

Pla de paisatge

CERVERA

Març 2015

Promogut per:

Assessorament:

Elaborat per: Sergi Saladié, geògraf, col·legiat núm. 0639 del Col·legi de Geògrafs; i la estudiant en pràctiques Carla Bonfill, del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.

Santi VILA I VICENTE

Conseller de Territori i Sostenibilitat. Generalitat de Catalunya

Aquest any 2015 celebrem el desè aniversari de la Llei de protecció, gestió i ordenació del paisatge, un instrument legislatiu que situava Catalunya a l'avantguarda de les polítiques de paisatge d'Europa. Aquesta llei marcava l'inici del que podem considerar la dècada del paisatge a Catalunya, un període veritablement prolífic pel que fa a la teoria i pràctica en matèria paisatgística al nostre país. Això queda acreditat no només pel reguitzell de catàlegs, cartes i plans que s'han anat presentant i aprovant durant aquests anys, sinó també –i principalment– perquè hem aconseguit que el paisatge ja no sigui vist com quelcom accessori en la planificació urbanística i territorial, sinó com un element central.

A dia d'avui sabem que invertir en paisatge és invertir en qualitat de vida. És invertir en salut i en benestar, en la mesura que un paisatge de qualitat ens fa sentir en harmonia amb l'entorn i amb nosaltres mateixos. També sabem que invertir en paisatge reforça la nostra identitat i a la vegada ens fa universals. Des de la singularitat del lloc a la pluralitat del món, valent-nos d'aquells elements que ens fan únics i particulars per promocionar-nos globalment. Tot això i molt més ja ho tenim assimilat i per això no és estrany que l'administració hagi passat de ser reactiva –quan no passiva– a ser proactiva en relació al paisatge. I Cervera és un gran exemple d'això.

El Pla de Paisatge que presenta la ciutat de Cervera demostra com l'administració local ja ha entrat de ple en la nova modernitat i sap quin és el valor del paisatge; el valor d'un element carregat de valors: naturals, espirituals, estètics, socials, etc. Per exemple, Joaquim Casas va escriure que Cervera sembla un enorme vaixell ancorat en la mar de feixes que és la vall del riu Ondara. Aquest escriptor, igual que feren altres com el mateix Josep Pla, va plasmar sobre el paper el que és un valor estètic de primer ordre i que caracteritza la capital de La Segarra. En resum, podem afirmar que el paisatge és el millor llibre on hem escrit la nostra història; una incommensurable síntesi de natura i cultura.

Ara vindrà la feina més difícil: passar del pla a la pràctica, en el sentit que aquest Pla de Paisatge conté un seguit de propostes d'actuació, algunes de molt ambicioses, que caldrà realitzar. I aquí vull deixar constància, en qualitat de Conseller del Govern de Catalunya, que Cervera tindrà a la Generalitat al seu costat per tirar endavant les diferents accions recollides en aquest document. No podia ser d'altra manera, ja que el paisatge de Cervera és paisatge de Catalunya, un país petit però de gran diversitat: ni més ni menys que 135 paisatges en poc més de 32.000 quilòmetres quadrats. Una heterogeneïtat que hem de saber preservar per no caure en la grisor de la uniformitat, cosa que aconseguirem gràcies a iniciatives pioneres com aquest Pla.

Ramon ROYES I GUÀRDIA

Paer en cap de Cervera

Ser paer en cap de Cervera és un dels més grans honors que he tingut a la meua vida. És una gran responsabilitat i a la vegada una immensa oportunitat de treballar també per al meu país. Els alcaldes hem de tenir la mirada fixada en els nostres pobles i ciutats però seria un error no tenir a la vegada una perspectiva més gran de país. Sovint quan em toca prendre decisions que afecten Cervera penso en la possibilitat que les millores derivades vagin més enllà dels nostres límits administratius locals. El Pla de Paisatge de Cervera n'és un clar exemple.

És absolutament impossible treballar de manera eficaç per protegir el nostre paisatge cerverí si no hi ha una voluntat al país per protegir la resta del territori i aquí hi veig una de les grans oportunitats del nostre projecte. Cervera ha demostrat que és possible crear des d'un municipi i amb pocs mitjans econòmics, però amb l'extraordinària col·laboració de les entitats cerverines que tenen especial cura i interès pel paisatge, un document de moltíssima qualitat que sigui un compromís clar i evident respecte de com gestionar el nostre paisatge. Volem que aquest esperit es transmeti a la resta de municipis de Catalunya per fer els seus respectius plans de paisatge. Aquest és i serà un gran repte de país.

Aquest pla és pioner a Catalunya al ser el primer que té un àmbit municipal, i això el fa especialment interessant. És i serà una eina per gestionar millor el nostre paisatge natural, urbà i social. Cervera i la Segarra som un territori amb una paisatge privilegiat, no només el natural, també l'urbà i el social. L'hem de protegir i alhora millorar-lo amb un pla de gestió necessari no sols des del punt de vista mediambiental, sinó també econòmic. Podem fer també del nostre entorn un atractiu turístic que porti més visitants a la nostra ciutat i comarca amb el conseqüent impacte econòmic favorable per al territori.

En els darrers anys la ciutat de Cervera ha liderat projectes molt importants que ens han situat com una ciutat especialment activa, compromesa i valenta al nostre país, sense complexes i amb una clara voluntat de demostrar que des del territori construïm Catalunya en molts aspectes.

No renunciem a res, ans el contrari, Cervera i la Segarra volem ser i som referents en moltes coses, també en paisatge. Per tant, des d'aquest moment em poso a disposició de tots aquells agents, municipis i el mateix Observatori del Paisatge per animar-los i ajudar-los a treballar per completar els plans de paisatge de Catalunya.

Vull mostrar el meu agraïment al Sergi Saladié, pel seu bon treball i per haver sabut entendre que volíem un document clar i directe pensat per ser portat a la pràctica; als agents, que són les entitats locals per haver mostrat l'estima per la nostra terra participant en les diverses reunions de treball i fent aportacions de moltíssima qualitat; i finalment a l'Observatori del Paisatge, per estar presents en el procés amb complicitat i avalar aquest treball que segur que serà un referent al nostre país.

Joan NOGUÉ

Director de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (www.catpaisatge.net)

Vet aquí un pla de paisatge, un conjunt de propostes d'actuació concretes per millorar el paisatge d'un municipi a partir d'uns objectius de qualitat paisatgística prèviament determinats i d'una anàlisi i diagnosi inicials que emmarquen el terreny de joc. Es tracta d'una metodologia senzilla, clara i operativa que s'inspira en la pròpia dels catàlegs de paisatge de Catalunya. I es tracta, sobretot, d'un compromís polític i ciutadà en pro de la qualitat del paisatge de Cervera: no només de l'administració, sinó també dels agents socials. El paisatge és cosa de tots.

M'agraden moltes coses d'aquest pla. Per començar, la seva pròpia denominació. Trobo encertat que s'hagi reservat el terme 'carta' per a allò que ja preveia la Llei de protecció, gestió i ordenació del paisatge de Catalunya de la qual en celebrem enguany el desè aniversari. Les cartes, a imatge i semblança de l'experiència francesa, són concebudes com a instruments de concertació d'àmbit més aviat supramunicipal, que no necessàriament comarcal. M'agrada, també, la concreció i materialització d'aquest pla. L'èmfasi no es posa en les imprescindibles i indiscutibles anàlisi i diagnosi, sinó en les propostes d'actuacions. I m'agraden, finalment, les referències constants al document mare del qual se'n deriva aquesta iniciativa i moltes altres: el catàleg de paisatge, en aquest cas el de les Terres de Lleida.

En el fons, el que tenim al davant és un exemple meritori de canvi d'escala, això és de trasllat a l'àmbit local de la filosofia, la metodologia i les determinacions d'un instrument (el catàleg) que va ser pensat i dissenyat a escala territorial. Els catàlegs són el nivell zero, el punt de partida, el paraigua imprescindible sota el qual s'aixopluguen tots els paisatges del país, sense excepció. Ara bé, per una simple qüestió d'escala i d'àmbit d'actuació, no permeten arribar al detall. Un pla de paisatge, sí. D'aquí el valor del document que presentem, que s'emmarca clarament en la línia quatre ("Paisatge i món local") del full de ruta CATPAISATGE-2020 traçat per l'Observatori del Paisatge de Catalunya i que es pot consultar en la nostra web. Estem convençuts que en els temps que s'apropen el món local serà un agent molt actiu en la implementació de polítiques de paisatge. Vivim moments de canvi, que expressen el desig que té la població de relacionar-se d'una manera diferent amb el seu territori.

Ens hem de felicitar pel sorgiment d'iniciatives com aquesta, que precisen, normalment, de l'empenta de persones que han entès les enormes potencialitats del paisatge a l'hora de millorar la qualitat de vida de la ciutadania. Ramon Royes, el paer de Cervera, n'és una. I l'altra, Sergi Saladié, el responsable tècnic de portar a la pràctica aquesta eina. Sense la il·lusió i l'entusiasme d'ambdós no hauríem arribat fins aquí.

INTRODUCCIÓ

Aquest Pla de paisatge de Cervera s'emmarca en el context de la política de paisatge engegada a Catalunya ara fa 10 anys, amb l'aprovació de la *Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge*, i la creació de l'Observatori del paisatge de Catalunya. Des d'aleshores s'han anat aprovant els diversos Catàlegs de paisatge, entre ells el de les Terres de Lleida, l'any 2008.

El salt a una escala de major detall com en el cas del present pla de paisatge, d'àmbit municipal, suposa uns reptes metodològics importants. En aquest cas, s'ha optat per fer una primera aproximació al paisatge del municipi (*capítol 1. Aproximació al paisatge*), per contextualitzar i exposar com és el paisatge i quins són els seus trets més característics. Així, en aquest capítol, es realitza una descripció general del medi físic i dels principals usos del sòl actuals, que són l'expressió de la interacció entre els elements naturals i les activitats humanes. Aquí també es descriuen aquells aspectes més rellevants que el Catàleg de paisatge de les Terres de Lleida referencia en relació al municipi de Cervera.

En un segon capítol (*2. Diagnosi del paisatge*) es pretén conèixer com valoren el paisatge els diversos agents del municipi, així com també quins aspectes del mateix creuen que caldria millorar. El ric teixit social i associatiu del municipi de Cervera ha estat un dels grans facilitadors d'aquesta tasca, amb la participació i implicació de múltiples entitats. La identificació de valors i impactes en el paisatge, han estat precisats pels agents en les diverses sessions participatives que s'han realitzat.

Finalment, el darrer capítol (*3. Objectius i accions*), i partint de la diagnosi del paisatge, es destina a plantejar com creuen els agents de paisatge del municipi que hauria de ser el paisatge en un futur, a partir de la determinació dels Objectius de Qualitat Paisatgística. A partir d'aquests objectius, els agents determinen també quines accions són les que permetrien assolir-los, i es comprometen en la seva implementació.

És en aquest darrer punt on rau una de les singularitats del present pla de paisatge. El fet que els agents de paisatge es comprometin en la implementació de les diverses accions, és un pas endavant en el compromís de la societat en relació a aquelles qüestions que l'afecten directament. En aquest cas la qualitat paisatgística del municipi on hi estan vinculats.

I, en relació a la implicació ciutadana, és important remarcar quina ha estat la gènesi del present document. Al municipi de Cervera són diverses les entitats que, a través de les seves tasques habituals, demostren una preocupació i una implicació en la gestió del paisatge. Algunes, com el Grup per a la Defensa del Medi Natural de la Segarra, venen desenvolupant activitats vinculades a la gestió i valorització de diversos paisatges naturals. Altres, com l'Associació Cultural Fòrum l'Espitllera, organitzen xerrades o fan publicacions, entre altres

tasques, encaminades a la conscienciació dels valors paisatgístics en el seu conjunt. Fruit d'aquestes inquietuds vers el paisatge, i de la sensibilitat de la Paeria de Cervera en aquesta qüestió, es va decidir incloure l'elaboració del Pla de paisatge municipal en el Pla de Govern de Cervera 2014-2015, presentat al desembre de 2013.

Finalment, cal remarcar que el Pla de paisatge de Cervera està concebut com un document viu, dinàmic, obert, i flexible, que caldrà anar revisant i adaptant d'acord al ritme d'implementació del mateix, a les pròpies dinàmiques del paisatge, així com a les demandes i inquietuds dels agents de paisatge i de la ciutadania cerverina en general.

El Pla de paisatge de Cervera s'ha realitzat entre principis d'octubre de 2014 i finals de març de 2015.

Els autors del Pla de paisatge de Cervera,

Sergi SALADIÉ. *Geògraf. Professional autònom especialitzat en planificació territorial, energia i paisatge, i professor associat a la Universitat Rovira i Virgili.*

Carla BONFILL. *Estudiant en pràctiques del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.*

1. APROXIMACIÓ AL PAISATGE

pàg. **13**

- 1.1. Factors naturals
- 1.2. Factors culturals
- 1.3. Paisatge segons el catàleg de paisatge de les Terres de Lleida

pàg. **15**

pàg. **21**

pàg. **27**

2. DIAGNOSI DEL PAISATGE

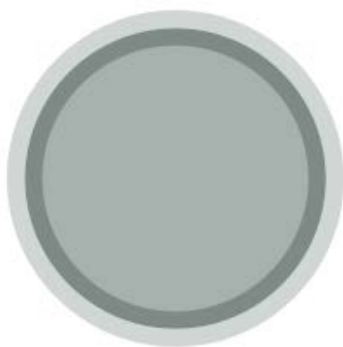
pàg. **43**

- 2.1. Els agents de paisatge
- 2.2. Els valors del paisatge
- 2.3. Els impactes del paisatge

pàg. **45**

pàg. **46**

pàg. **62**

3. OBJECTIUS I ACCIONS

pàg. **71**

- 3.1. OQP 1. Accions de 1.1 a 1.7.
- 3.2. OQP 2. Accions 2.1. a 2.6.
- 3.3. OQP 3 Accions 3.1. a 3.8.
- 3.4. Accions transversals

pàg. **77**

pàg. **85**

pàg. **93**

pàg. **103**

1. APROXIMACIÓ AL PAISATGE

En aquest primer apartat es realitza una aproximació al paisatge del municipi de Cervera prenent com a base l'estudi dels elements naturals, culturals i visuals que configuren el paisatge.

Per a l'aproximació al paisatge també es tenen en compte els continguts del Catàleg de paisatge de les Terres de Lleida, aprovat l'agost de 2008 pel Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya.

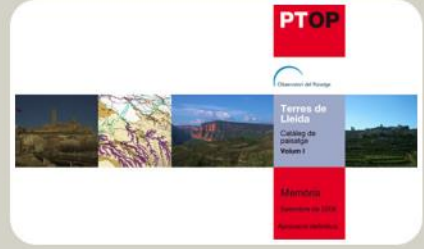

1.1. Factors naturals

1.2. Factors culturals

1.3. Paisatge segons el catàleg de paisatge de les Terres de Lleida

1.1. Factors naturals

El paisatge és el resultat de la interacció d'un gran nombre d'agents i processos, tant de tipus natural com humà, que es produeix en un espai concret al llarg del temps. Els elements naturals constitueixen una base territorial, una matriu biofísica, que les societats humanes han modelat d'acord amb unes estratègies d'aprofitament de l'entorn natural determinades pels sistemes culturals i socioeconòmics vigents en cada període històric.

Malgrat la gran capacitat de transformació del medi natural que els avenços científics i tecnològics han posat a l'abast de les societats humanes, elements com el relleu i el clima persisteixen fins i tot en els paisatges més alterats, com poden ser els que corresponen a les grans àrees urbanes. No hi ha, per tant, pràcticament cap territori que no hagi experimentat una transformació antròpica, però menys encara sense matriu subjacent. És sobre la matriu (el relleu, el clima, la hidrografia, el sòl, la vegetació natural, etc.)

que opera la capacitat de transformació humana i conforma els territoris, donant forma als paisatges.

A una escala d'anàlisi gran, com és el cas del municipi de Cervera, atès que tot l'àmbit es troba sota el domini d'un únic tipus climàtic zonal, el caràcter del paisatge està condicionat en primer lloc per l'estructura i el modelat del relleu. Els sectors de les lleres fluvials o les àrees més o menys ondulades, constitueixen el substrat de cada àmbit paisatgístic del municipi. El gradient altitudinal és poc important en aquest cas concret, en canvi l'orientació i el pendent sí que modifiquen i introdueixen matisos a les característiques generals del clima zonal. D'altra banda, la hidrografia, els sòls, i la vegetació natural no fan sinó reflectir les variacions en l'espai dels valors ambientals i les combinacions entre diferents litologies i condicions topoclimàtiques, a les quals s'afegeix la secular intervenció humana.

Capvespre des de la Cardosa

Clima

En relació al clima, el municipi de Cervera presenta unes temperatures mitjanes anuals al voltant dels 13°C, i una amplitud tèrmica de més de 20°C que indica les grans diferències tèrmiques entre els mesos hivernals i estivals. Per altra banda, les precipitacions mitjanes anuals oscil·len entre els 400 i els 500mm. Segons l'índex d'humiditat de Thornthwaite el tipus de clima del municipi de Cervera es correspon al semi-àrid, amb hiverns freds i secs (tot i que amb episodis de boira), i estius calorosos i també secs.

Relleu

En relació al relleu, el municipi presenta una litologia dominada per un substrat de materials tous (argiles i margues), sobre el que s'hi assenten materials més durs com les calcàries i els gresos (veure Mapa 1). Aquesta combinació litològica és la que dona característica al relleu d'aspecte generalment ondulat on, sovint, hi sobresurten petits tossals o s'hi troben petits relleus tabulars (sobretot allà on l'acció erosiva dels torrents ha estat més important). Les valls generades pels torrents, especialment el Sió i l'Ondara, han estat reblades per materials del Quaternari, més tous i solts. Un aspecte litològic destacat del municipi, és la presència d'unes capes de guixos al sector sud-est que han estat explotades històricament en forma de mines a cel obert.

La superposició de materials geològics durs sobre una base d'argiles i margues, dona com a resultat un relleu d'aspecte suau i amable. Tanmateix, el Sió i l'Ondara han excavat unes lleres prou profundes, als marges de les quals s'hi han generat barrancs i torrents que confereixen un aspecte particular al paisatge.

En relació a l'altimetria (Mapa 2), el municipi de Cervera oscil·la entre els 440 metres d'altitud presenta als sectors oest i de les riberes del Sió i l'Ondara, fins als 650 metres dels sectors est i sud del municipi. Tanmateix, la major part del municipi està situada a una altitud compresa entre els 500 i els 600 metres.

El caràcter ondulant del terreny es manifesta amb uns pendents (Mapa 3) predominants d'entre el 5 i el 20%. Al sector sud del municipi, aquests pendents es veuen acompanyats d'una elevada presència de pendents elevats, superiors al 20%. El sector central del municipi, així com a les riberes del Sió i de l'Ondara, hi predominen els pendents baixos, inferiors al 5%. A l'extrem nord-est del

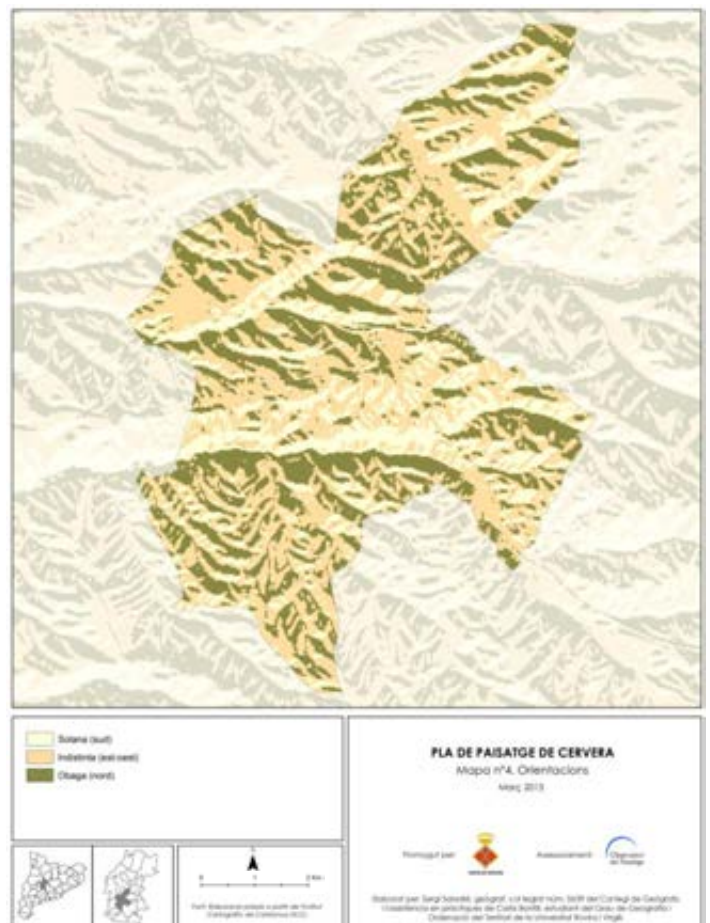
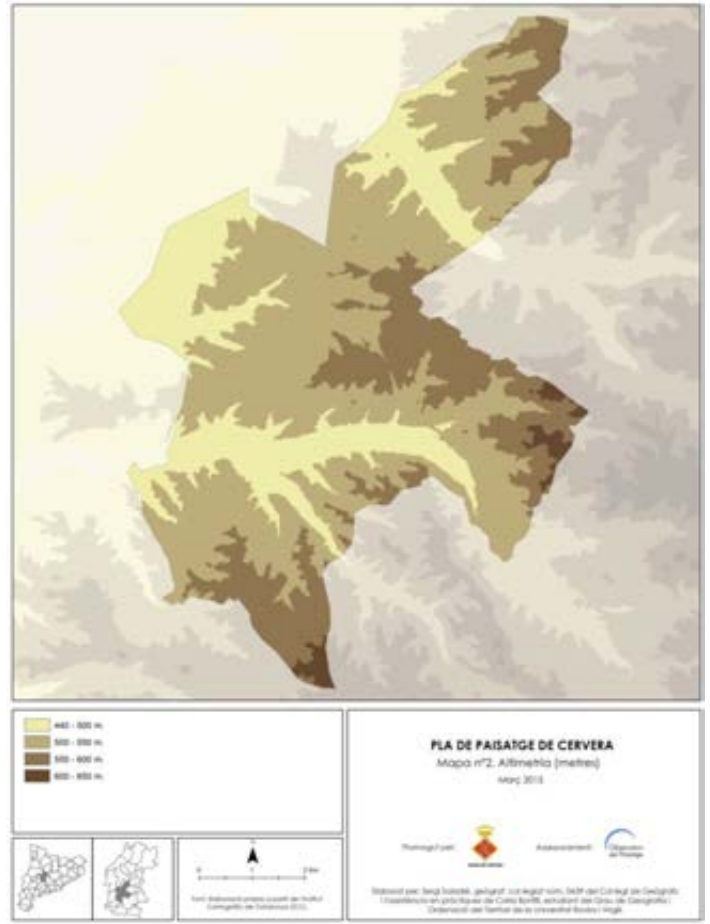
municipi els pendents reflecteixen el caràcter tabular d'aquest sector, formant petits altiplans.

L'estructura del relleu del municipi de Cervera marca una alternança de les orientacions. Així la successió de diverses valls van generant un seguit d'obagues (generalment al sud de les riberes) i solanes (al nord de les ribes fluvials). On hi ha majors continuïtats es a l'eix que marquen les dues principals ribes. A la del Sió s'aprecia un predomini de l'orientació indistinta (est-oest), mentre que a la de l'Ondara està molt marcada la diferència entre les orientacions de solana, al nord de la riba, i les obagues situades al sud.

Ribera de l'Ondara des de la Porta dels Pous

Pla de Paisatge de Cervera

Pla de Paisatge de Cervera

Façana principal de la Universitat

Ribera de l'Ondara des de la muralla

1.2. Factors culturals

Sobre el substrat físic que s'acaba de descriure, l'ésser humà s'hi ha establert per viure-hi i, tot adaptant-s'hi, l'ha anat modificant i caracteritzant fins als nostres dies. Així, després d'un intens procés d'humanització la distribució dels diversos usos del sòl respon a la combinació de límits imposats pel medi físic (clima, relleu), i les necessitats i/o dinàmiques socioeconòmiques de la societat.

Sobre el substrat físic que s'acaba de descriure, l'ésser humà s'hi ha establert per viure-hi i, tot adaptant-s'hi, l'ha anat modificant i caracteritzant fins als nostres dies. Així, després d'un intens procés d'humanització la distribució dels diversos usos del sòl respon a la combinació de límits imposats pel medi físic (clima, relleu), i les necessitats i/o dinàmiques socioeconòmiques de la societat.

El conjunt que en resulta és un mosaic, una configuració característica, un paisatge

en definitiva únic per a cada territori. Però el paisatge no és només morfològic, sinó que també té un component funcional com a expressió material d'un sistema biofísic i cultural que opera en un territori concret i que a més no és estable, sinó que evoluciona amb el pas del temps.

El paisatge és, doncs, l'expressió formal dels fets territorials i la representació que ens en fem. És la manifestació morfològica, fisiognòmica d'un espai concret, produïda per la suma d'una evolució natural i una intervenció humana i, a la vegada, dels sentiments i emocions que desperta a l'hora de contemplar-lo.

En aquest apartat es fa una aproximació morfològica i funcional del paisatge, a partir de l'anàlisi dels principals usos del sòl (conreus, vegetació natural, sòl urbanitzat, i sòl nu), deixant l'aproximació subjectiva per al capítol de diagnosi.

Vista de Cervera des de Sant Pere el Gros

Usos del sòl

Es configura un municipi amb un predomini dels usos del sòl destinats als conreus, i on la superfície de vegetació natural i els usos urbans són més aviat marginals. L'existència de grans vies de comunicació, com l'A-2 i la C-25, fa que el sòl nu representi un 8,1% de la superfície municipal. (Veure Mapa 5)

Tipus de sòl	Superfície (ha.)	%
Conreus	4132,8	74,9
Vegetació natural	734,6	13,3
Sòl nu	448,3	8,1
Urbanitzat	202,1	3,7
Total	5517,8	100

Font: Elaboració pròpia a partir del mapa de cobertes del sòl, CREAM (2009)

Dins dels usos del sòl destinats a conreus destaquen aquells dedicats al cereal. Els conreus d'ametller i olivera són molt menys importants i sovint actuen com a conreus d'acompanyament marginal dels cereals. Els conreus de regadiu són sobretot de cereals i horta, situats majoritàriament a la vall de l'Ondara. (Veure Mapa 6)

Conreus	Superfície (ha.)	%
Cereal	3768,2	91,2
Ametller	161,6	3,9
Regadiu	115,3	2,8
Olivera	87,7	2,1
Total	4132,8	100

Font: Elaboració pròpia a partir del mapa de cobertes del sòl, CREAM (2009)

Pel que fa als usos de sòl vinculats a la vegetació natural aquests es localitzen en els sectors amb majors pendents o a la vora dels espais urbans i infraestructures de comunicació. Destaquen els matollars. Els alzinars i rouredes es localitzen en sectors més abruptes i més allunyats del nucli urbà de Cervera. La vegetació de ribera es localitza sobretot als eixos fluvials del Sió i l'Ondara, tot i que també se'n poden trobar fragments a la vora del torrent Salat i la

Vegetació natural	Superfície (ha.)	%
Matollars	442,3	60,2
Alzinars i rouredes	248,7	33,9
Vegetació de ribera	23,5	3,2
Pinedes (Pinassa i pi blanc)	20,1	2,7
Total	734,6	100

Font: Elaboració pròpia a partir del mapa de cobertes del sòl, CREAM (2009)

riera de Monells. Les pinedes de pinassa i pi blanc només representen el 2,7% de la vegetació natural. (Veure Mapa 7)

Dins la categoria del sòl nu destaquen els sòls erms (principalment formats per conreus abandonats). Les infraestructures de comunicació representen el 27,4%, amb 95,5km lineals de carreteres, 382,9km de camins, 5,9km de ferrocarril.

Sòl nu	Superfície (ha.)	%
Erm	318,8	71,1
Vies de comunicació	122,7	27,4
No productius	6,9	1,5
Total	448,4	100

Font: Elaboració pròpia a partir del mapa de cobertes del sòl, CREAM (2009)

El sòl urbanitzat, que en el conjunt municipal ocupa un 3,7% del total, està concentrat sobretot al nucli urbà de Cervera, que presenta una forma compacta amb pràcticament gens de sòl rururbà. Els altres nuclis que conformen el municipi, La Cardosa, La Prenyanosa, Malgrat, Castellnou d'Oluges, i Vergós, ocupen molt poca superfície, i igualment presenten un aspecte compacte.

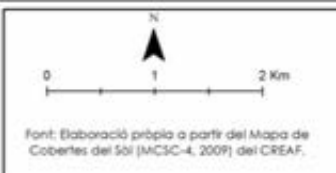
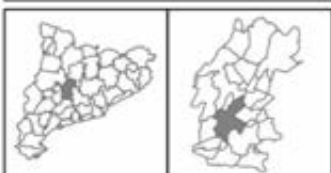
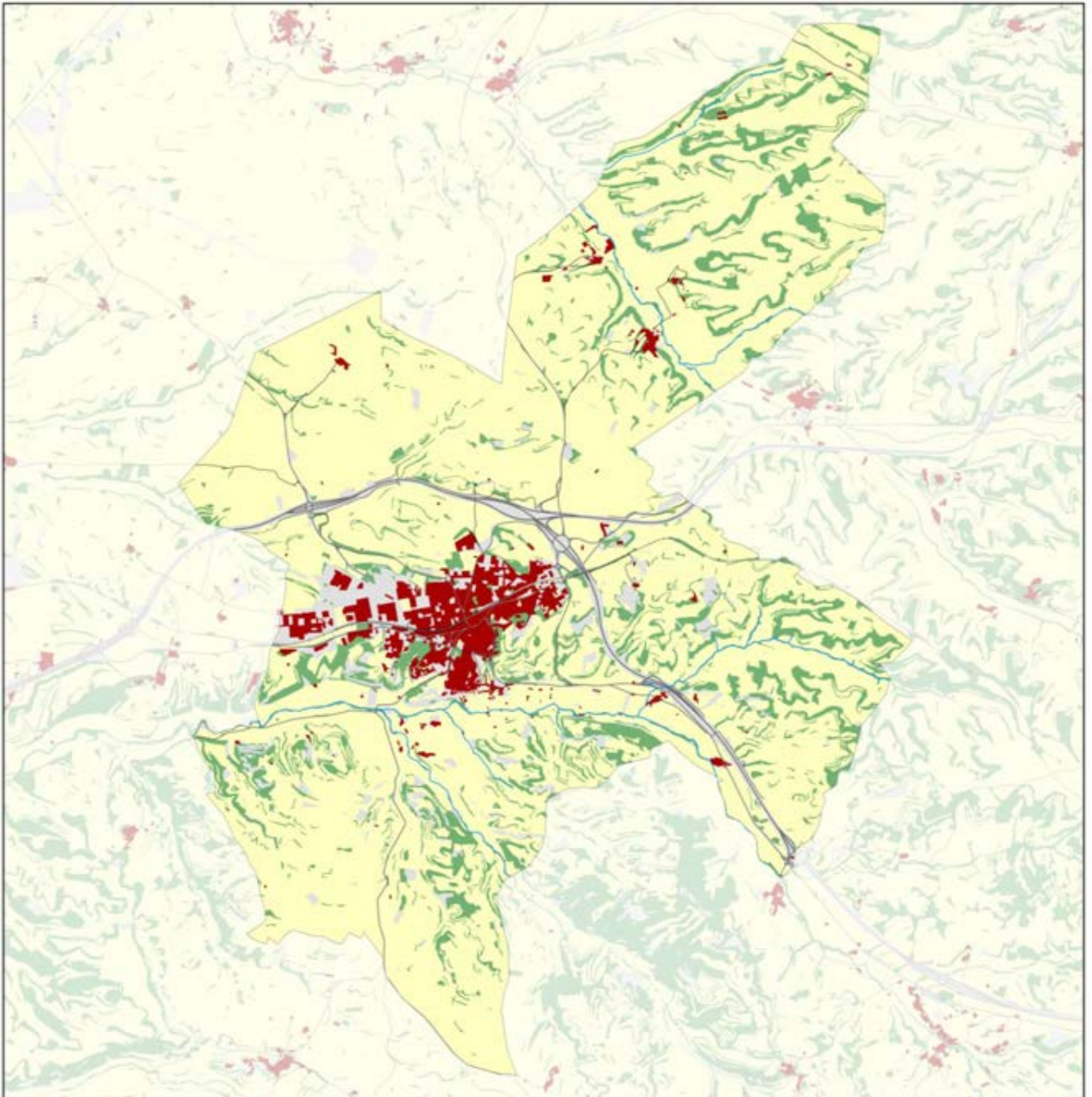
Per la seva dimensió destaquen les naus, industrials i

Sòl urbanitzat	Superfície (ha.)	%
Edificacions en sòl urbà	99,7	49,3
Naus	65,1	32,2
Altres usos urbans	19,2	9,5
Edificacions aïllades	18,1	8,9
Total	202,1	100

Font: Elaboració pròpia a partir del mapa de cobertes del sòl, CREAM (2009)

agrícoles, amb 65,1ha., així com les edificacions aïllades en sòl no urbanitzable, amb 18,1 ha.

PLA DE PAISATGE DE CERVERA
 Mapa nº5. Usos del sòl principals
 Març 2015

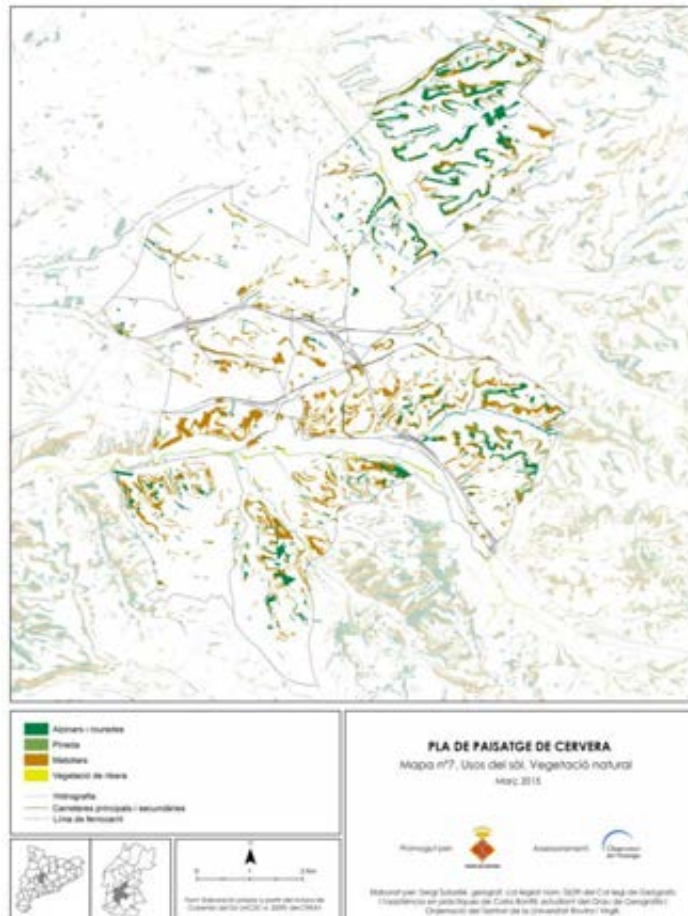
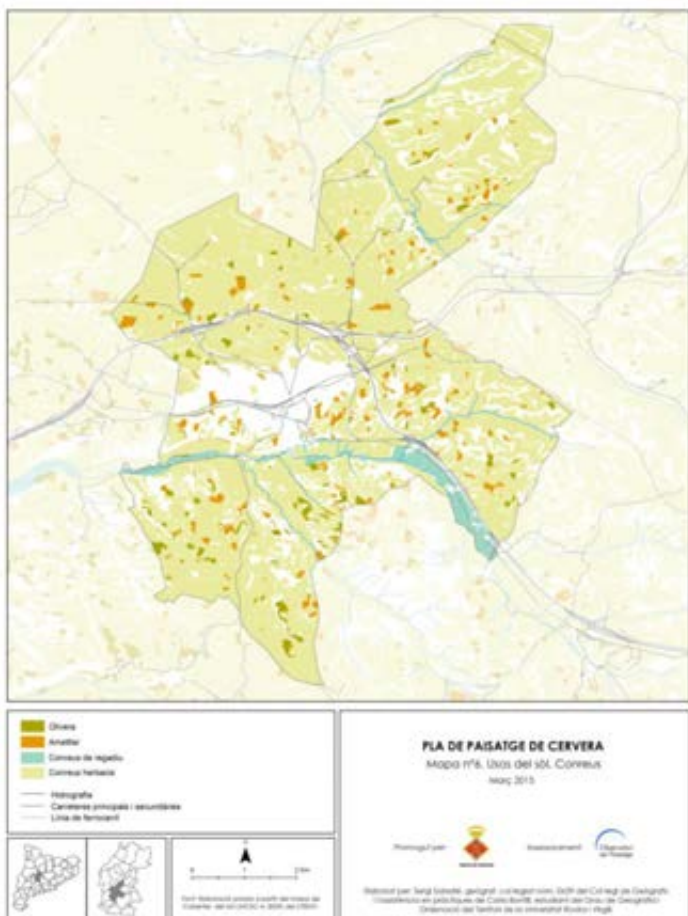
Promogut per:

Assessorament:

Elaborat per: Sergi Saladié, geògraf, col·legiat núm. 0639 del Col·legi de Geògrafs;
 i l'assistència en pràctiques de Carla Bonfill, estudiant del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.

Pla de Paisatge de Cervera

Sant Pere el Gros i el seu entorn

Plaça i edifici de la Universitat

Nucli urbà de Cervera des del riu Ondara

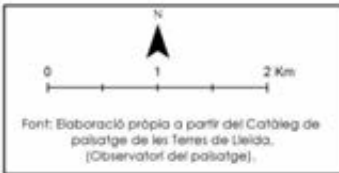
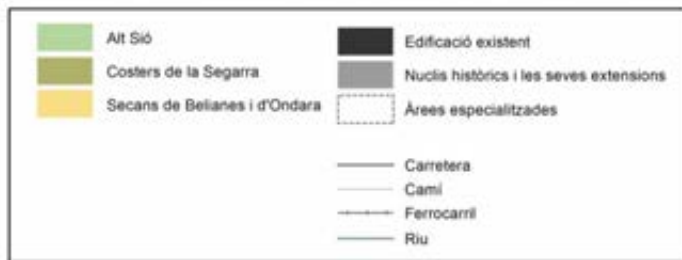
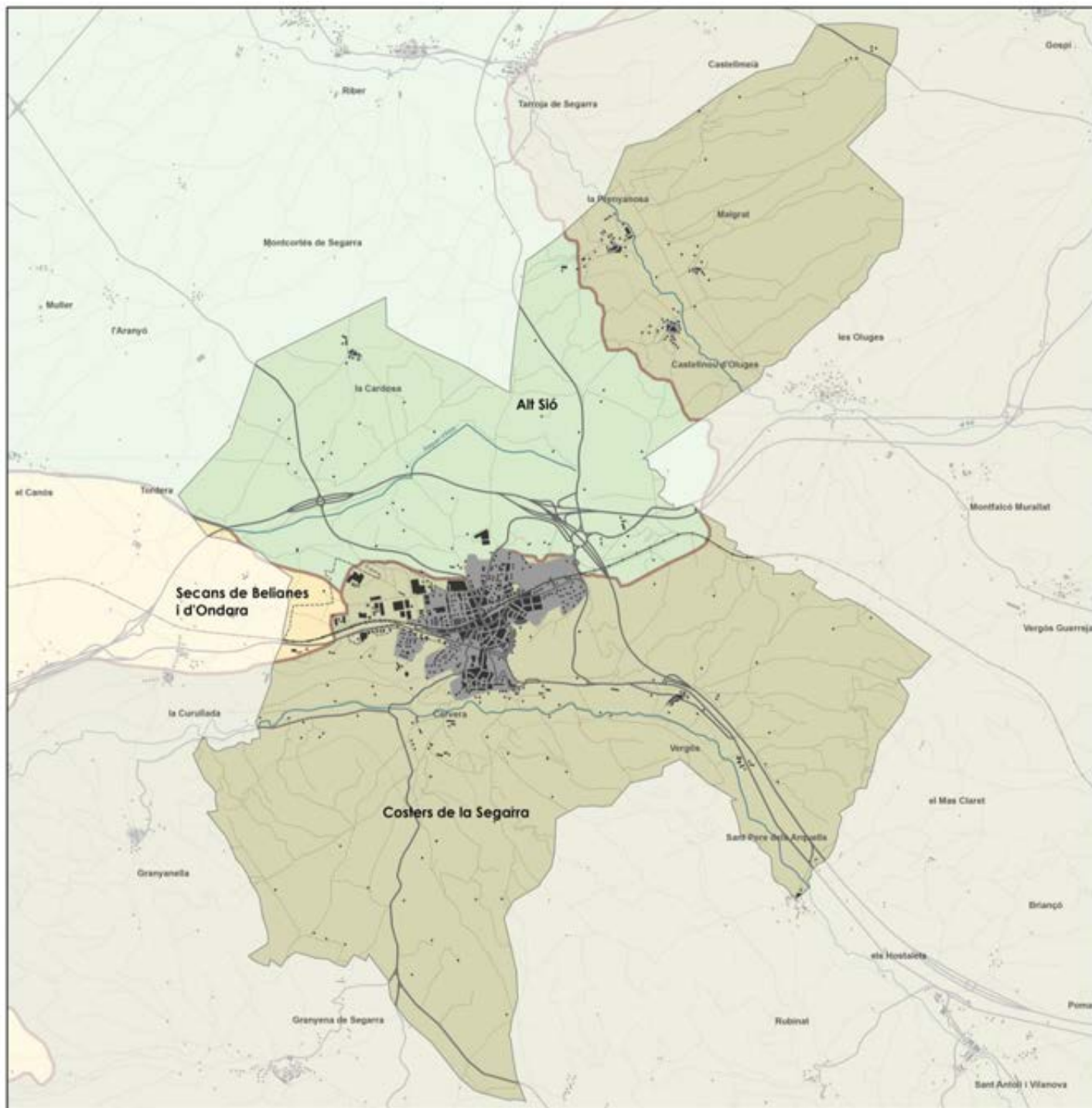
1.3. Paisatge segons el catàleg de paisatge de les Terres de Lleida

En aquest apartat es farà una aproximació al paisatge del municipi de Cervera segons el Catàleg de paisatge de les Terres de Lleida. Aquest Catàleg de paisatge es va aprovar el 5 d'agost de 2008. Segons

aquest document (Mapa 8) el municipi de Cervera està integrat en les unitats de paisatge Costers de la Segarra i l'Alt Sió. També hi ha un petit fragment del municipi, a l'oest, que pertany a la unitat de paisatge Secans de Belianes i d'Ondara.

Segons l'Observatori de paisatge de Catalunya, els Catàlegs de paisatge són *documents de caràcter descriptiu i prospectiu, aplicables als àmbits territorials, que determinen la tipologia dels paisatges de Catalunya, n'identifiquen els valors i estat de conservació i proposen els objectius de qualitat que han de complir.*

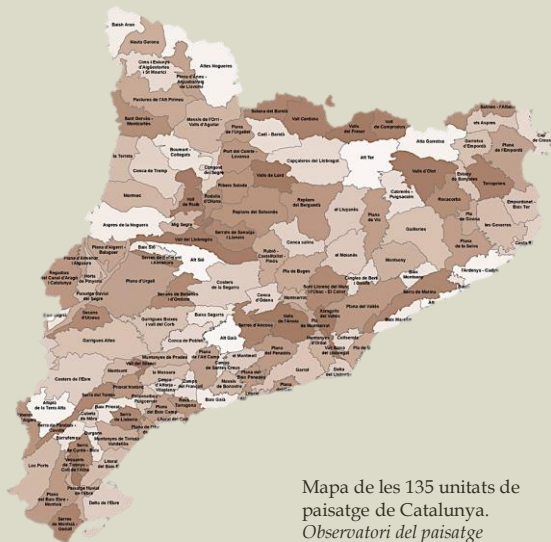
PLA DE PAISATGE DE CERVERA
 Mapa nº8. Unitats de paisatge segons el Catàleg de les Terres de Lleida
 Març 2015

Promogut per: Assessorament:

Elaborat per: Sergi Saladié, geògraf, col·legiat núm. 0639 del Col·legi de Geògrafs; i l'assistència en pràctiques de Carla Bonfill, estudiant del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.

Segons l'Observatori del Paisatge de Catalunya, per unitat de paisatge s'entén aquella *porció del territori caracteritzada per una combinació específica de components paisatgístics de naturalesa ambiental, cultural, perceptiva i simbòlica, així com de dinàmiques clarament recognoscibles que li confereixen una idiosincràsia diferenciada de la resta del territori.*

Unitats de paisatge

El paisatge dels Costers de la Segarra ocupa una superfície de 3934 hectàrees (un 71,9%) i es localitza a la meitat sud del municipi, així com un fragment important al nord del riu Sió. Aquest paisatge es defineix per l'existència de la plataforma estructural orientada de nord a sud que es coneix amb el nom d'Altiplà Central Català –o, simplement, altiplà de la

Segarra. Aquesta unitat forma estructuralment part de la Depressió Central. El coster que defineix la unitat s'inicia pels volts dels 550 m i assoleix les parts més elevades al capdamunt de l'altiplà, que se situa a l'entorn dels 700-750 m. ja fora dels límits municipals de Cervera. Aquest paisatge dels costers es caracteritza pel predomini dels conreus herbacis que s'estructuren a través de l'activitat agrària. Segons les diferents menes de parcel·lació presents a la unitat es conformen patrons característics, entre els quals es poden subratllar els de fons de vall –parcel·les abancalades que segueixen la part profunda dels barrancs- i les planes elevades, amb parcel·les més àmplies. L'alternança de textures vegetals fines i granulades en harmonia amb la suau topografia conforma patrons molt atractius, de línies corbades, que sensorialment transmeten calma, equilibri, ordre. El poblament actual, llevat del nucli urbà de Cervera, és força fragmentat i hi ha molts nuclis habitats dispersos de petita dimensió. És predominant el poble castral, on l'assentament s'organitza al voltant del castell. Algunes poblacions, com Vergós, Castellnou d'Oluges, Malgrat, i La Prenyanosa, es troben alineades resseguint els cursos fluvials que recorren per la unitat. Les construccions de pedra seca adquireixen una especial rellevància en el conjunt de la unitat, de manera que donen identitat al territori i aporten molt valor al paisatge. El canvi de conreus i, sobretot, els processos de concentració parcel·laria poden contribuir a fer desaparèixer part d'aquest patrimoni. Igualment, els castells aporten una bellesa molt important al paisatge. L'autovia A-2 de Lleida-Barcelona travessa aquesta unitat pel sector sud del municipi, i genera al seu voltant diverses intrusions antròpiques associades al desenvolupament de les últimes dècades: línies elèctriques, ampliació de la xarxa viària, etc.

Pla de Paisatge de Cervera

Per la seva banda, el paisatge de l'Alt Sió ocupa una superfície de 1477,6 hectàrees (27%) i es localitza al sector nord-oest del municipi. Aquest paisatge es correspon amb les terres planeres de relleu lleugerament ondulat. De tant en tant, apareix algun turó allargassat que limita valls suaus obertes. En aquest sector corresponent al municipi de Cervera el paisatge de l'Alt Sió es caracteritza per la presència quasi hegemònica dels

conreus herbacis de secà, només interromputs per petits fragments de pinedes o petits nuclis rurals, com el de La Cardosa. La presència de castells, com el de La Cardosa, són un fidel testimoni de l'època en què la Segarra constituí una terra de frontera.

El paisatge dels *Secans de Belianes i d'Ondara* ocupa una superfície de 62,2 hectàrees (1,1%) i ocupa una molt petita part del sector oest del municipi.

Ribera del Sió des dels Horts de Castellnou d'Oluges

Localització de les Unitats de paisatge: Alt Sió (dalt), Costers de la Segarra (centre) i Secans de Belianes i d'Ondara (baix).

Antiga N-II i FC Lleida-Barcelona a l'accés est de Cervera

Segons el Catàleg de paisatge de les Terres de Lleida el municipi conté dos fragments dels Paisatges d'Atenció Especial (PAE) (Mapa 9): *Gran corredor d'infraestructures de Ponent i Nou regadiu.*

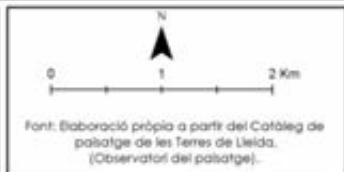
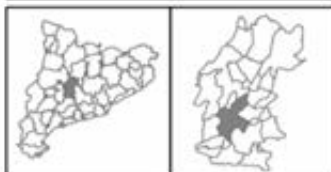
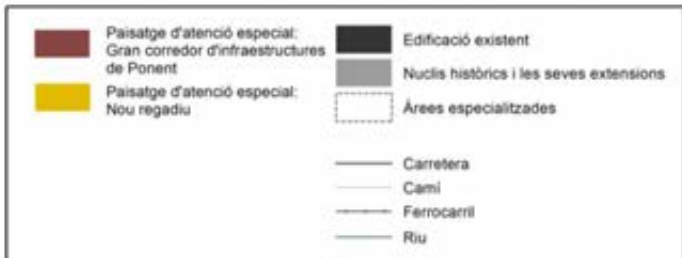
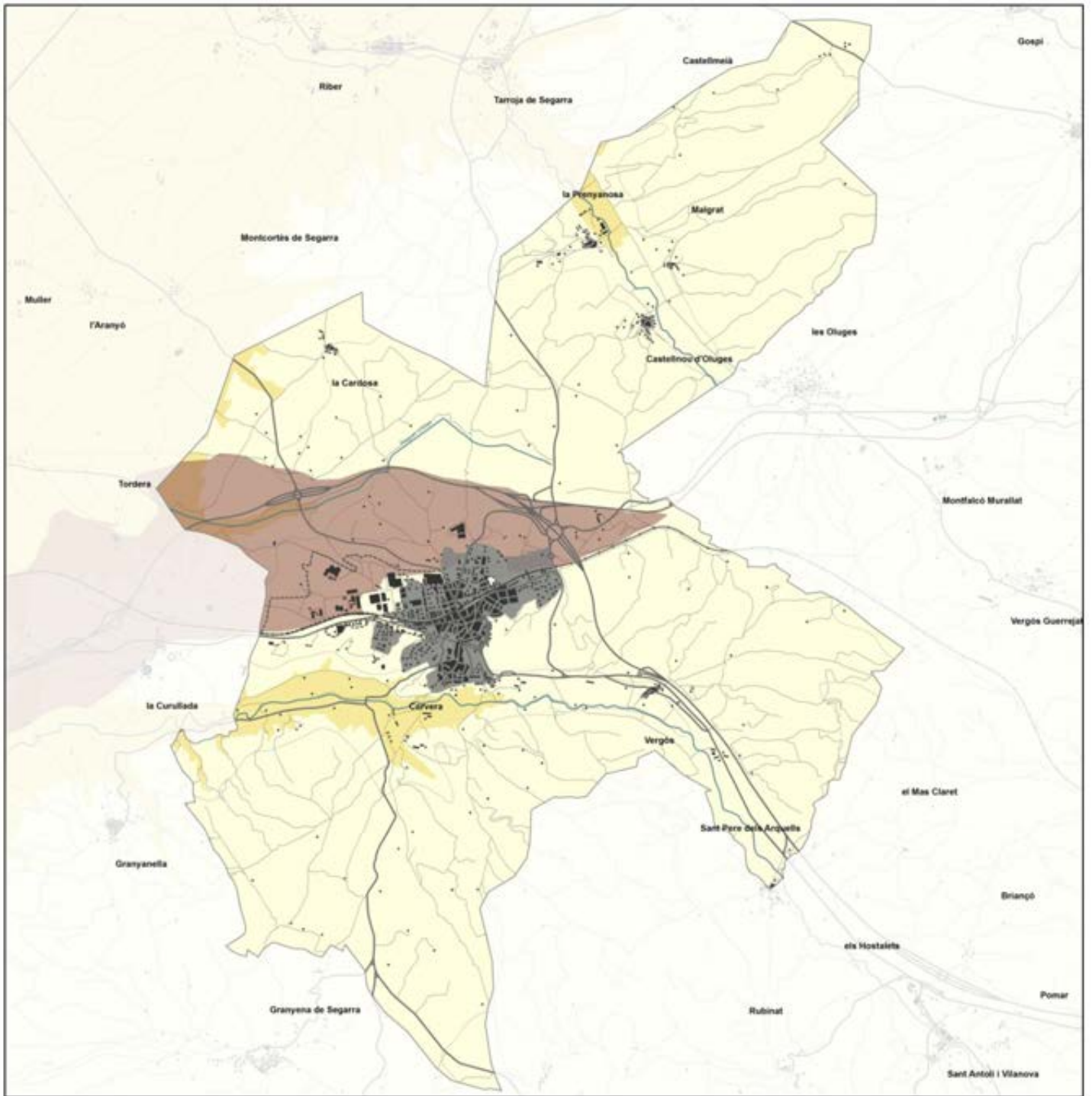
Per PAE s'entén un sector de paisatge amb una determinada heterogeneïtat, complexitat o singularitat des d'un punt de vista paisatgístic que requereix de directrius i criteris específics per poder ser protegit, gestionat i ordenat.

Paisatges d'Atenció Especial (PAE)

El PAE *Gran corredor d'infraestructures de Ponent* ocupa una superfície de 668,8 hectàrees (el 12,6% de la superfície municipal), i es localitza al sector central del municipi. Aquest paisatge és caracteritzat per la presència de grans vies de comunicació, en el cas de Cervera l'A-2 i el nus de la C-25, i la línia de ferrocarril Lleida-Barcelona. Aquestes dues infraestructures tenen un paper destacat en el territori, ja que exerceixen una pressió significativa associada al desenvolupament urbà i industrial, i exposen aquest paisatge a diverses percepcions degudes, principalment, a les diverses velocitats i a la repetició del recorregut. En primer pla, generalment hi dominen una seqüència de nuclis urbans, polígons industrials i cultius en procés d'abandonament. La qualitat de la imatge en aquesta situació depèn de la proximitat dels obstacles industrials i dels punts d'obertura de la visió, tot generant una impressió de paisatge fràgil i confús. En alguns punts del recorregut, però, les perspectives s'obren i permeten contemplar la varietat i variabilitat del paisatge rural.

Per la seva banda, el PAE *Nou regadiu* ocupa una superfície de 285,4 hectàrees (el 5,2% de la superfície municipal), i es localitza a les ribes dels rius Sió i Ondara. Aquest paisatge es constitueix per les àrees d'influència dels nous regadius del canal Segarra-Garrigues, i que en el cas de Cervera l'afecta marginalment. Amb la posada en regadiu de les terres es possible que els paisatges de monocultiu actual de cereal es pugui veure modificat, així com les estructures parcel·laries actuals i els sistemes de conservació de sòls abundants a la zona (murs de pedra seca i terrasses). Els canvis que es puguin acabar produint haurien de tenir en compte alguns aspectes que facin compatible el desenvolupament i la modernització de l'agricultura i la conservació d'elements característics i identitaris del paisatge. No obstant, al municipi de Cervera és previsible que el reg sigui de suport, qüestió que disminuiria les transformacions paisatgístiques.

PLA DE PAISATGE DE CERVERA
 Mapa n°9. Paisatges d'Atenció Especial (PAE)
 segons el Catàleg de les Terres de Lleida
 Març 2015

Promogut per:

Assessorament:

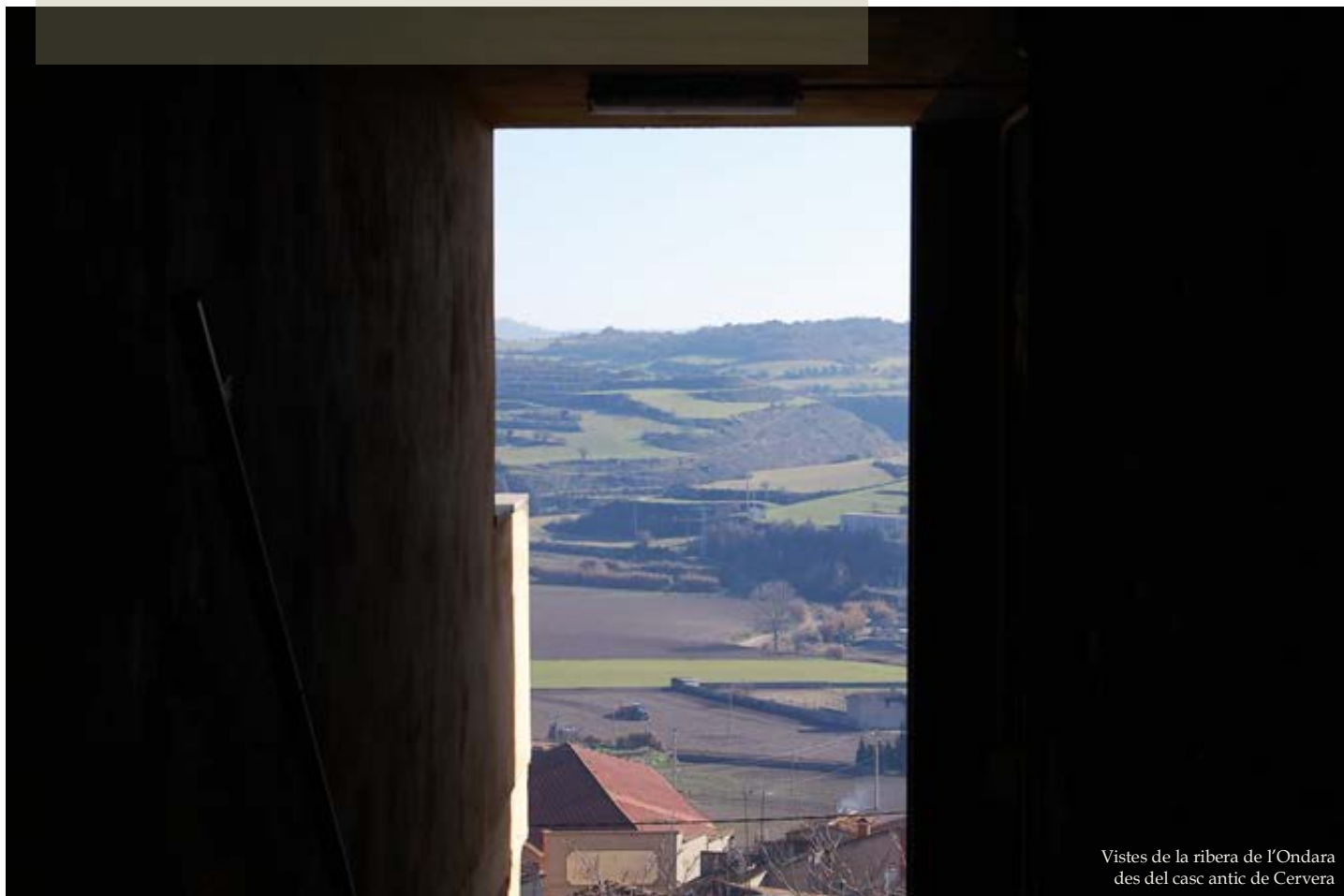
Elaborat per: Sergi Saladié, geògraf, col·legiat núm. 0639 del Col·legi de Geògrafs;
 i l'assistència en pràctiques de Carla Bonfill, estudiant del Grau de Geografia i
 Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.

Grau d'exposició visual

Segons el Catàleg de paisatge de les Terres de Lleida, els paisatges amb un grau d'exposició visual més elevat del municipi de Cervera (Mapa 10) es corresponen amb aquelles àrees més visibles des de les grans infraestructures de comunicació, com ara l'A-2 i la C-25, i/o que es corresponen a sectors topogràficament més elevats, com els tossals.

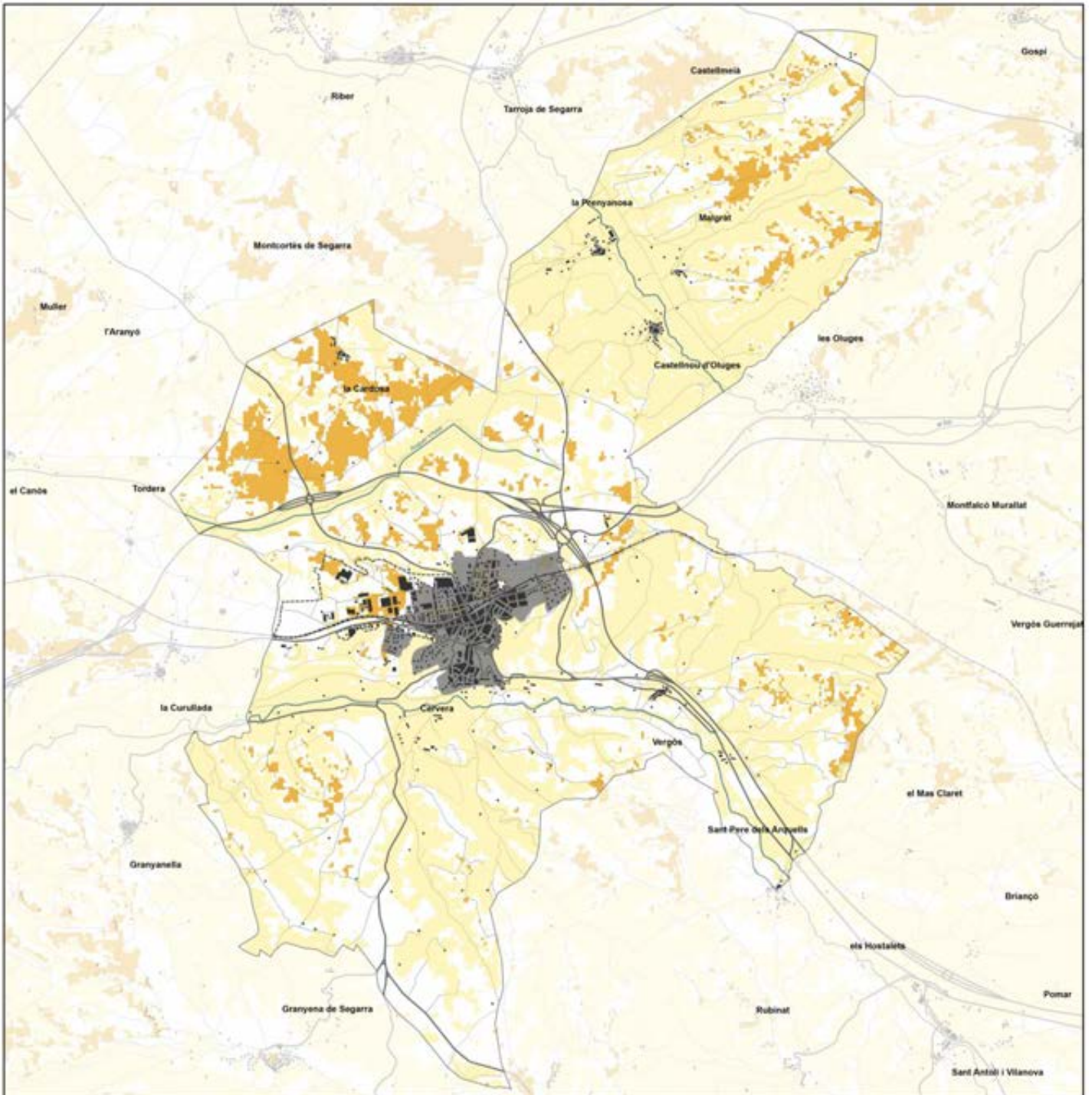
Des del nucli urbà de Cervera (Mapa 11) els paisatges més visibles són els que es troben a la vall del l'Ondara, el torrent Salat, i el fondo de les Rapaldes, així com els que es troben a l'entorn mateix del nucli urbà. El sector de la vall del Sió, per la seva situació i configuració, és el que gaudeix d'una exposició visual menor de tot el terme municipal.

La visió del paisatge està fortament condicionada per l'existència d'uns certs punts d'observació i de recorreguts visuals. La determinació dels punts d'observació més importants i el cartografiat de les conques visuals són requeriments imprescindibles en la delimitació de les unitats de paisatge, ja que permeten determinar la mesura en que cada sector contribueix a la percepció del paisatge

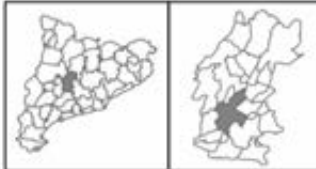

Vistes de la ribera de l'Ondara
des del casc antic de Cervera

	Zona d'alta exposició visual		Edificació existent
	Zona de baixa exposició visual		Nuclis històrics i les seves extensions
			Àrees especialitzades
			Carretera
			Cami
			Ferrocarril
			Riu

N

0 — 1 — 2 Km

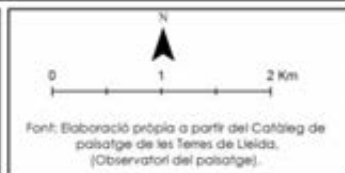
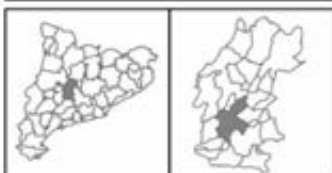
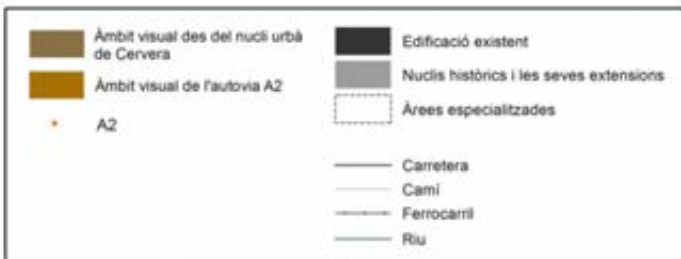
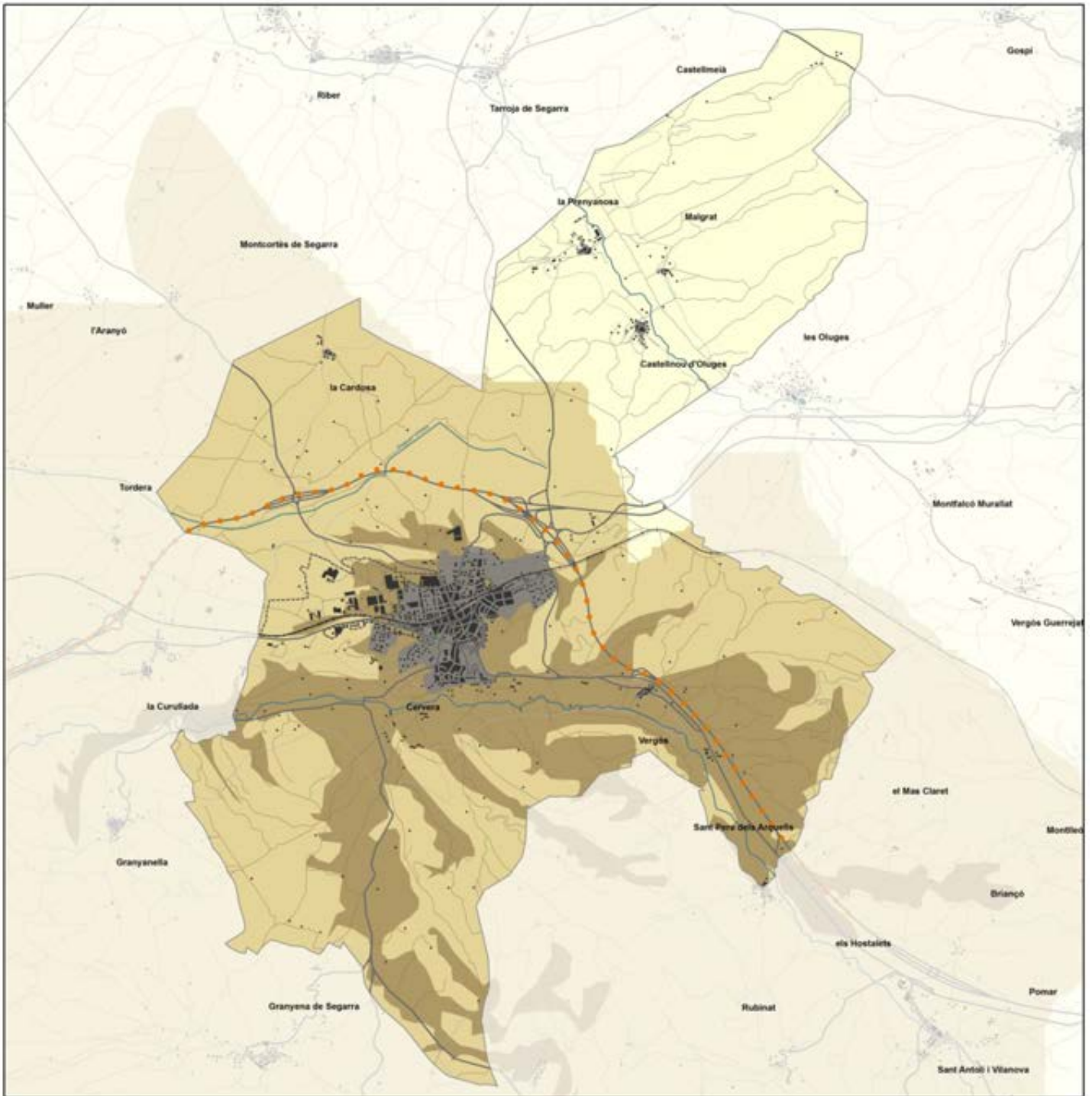
Font: Elaboració pròpia a partir del Catàleg de paisatge de les Terres de Lleida, (Observatori del paisatge).

PLA DE PAISATGE DE CERVERA
 Mapa nº10. Grau d'exposició visual
 segons el Catàleg de les Terres de Lleida
 Març 2015

Promogut per:

Assessorament:

Elaborat per: Sergi Saladié, geògraf, col·legiat núm. 0639 del Col·legi de Geògrafs i l'assistència en pràctiques de Carla Bonfill, estudiant del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.

PLA DE PAISATGE DE CERVERA
 Mapa nº11. Àmbits visuals de la xarxa de comunicació i assentaments segons el Catàleg de les Terres de Lleida
 Març 2015

Promogut per: Assessorament:

Elaborat per: Sergi Soladé, geògraf, col·legiat núm. 0639 del Col·legi de Geògrafs; i l'assistència en pràctiques de Carla Bonfill, estudiant del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.

Valors del paisatge

El Catàleg de paisatge de les Terres de Lleida va tractar els valors del paisatge des de totes les seves dimensions, a través de l'inventari, descripció i cartografia dels valors paisatgístics presents a cada una de les unitats de paisatge. L'anàlisi dels valors del paisatge consta de dues parts: la identificació dels paisatges reconeguts, és a dir, la identificació i cartografia d'aquells espais on la seva vàlua es reconeix normativament (parcs naturals,

reserves naturals, etc.) i la identificació dels valors del paisatge, és a dir, els que no estan reconeguts normativament, tractats des de diferents dimensions.

Els valors del paisatge que recull el Catàleg de paisatge de les Terres de Lleida sobre el municipi de Cervera, són diversos i es corresponen a tots els tipus de valors (veure mapes a l'Annex).

Nota d'aclariment:

Els valors i els impactes identificats en el Catàleg de paisatge de les Terres de Lleida responen a una anàlisi elaborada per al conjunt de l'àmbit territorial, per tant, mostren un menor detall quan es traslladen a escala municipal. Els valors i impactes identificats en el present pla, com es veurà més endavant, són més concrets, ja que l'escala de treball i el procés participatiu, han permès realitzar una anàlisi més detallada.

Pla de Paisatge de Cervera

Valors naturals

Fan referència als factors o elements que determinen la qualitat del medi natural. Es consideren: Espais amb especial interès natural i ecològic (per la seva singularitat, representativitat, etc.); així com també els espais de connexió ecològica entre espais naturals (fluvial i terrestre).

Valors religiosos - espirituals

Corresponen a elements del paisatge o paisatges en el seu conjunt que es relacionen amb pràctiques i creences religioses, com per exemple: àrees de dolmens, sepulcres i altres elements funeraris, indrets i recorreguts per on transcorren processons, indrets i recorreguts per on transcorren peregrinacions, espais on se celebren aplecs de caràcter religiós, etc.

Valors històrics

Corresponen a les petges més rellevants que l'ésser humà ha deixat en el paisatge al llarg de la història, com per exemple: tipologies constructives (masos, molins, barraques, cabanes, torres, ponts, castells, muralles, esglésies), tipologies d'assentament, distribució històrica de l'activitat depenent de les condicions naturals del territori, restes arqueològiques, centres històrics dels nuclis urbans o altres conjunts arquitectònics, estructures parcel·làries i els seus límits, sistemes d'infraestructures de contenció de sòls (terrasses, bancals), sistemes de reg autòctons (formats per recs tradicionals, fonts, ponts de pedra, passeres, pous, sínies), espais on es desenvolupen tècniques de treball tradicional, xarxa de camins públics i camins ramaders, etc.

Valors simbòlics - identitaris

Es correspon amb la identificació que un determinat col·lectiu sent amb un paisatge. Ambdós valors, simbòlics i identitaris, fan referència a elements del paisatge o paisatges en el seu conjunt amb una gran càrrega simbòlica o identitària per les poblacions locals per establir-hi relacions de pertinença o expressions d'identificació. També s'inclouen en aquest conjunt de valors aquells elements del paisatge que tenen atribucions simbòliques

col·lectives lligades a l'explicació d'històries fantàstiques o llegendes.

Valors estètics

Es relacionen amb la capacitat que té un paisatge per transmetre un determinat sentiment de bellesa, en funció del significat i apreciació cultural que ha adquirit al llarg de la història, així com del valor intrínsec en funció dels colors, la diversitat, la forma, les proporcions, l'escala, i la textura dels elements que conformen el paisatge.

Valors d'ús social

Es relacionen amb la utilització que fa un individu o un determinat col·lectiu d'un paisatge per a diverses activitats, sobretot relacionades amb el temps d'oci: espais de gaudi o lleure, passeig, repòs, observació de panoràmiques (miradors, recorreguts...), lloc de trobada, educació, esport, funcions terapèutiques, etc.

Valors productius

Relacionats amb la capacitat d'un paisatge per proporcionar beneficis econòmics, convertint els seus elements en recursos. La productivitat es pot obtenir a través d'activitats com l'agricultura, la ramaderia, el turisme, etc.

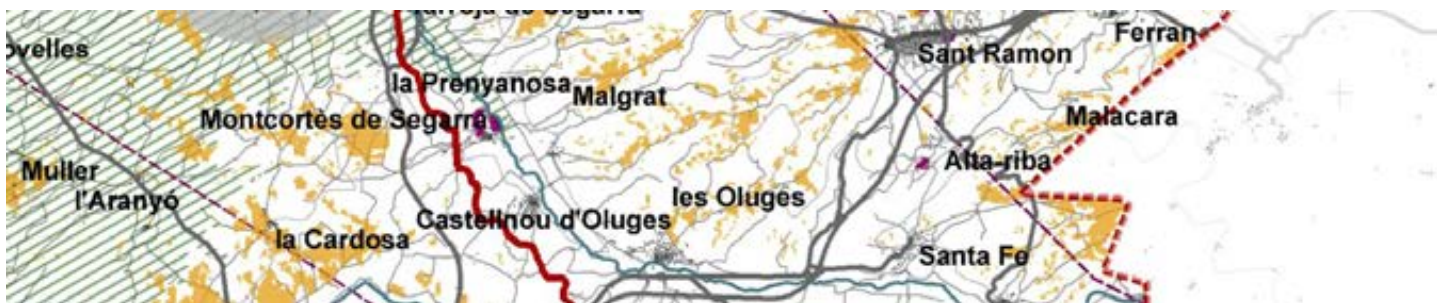
Fragment de la muralla sud de Cervera

Impactes i riscos

Segons el Catàleg de paisatge de les Terres de Lleida al municipi de Cervera es van identificar un total de 8 tipus d'impactes i 5 de riscos, segons queda recollit en els mapes A.5. i A.6. de l'Annex.

Els impactes s'agrupen en tres grans categories: fragilitat visual, pressió per infraestructures i serveis, i projectes amb potencial impacte visual i/o ecològic.

Segons l'Observatori de paisatge per impacte paisatgístic s'entén la pertorbació en el paisatge provocada per un fenomen natural o per l'activitat humana. Per risc paisatgístic, s'entén la probabilitat que succeeixi un impacte.

2. DIAGNOSI DEL PAISATGE

En el present apartat es realitza la diagnosi del paisatge del municipi de Cervera, que permet identificar quins son els punts forts (valors) i els punts febles (impactes) del paisatge, i per tant,

conèixer quins son els punts i/o àrees del paisatge sobre les que caldrà actuar en la fase propositiva (Objectius de Qualitat Paisatgística, i Accions).

2.1. Els agents de paisatge

2.2. Els valors del paisatge

2.3. Els impactes del paisatge

2.1. Els agents de paisatge

L'elaboració de la diagnosi s'ha efectuat a partir de la participació pública dels agents de paisatge del municipi.

Així doncs, des de l'equip tècnic encarregat d'elaborar el Pla de paisatge i des de la Paeria de Cervera es va convidar formalment a un total de 15 agents de paisatge del municipi.

Un agent de paisatge és, segons l'Observatori del paisatge, un *Individu o entitat pública o privada interessats en el paisatge, que en fan ús o que tenen competències en la seva gestió.*

1	Associació Cultural Fòrum l'Espitllera	9	Agrupament Escola i Guia Coll de les Savines
2	Grup per a la defensa del Medi Natural de la Segarra	10	Centre Municipal de Cultura – Secció de Ciències
3	Amics de l'Arquitectura Popular	11	Associació de Defensa Forestal de la Segarra
4	Amics del Camí de Sant Jaume	12	Consell Comarcal de la Segarra
5	Centre Excursionista de la Segarra	13	Associacions de Veïns i representants dels pobles agregats
6	Plataforma per la Defensa de la Ribera de l'Ondara	14	Comunitats de regants
7	Associació Allotjaments Rurals	15	Paeria de Cervera
8	Unió de Pagesos de Catalunya		

Pla de Paisatge de Cervera

Els diversos agents van ser citats a participar en un total de tres sessions de treball, les quals es van celebrar els dies 6 d'octubre, el 19 de novembre, i l'1 de desembre de 2014. Del total de quinze entitats, van participar en una o més sessions de treball un total de 37 persones corresponents a 11 entitats diferents. Les entitats que més van participar en aquest procés de diagnosi van ser: Associació Cultural Fòrum l'Espitllera, Grup per a la defensa del Medi Natural de la Segarra, el Centre Municipal de Cultura - Secció de Ciències, el Consell Comarcal de la Segarra, les Associacions de Veïns Malgrat - Ribera del Sió, les comunitats de regants Rec Major i Rec Nou, i la Paeria de Cervera.

En les tres sessions de participació, els diferents agents de paisatge van fer les seves aportacions, es van debatre els punts tractats, i es va consensuar un diagnòstic final del paisatge.

Fruit d'aquest procés participatiu es van diagnosticar un total de 54 punts febles (impactes), i diversos valors del paisatge: 16 valors naturals, 23 d'històrics, 27 d'estètics, 25 de simbòlics-identitaris, 7 de religiosos-espirituals, 8 de productius, i 27 d'ús social.

Durant les fases posteriors d'elaboració del Pla de paisatge, van sorgir nous punts forts i febles, que es van anar incorporant al document.

Sessió de participació amb els agents de paisatge

2.2. Els valors del paisatge

L'aspecte rural del municipi juntament amb la potència del casc antic de Cervera són dos dels aspectes més destacats i valorats pels agents de paisatge. El conjunt patrimonial del casc antic, amb la muralla, el campanar, el carrer Major, la plaça Paeria..., conté multiplicitat de valors paisatgístics. Igualment, el paisatge rural és una mostra de valors diversos, especialment els d'ús social, naturals,

estètics i productius. Els valors simbòlic-identitaris estan presents en quasi tots els elements o àmbits paisatgístics identificats.

A continuació es mostren el conjunt d'elements o àmbits paisatgístics identificats amb els corresponents valors atorgats pels agents de paisatge.

Categoria	Element/Àrea	Descripció	Nat	His	Est	Sim	Rel	Pro	Soc
Perfil emblemàtic	Nucli urbà de Cervera des de l'est i des del sud	Perfils del nucli des de l'est, venint per l'A-2, i des del sud, des de Sant Pere el Gros.							
Element patrimonial històric-arquitectònic	Castell de Cervera	Elements que formen part del perfil emblemàtic vist des del sud, i que de manera aïllada també contenen diversos valors.							
	Campanar								
	Torre-molí de vent								
Casc antic Cervera	Plaça de la Universitat	La reforma valoritza aquest entorn, que inclou l'emblemàtic edifici de la Universitat.							
	Castells de la Cardosa, Malgrat i la Prenyanosa	Patrimoni de qualitat gestionat en positiu i activament.							
Nuclis rurals	Plaça Sindicat	Plaça restaurada, i visuals de l'edifici.							
	Conjunt del casc antic - C/ Major, plaça de la Paeria i vies relacionades	Un dels nuclis antics més ben conservats del país, amb múltiples valors urbanístics, històrics, identitaris i artístics.							
Arbre monumental	Barri de Sant Domènec	Raval amb caràcter, identitat i bones panoràmiques.							
	Nucli de Malgrat	Nucli ben conservat i amb força qualitat paisatgística en termes monumentals, estètics, etc. Castell de Malgrat.							
Espais periurbans	Nucli de la Prenyanosa	Bon nivell de conservació de la seva fesomia tradicional, i diferents restauracions d'habitatges per part particulars n'estan afavorint el seu manteniment.							
	Nuclis de Vergós, Castellnou d'O. i La Cardosa	Nuclis que mantenen una certa fesomia tradicional.							
Tossal	Lledoner de Castellnou	Arbre monumental (l'únic de la Segarra)							
Conjunt patrimonial històric-arquitectònic	Zona natural sota el col·legi de les Savines	Zona reforestada, entre el sector d'habitatges i el col·legi Les Savines.							
	Espai a continuació del Parc municipal Mas Duran	Llenca arbrada, que segueix cap al sud del parc.							
Ribera fluvial del Sió i l'Ondara	Tossal de les Forques	Punt emblemàtic de la població, i d'importància geològica. Freqüentat per gent que va a passejar, importància històrica per la utilitat que se li donà en temps antics.							
	Muralla sector sud i est	Visuals de la muralla des dels accessos sud i est a Cervera (antiga N-II i horts).							
	Entorn de Sant Pere el Gros	Entorn amb grans valors paisatgístics: edifici de Sant Pere el Gros, riu amb el Molí del Grau, proximitat de Santa Magdalena i dues de les cabanes de volta més interessants de tot el terme (segle XVIII).							
Peixeres	Molí i peixera del Fiol/Vergós	Puntualment, elements de qualitat. No així la font.							
	Ribera de l'Ondara	Conjunt de l'entorn rural en relació a la ribera de l'Ondara.							
Camins	Ribera del Sió	Conjunt de l'entorn rural en relació a la ribera del Sió.							
	Peixeres de la Prenyanosa	Èxitosa recuperació per part de la Paeria d'un entorn i un element patrimonial de gran qualitat que es trobava perdut. Redescoberta d'una segona peixera.							
Rieres i torrents	Peixera de Fiol/Vergós	Alt valor ecològic, força ben conservat, qualitat de l'aigua bastant bona.							
	Camí ral de Tarroja a Cervera	Atès que tots els pobles que enllaça disposen de connexió amb enquitranada, s'hauria de vetllar pel manteniment del camí tradicional de terra.							
Varietat paisatgística i canvis estacionals	Xarxa de camins rurals General	Aporten qualitat paisatgística, i permeten l'observació del paisatge.							
	Riera de Monells	S'hi han fet intervencions de restauració i se'n té una certa cura.							
Horts	Torrent Salat	Biodiversitat força ben conservada amb espècies característiques de l'àrea geogràfica.							
	Varietat paisatgística	Zona de transició entre plans, bosquines, turons, conreus, nuclis rurals, rius..., organitzat per una estructura d'arquitectura rural de pedra seca.							
Miradors	Variabilitat del paisatge	Canvis estacionals (conreus de cereal), aporten canvis cromàtics al llarg de l'any.							
	Ribera de l'Ondara i el Sió	Espais tradicionals d'horticultura familiar, aporten diversitat al paisatge.							
	Diversos punts del municipi	Conjunt de 22 miradors repartits per diversos punts del municipi, especialment al nucli urbà de Cervera.							

Valors naturals

El municipi de Cervera, en tractar-se d'una zona de transició entre plans, conreus, bosquines, turons, rius i vegetació de ribera..., presenta una elevada varietat paisatgística que afavoreix la diversitat d'ambients naturals. Els canvis estacionals dels conreus de cereal, predominants al municipi, incrementen aquests valors. Entre els valors naturals, destaquen uns paisatges, com són els entorns fluvials del Sió i l'Ondara, on l'aigua, escassa en el conjunt geogràfic, aporta les bases per conferir una elevada biodiversitat en aquests entorns. Els fragments de boscos de ribera, així com determinades construccions hidràuliques, com les peixeres, contribueixen a incrementar-ne la biodiversitat. El lledoner de Castellnou, catalogat com a arbre monumental, es detecta com a d'alt valor natural, però també estètic i simbòlic - identitari. Al municipi de Cervera s'han identificat un total de 16 valors naturals (Mapa 12)

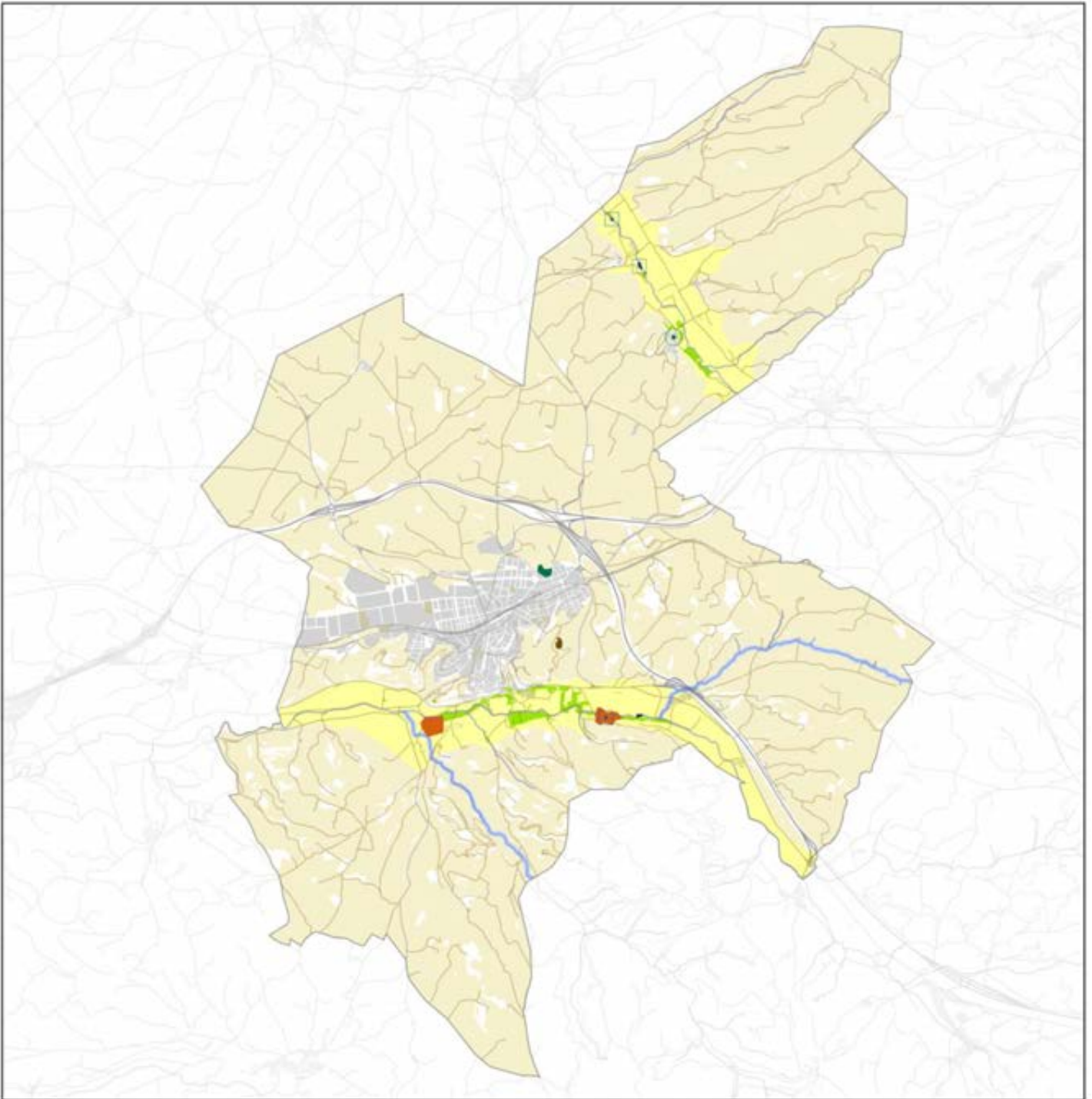
El lledoner de Castellnou

Categoria

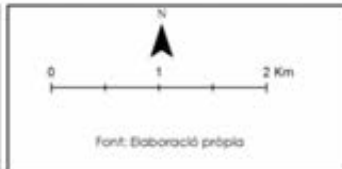
Element/Àrea

Arbre monumental	Lledoner de Castellnou
Espais periurbans	Zona natural sota el col·legi de les Savines
Tossal	Tossal de les Forques
Conjunt patrimonial històric-arquitectònic	Entorn de Sant Pere el Gros Molí i peixera del Fiol/Vergós
Riberes fluvials del Sió i l'Ondara	Ribera de l'Ondara Ribera del Sió
Peixeres	Peixeres de la Prenyanosa Peixera de Fiol/Vergós
Camins	Camí ral de Tarroja a Cervera Xarxa de camins rurals. General del municipi
Rieres i torrents	Riera de Monells Torrent Salat
Varietat paisatgística i canvis estacionals	Varietat paisatgística Variabilitat del paisatge
Horts	Riberes de l'Ondara i el Sió.

Conjunt patrimonial històric-arquitectònic	Tossal
Riberes fluvials del Sió i l'Ondara	Varietat paisatgística i canvis estacionals
Rieres i torrents	Horts
Peixeres	
Camins	
Espais periurbans	
Arbre monumental	

PLA DE PAISATGE DE CERVERA
 Mapa nº12. Valors naturals del paisatge
 Març 2015

Elaborat per: Sergi Saladié, geògraf, col·legiat núm. 0639 del Col·legi de Geògrafs; i l'assistència en pràctiques de Carla Bonfill, estudiant del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.

Pla de Paisatge de Cervera

Valors històrics

Al municipi de Cervera els agents de paisatge van identificar diversos elements i àrees que contenen valors històrics. Destaquen el conjunt del casc antic de Cervera, i alguns dels seus elements com la muralla, el campanar, o el barri de St. Domènec. També alguns elements situats fora del casc antic, com l'edifici de la Universitat, o els nuclis agregats de Malgrat i la Prenyanosa.

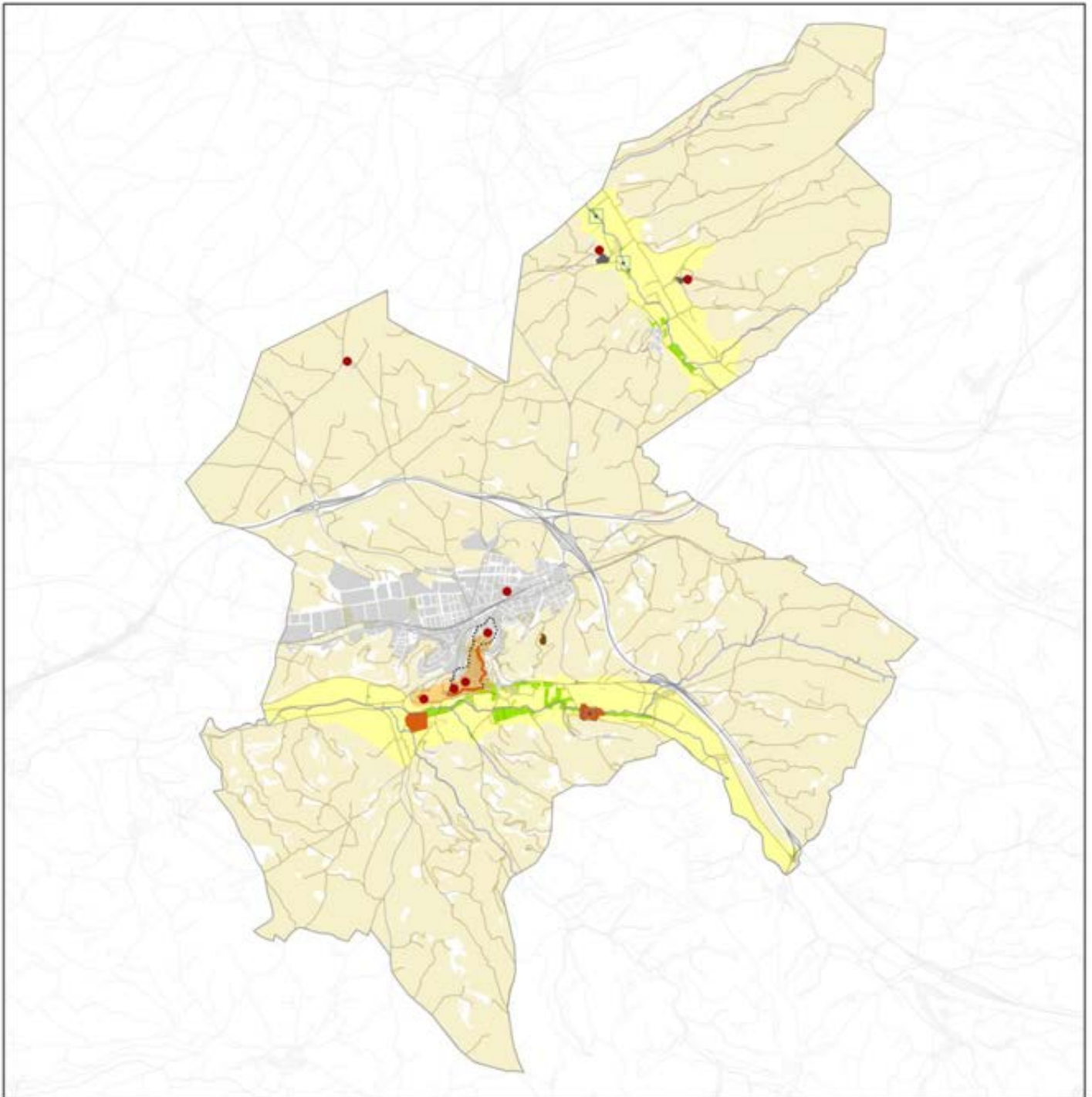
En relació al paisatge rural, destaquen com a valors històrics els relacionats amb l'arquitectura rural de pedra seca com a un dels elements que caracteritza la varietat paisatgística del municipi, però també el conjunt patrimonial de Sant Pere el Gros i el seu entorn, el tossal de les Forques, les riberes fluvials del Sió i l'Ondara, les peixeres, o els horts. Igualment, tenen un pes històric en el paisatge els castells de la Cardosa, Margrat i la Prenyanosa

Tots aquests elements i àrees de diverses èpoques històriques i tipologies, atorguen al paisatge d'una entitat i identitat pròpia. Al municipi de Cervera s'han identificat un total de 23 valors històrics (Mapa 13).

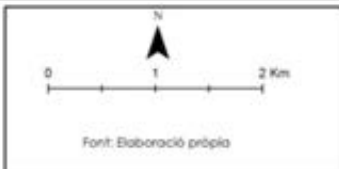
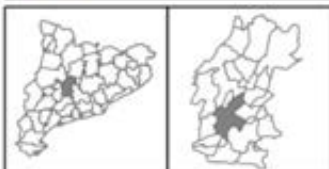

El carrer Major del nucli urbà de Cervera

Categoria	Element/Àrea
Perfil emblemàtic	Nucli urbà de Cervera des de l'est i des del sud
Element patrimonial històric-arquitectònic	Castell de Cervera Campanar Torre-molí de vent Plaça de la Universitat Castells de la Cardosa, Malgrat i la Prenyanosa Plaça Sindicat
Casc antic Cervera	Conjunt del casc antic – C/ Major, plaça de la Paeria i vies relacionades Barri de Sant Domènec
Nuclis rurals	Nucli de Malgrat Nucli de la Prenyanosa
Tossal	Tossal de les Forques
Conjunt patrimonial històric-arquitectònic	Muralla sector sud i est Entorn de Sant Pere el Gros Molí i peixera del Fiol/Vergós
Riberes fluvials del Sió i l'Ondara	Ribera de l'Ondara Ribera del Sió
Peixeres	Peixera de la Prenyanosa Peixera de Fiol/Vergós
Camins	Camí ral de Tarroja a Cervera Xarxa de camins rurals. General
Varietat paisatgística i canvis estacionals	Varietat paisatgística
Horts	Riberes de l'Ondara i el Sió

Casc antic	Peixeres
Perfil emblemàtic	Espais periurbans
Nuclis rurals	Tossal
Elements patrimonials històrics-arquitectònics	Varietat paisatgística i canvis estacionals
Conjunt patrimonial històric-arquitectònic	Horts
Riberes fluvials del Sió i l'Ondara	

PLA DE PAISATGE DE CERVERA
 Mapa nº13. Valors històrics del paisatge
 Març 2015

Elaborat per: Sergi Saladié, geògraf, col·legiat núm. 0639 del Col·legi de Geògrafs i l'assistència en pràctiques de Carla Bonfill, estudiant del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.

Valors estètics

Els principals valors estètics identificats pels agents de paisatge abasten una gran quantitat d'elements i àrees del municipi. En el substrat rural, format per un extens mosaic agrícola, divers i variable al llarg de l'any, amb la presència de les riberes del Sió i l'Ondara i els seus horts, i l'existència de petits nuclis rurals, és on més valors estètics s'hi han contemplat. Igualment, el casc antic de Cervera acapara bona part dels valors estètics associats al paisatge urbà. Aquí, aspectes com el perfil emblemàtic de Cervera, o el seu casc antic, però també els edificis de la Universitat, la Paeria o el Sindicat, son destacats per la majoria dels agents.

Al municipi de Cervera s'han identificat un total de 27 valors estètics (Mapa 14).

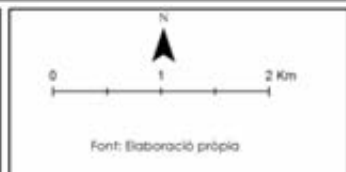
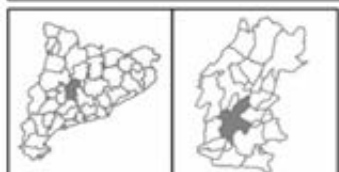
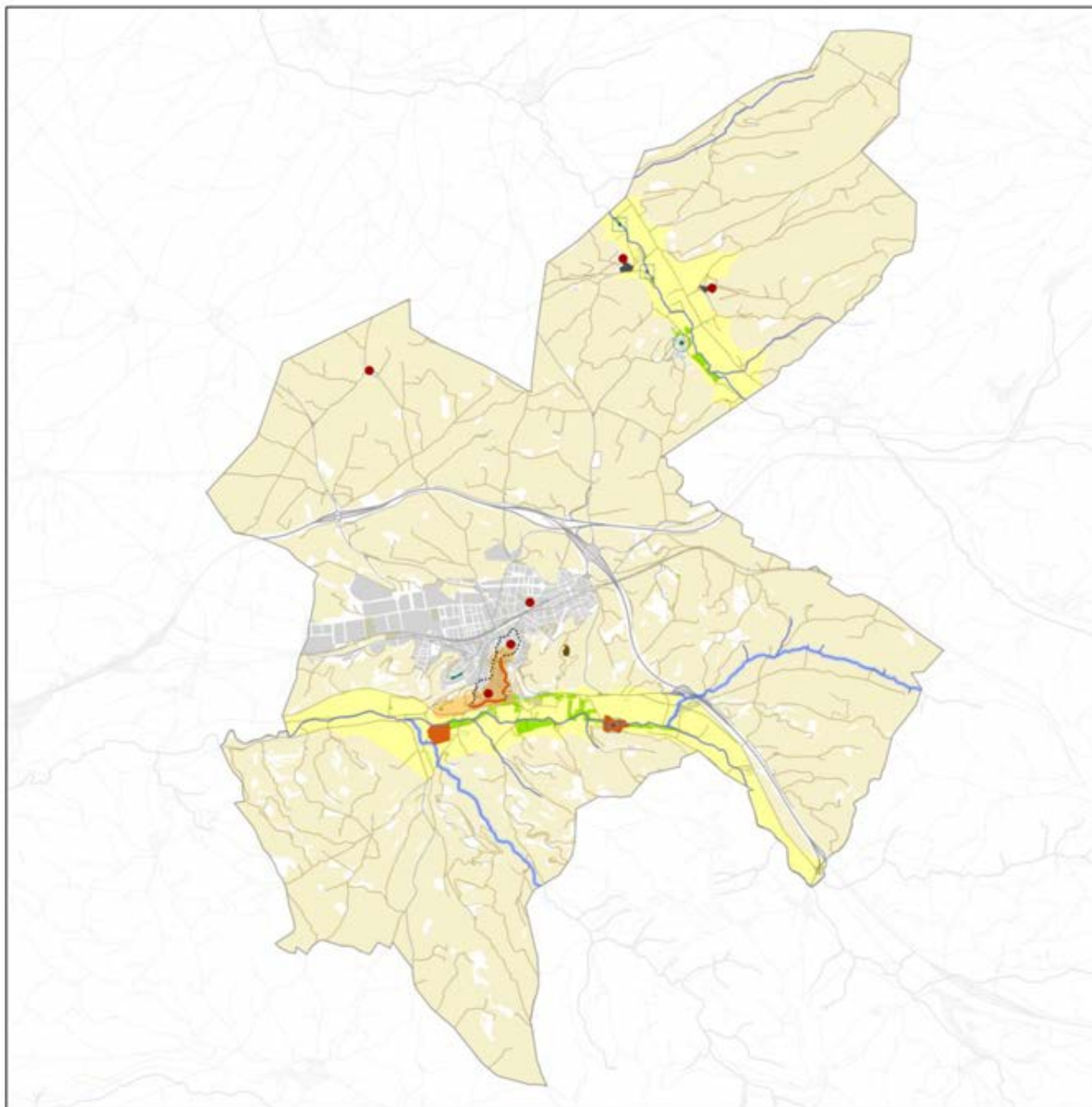

Façana de la Paeria del nucli urbà de Cervera

Categoria	Element/Àrea
Perfil emblemàtic	Nucli urbà de Cervera des de l'est i des del sud
Element patrimonial històric-arquitectònic	Castell de Cervera Campanar Plaça de la Universitat Castells de la Cardosa, Malgrat i la Prenyanosa Plaça Sindicat
Casc antic Cervera	Conjunt del casc antic – C/ Major, plaça de la Paeria i vies relacionades. Barri de Sant Domènec
Nuclis rurals	Nucli de Malgrat Nucli de la Prenyanosa
Arbre monumental	Lledoner de Castellnou
Espais periurbans	Espai a continuació del Parc municipal Mas Duran
Tossal	Tossal de les Forques
Conjunt patrimonial històric-arquitectònic	Muralla sector sud i est Entorn de Sant Pere el Gros Molí i peixera del Fiol/Vergós
Riberes fluvials del Sió i l'Ondara	Ribera de l'Ondara Ribera del Sió
Peixeres	Peixeres de la Prenyanosa Peixera de Fiol/Vergós
Camins	Camí ral de Tarroja a Cervera Xarxa de camins rurals. General
Rieres i torrents	Riera de Monells Torrent Salat
Varietat paisatgística i canvis estacionals	Varietat paisatgística Variabilitat del paisatge
Horts	Riberes de l'Ondara i el Sió

PLA DE PAISATGE DE CERVERA
 Mapa nº14. Valors estètics del paisatge
 Març 2015

Promogut per: Assessorament:

Elaborat per: Sergi Saladié, geògraf, col·legiat núm. 0639 del Col·legi de Geògrafs; i l'assistència en pràctiques de Carla Bonfill, estudiant del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.

Valors simbòlics - identitaris

El municipi de Cervera també posseeix un gran nombre de valors simbòlics - identitaris que es troben repartits tan en l'àmbit urbà com en el rural. Per una banda, tan el casc antic de Cervera en el seu conjunt, com alguns dels seus elements de forma aïllada, així com els nuclis rurals de Malgrat i la Prenyanosa, han estat identificats pels agents com a valors simbòlics - identitaris. D'altra banda, dins l'espai rural també s'hi acumulen gran nombre de valors simbòlics, des del conjunt de les riberes de l'Ondara i el Sió, fins elements com les peixeres, el horts, o l'entorn de Sant Pere el Gros, entre altres,

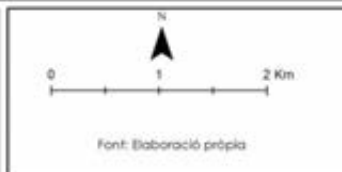
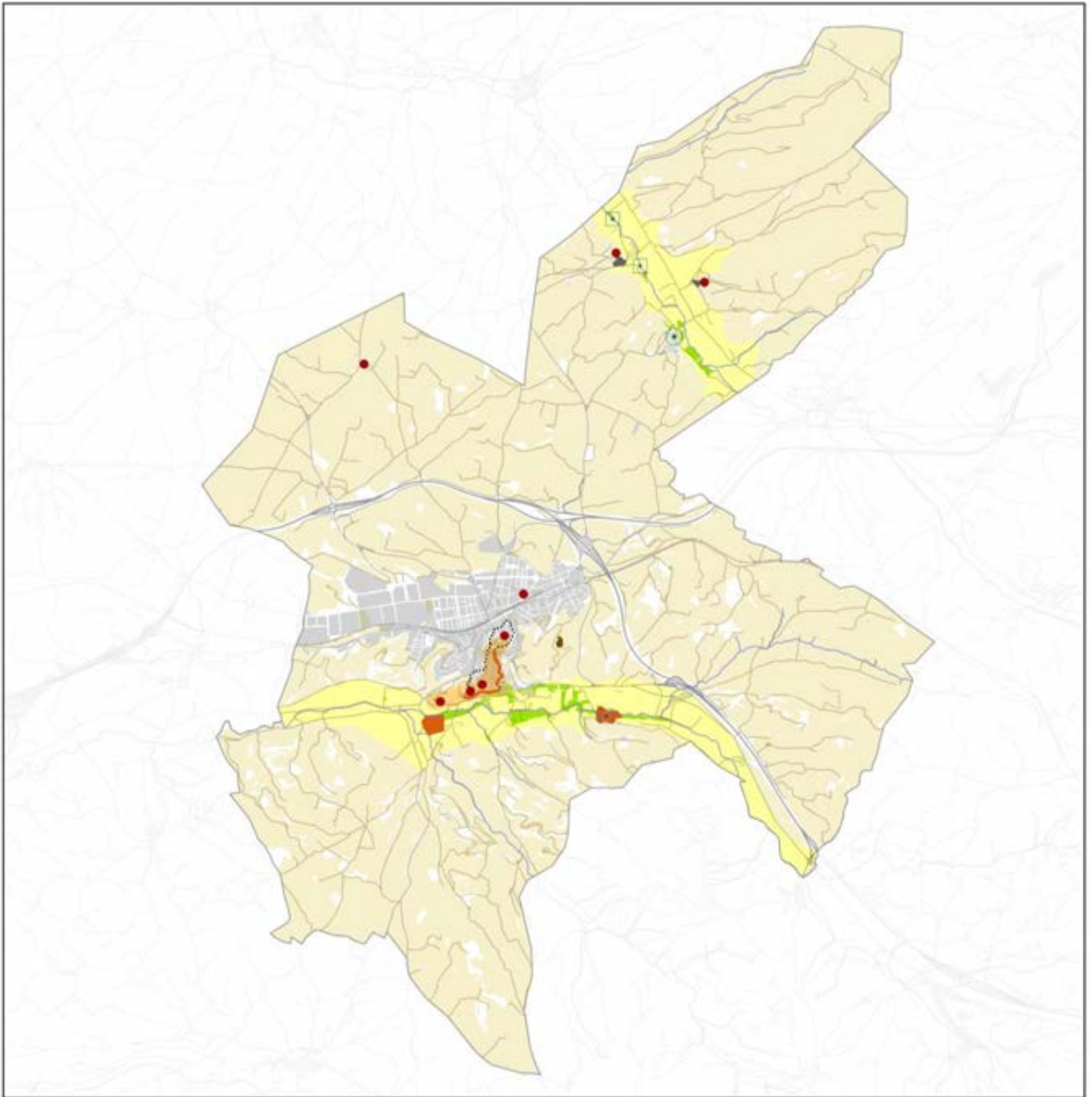
La varietat i variabilitat paisatgística del conjunt del paisatge rural també transmet valors simbòlics - identitaris, per la combinació de diversos elements, com la pedra seca o els canvis cromàtics estacionals dels conreus de cereal.

Al municipi de Cervera s'han identificat un total de 25 valors simbòlics-identitaris (Mapa 15).

Vista del perfil emblemàtic del nucli urbà de Cervera

Categoria	Element/Àrea
Perfil emblemàtic	Nucli urbà de Cervera des de l'est i des del sud
Element patrimonial històric-arquitectònic	Castell de Cervera Campanar Torre-molí de vent Plaça de la Universitat Castells de la Cardosa, Malgrat i la Prenyanosa Plaça Sindicat
Casc antic Cervera	Conjunt del casc antic – C/ Major, plaça de la Paeria i vies relacionades. Barri de Sant Domènec
Nuclis rurals	Nucli de Malgrat Nucli de la Prenyanosa
Arbre monumental	Lledoner de Castellnou
Tossal	Tossal de les Forques
Conjunt patrimonial històric-arquitectònic	Muralla sector sud i est Entorn de Sant Pere el Gros Molí i peixera del Fiol/Vergós
Riberes fluvials del Sió i l'Ondara	Ribera de l'Ondara Ribera del Sió
Peixeres	Peixeres de la Prenyanosa Peixera de Fiol/Vergós
Camins	Camí ral de Tarroja a Cervera Xarxa de camins rurals. General
Varietat paisatgística i canvis estacionals	Varietat paisatgística Variabilitat del paisatge
Horts	Riberes de l'Ondara i el Sió

PLA DE PAISATGE DE CERVERA
 Mapa nº15. Valors simbòlic-identitaris del paisatge
 Març 2015

Promogut per: **MUNICIPI DE CERVERA**

Assessorament: **Observatori del Paisatge**

Elaborat per: Sergi Saladié, geògraf, col·legiat núm. 0639 del Col·legi de Geògrafs; i l'assistència en pràctiques de Carla Bonfill, estudiant del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.

Pla de Paisatge de Cervera

Valors religiosos-espirituals

Els valors religiosos i espirituals es corresponen amb elements del paisatge, o paisatges en el seu conjunt, que es relacionen amb pràctiques i creences religioses. Els paisatges amb valors religiosos i espirituals del municipi de Cervera no es fonamenten en les grans construccions de monestirs i convents, sinó més aviat per petits elements o àrees, tan del nucli urbà de Cervera com dels nuclis

agregats de Malgrat i la Prenyanosa. En l'àmbit rural hi ha dos elements destacats pels agents, com són Sant Pere el Gros i el seu entorn, i el tossal de les Forques.

Al municipi de Cervera s'han identificat un total de 7 valors religiosos-espirituals (Mapa 16).

El Tossal de les Forques

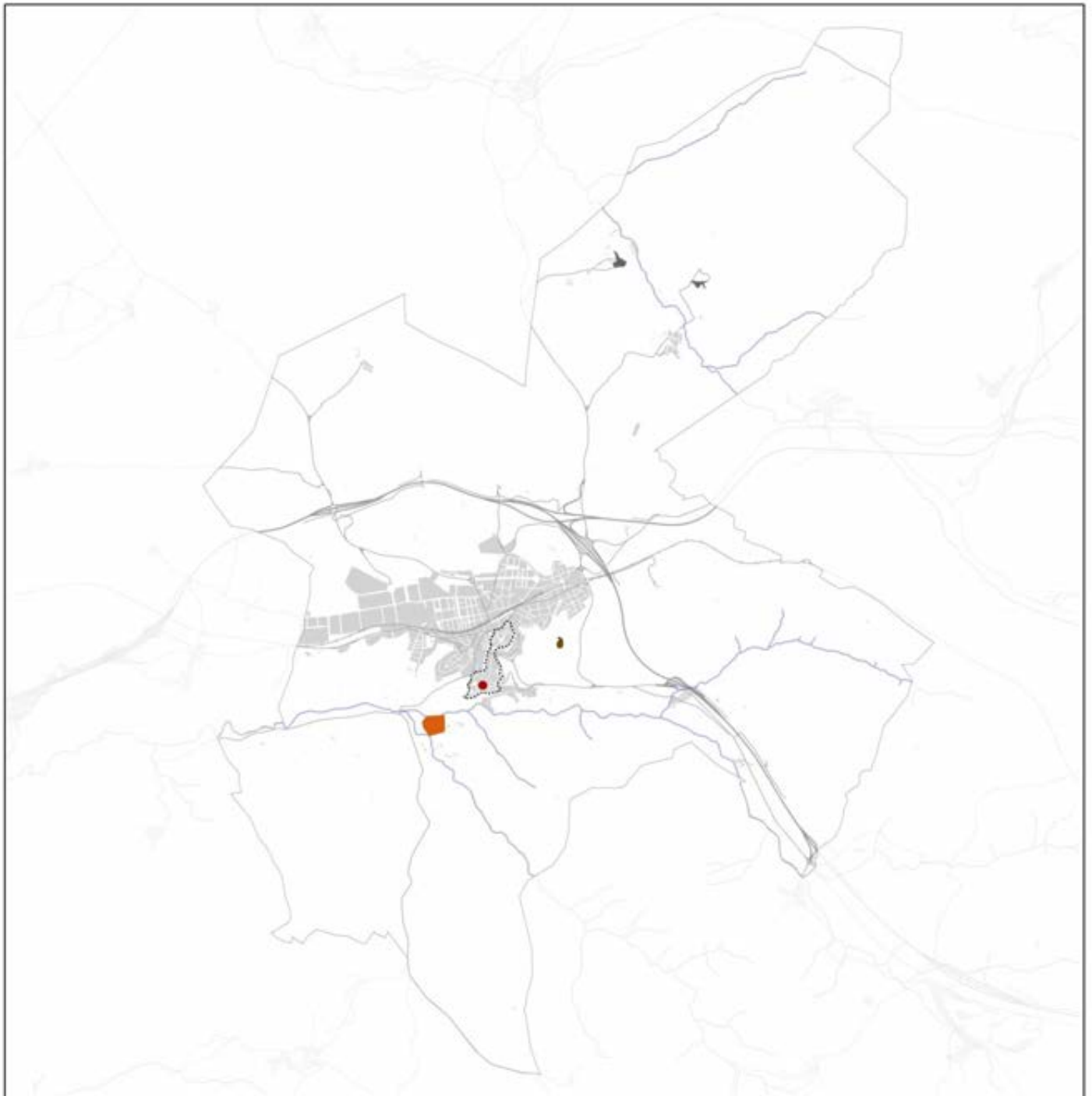

Sant Pere el Gros

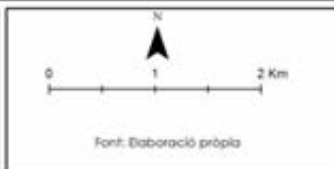

Categoria	Element/Àrea
Element patrimonial històric-arquitectònic	Campanar
Casc antic Cervera	Conjunt del casc antic – C/ Major, plaça de la Paeria i vies relacionades. Barri de Sant Domènec
Nuclis rurals	Nucli de Malgrat Nucli de la Prenyanosa
Tossal	Tossal de les Forques
Conjunt patrimonial històric-arquitectònic	Entorn de Sant Pere el Gros

- Casc antic
- Nuclis rurals
- Elements patrimonials històrics-arquitectònics
- Conjunt patrimonial històric-arquitectònic
- Tossal

PLA DE PAISATGE DE CERVERA
 Mapa nº16. Valors religiosos-espirituals del paisatge
 Març 2015

Promogut per: Assessorament: Observatori del Paisatge

Elaborat per: Sergi Saladié, geògraf, col·legiat n.º 0639 del Col·legi de Geògrafs i l'assistència en pràctiques de Carla Bonfill, estudiant del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.

Pla de Paisatge de Cervera

Valors productius

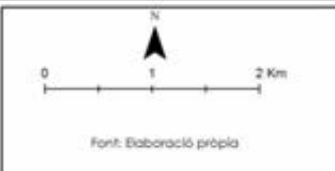
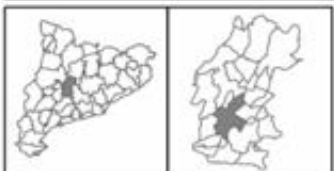
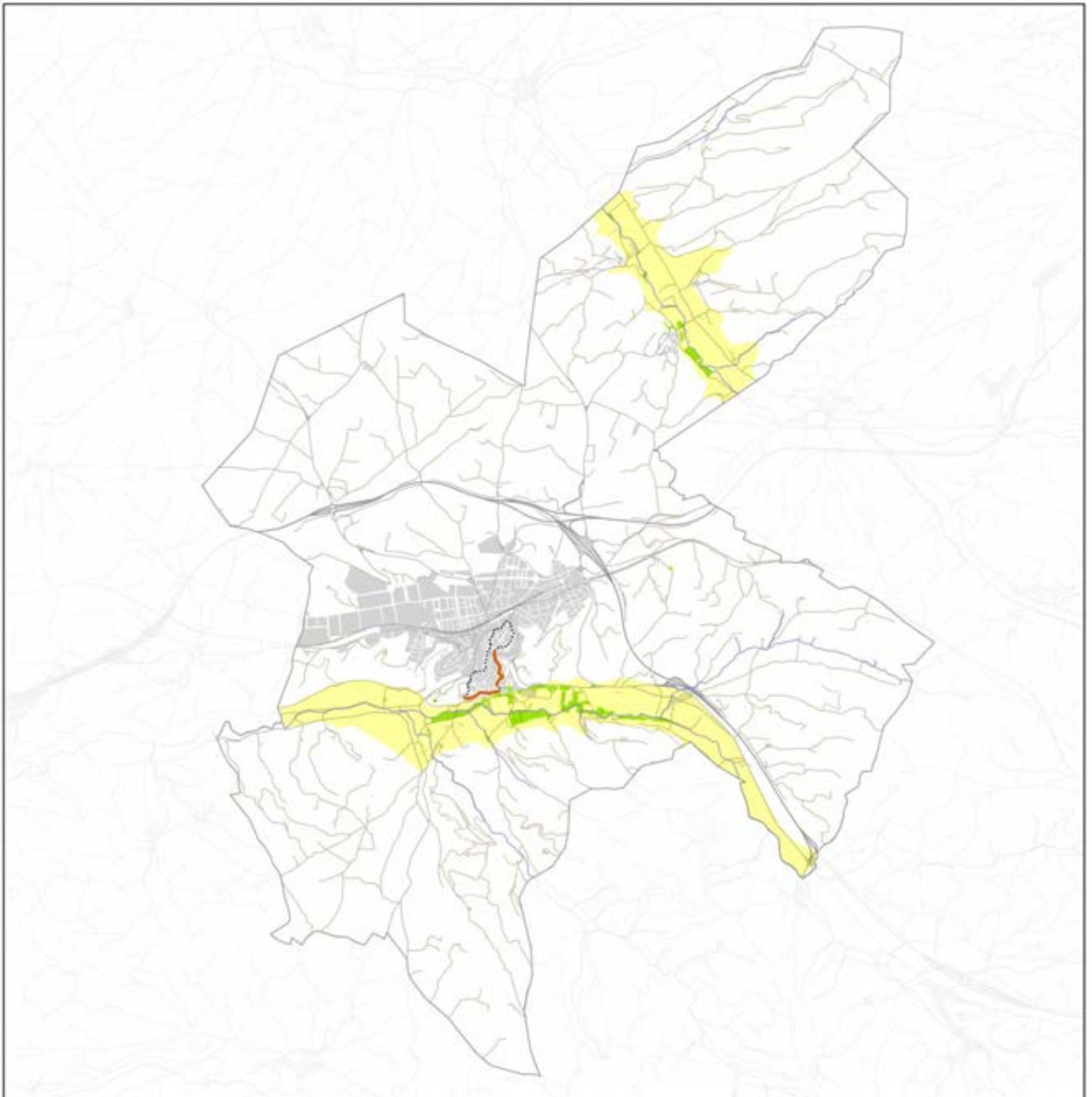
Els valors productius estan relacionats amb la capacitat d'un paisatge de proporcionar beneficis econòmics, convertint els seus elements en recursos. Al municipi de Cervera els agents han identificat el conjunt del casc antic com aquell paisatge que més valor productiu conté, pels fluxos turístics que, encara que minses, genera aquest espai. En

menor mesura, també han considerat com a paisatges de valors productiu les riberes de l'Ondara i el Sió i la xarxa de camins rurals, per on transcorren alguns itineraris turístics.

Al municipi de Cervera s'han identificat un total de 8 valors productius (Mapa 17).

Categoria	Element/Àrea
Casc antic Cervera	Conjunt del casc antic – C/ Major, plaça de la Paeria i vies relacionades. Barri de Sant Domènec
Riberes fluvials del Sió i l'Ondara	Ribera de l'Ondara Ribera del Sió
Conjunt patrimonial històric-arquitectònic	Muralla sector sud i est
Camins	Camí ral de Tarroja a Cervera Xarxa de camins rurals. General.
Horts	Riberes de l'Ondara i el Sió

PLA DE PAISATGE DE CERVERA
 Mapa nº17. Valors productius del paisatge
 Març 2015

Promogut per: Assessorament:

Elaborat per: Sergi Saladié, geògraf, col·legiat núm. 0639 del Col·legi de Geògrafs; i l'assistència en pràctiques de Carla Bonfill, estudiant del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.

Pla de Paisatge de Cervera

Valors d'ús social

Els valors d'ús social es relacionen amb la utilització que fa un individu o un determinat col·lectiu d'un paisatge per a diverses activitats, sobretot relacionades amb el temps d'oci. Al municipi de Cervera s'han identificat espais concrets que la població freqüenta per gaudir o interpretar el paisatge, ja sigui dins del casc urbà de Cervera com en el paisatge rural.

Així, al nucli de Cervera destaquen el conjunt del casc antic, la muralla, i la Universitat. Fora d'aquí, destaquen el conjunt de nuclis rurals agregats: Malgrat, la Prenyanosa, Castellnou d'Oluges, Vergós i la Cardosa. També s'han identificat com a valor social el conjunt del paisatge rural, així com algunes parts o elements concrets d'aquest, com són les riberes del Sió i l'Ondara, l'entorn de Sant Pere el Gros, la riera de Monells i el torrent Salat, les peixeres o els horts.

També destaquen com a valors d'ús social el conjunt de 22 miradors, especialment concentrats al nucli urbà de Cervera.

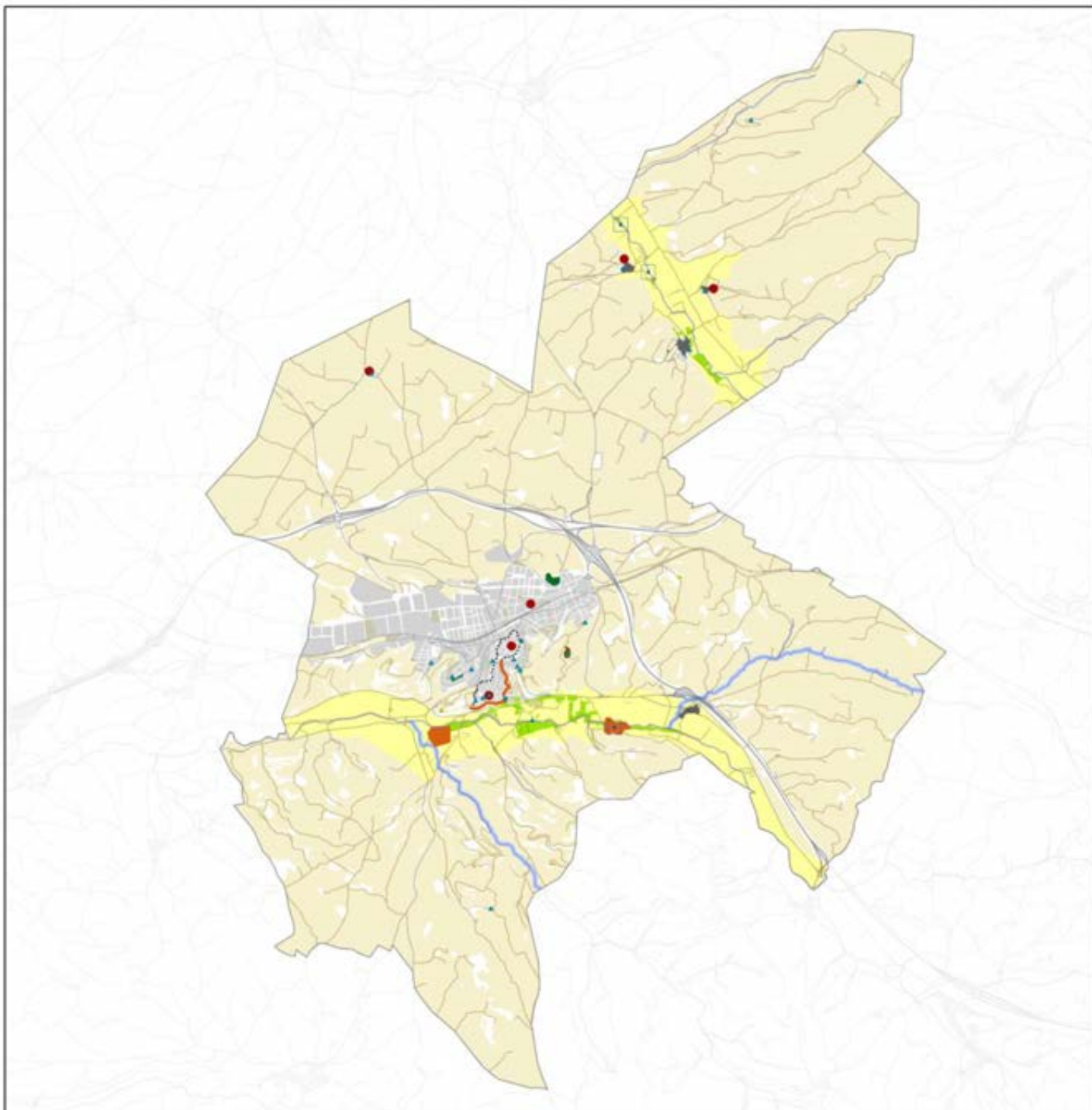
Al municipi s'han identificat un total de 27 valors d'ús social (Mapa 18).

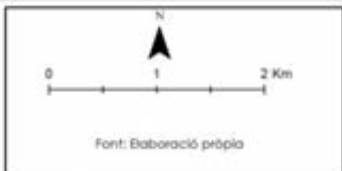
Vista de la Prenyanosa des de la ribera del Sió

Categoria	Element/Àrea
Element patrimonial històric-arquitectònic	Castell de Cervera Plaça de la Universitat Castells de la Cardosa, Malgrat i la Prenyanosa Plaça Sindicat
Casc antic Cervera	Conjunt del casc antic – C/ Major, plaça de la Paeria i vies relacionades. Barri de Sant Domènec
Nuclis rurals	Nucli de Malgrat Nucli de la Prenyanosa Nuclis de Vergós, Castellnou d'O. i La Cardosa
Espais periurbans	Zona natural sota el col·legi de les Savines Espai a continuació del Parc municipal Mas Duran
Tossal	Tossal de les Forques
Conjunt patrimonial històric-arquitectònic	Muralla sector sud i est Entorn de Sant Pere el Gros Molí i peixera del Fiol/Vergós
Riberes fluvials del Sió i l'Ondara	Ribera de l'Ondara Ribera del Sió
Peixeres	Peixeres de la Prenyanosa Peixera de Fiol/Vergós
Camins	Camí ral de Tarroja a Cervera Xarxa de camins rurals. General
Rieres i torrents	Riera de Monells Torrent Salat
Horts	Riberes de l'Ondara i el Sió
Miradors	Diversos punts del municipi
Varietat paisatgística i canvis estacionals	Varietat paisatgística Variabilitat paisatgística

Casc antic	Peixeres
Nuclis rurals	Camins
Elements patrimonials històrics-arquitectònics	Espais periurbans
Conjunt patrimonial històric-arquitectònic	Arbre monumental
Riberes fluvials del Sió i l'Ondara	Tossal
Rieres i torrents	Varietat paisatgística i canvis estacionals
	Horts
	Miradors

PLA DE PAISATGE DE CERVERA
 Mapa nº18. Valors d'ús social del paisatge
 Març 2015

Promogut per: Assessorament: Observatori del Paisatge

Elaborat per: Sergi Saladié, geògraf, col·legiat núm. 0639 del Col·legi de Geògrafs i l'assistència en pràctiques de Carla Bonfill, estudiant del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.

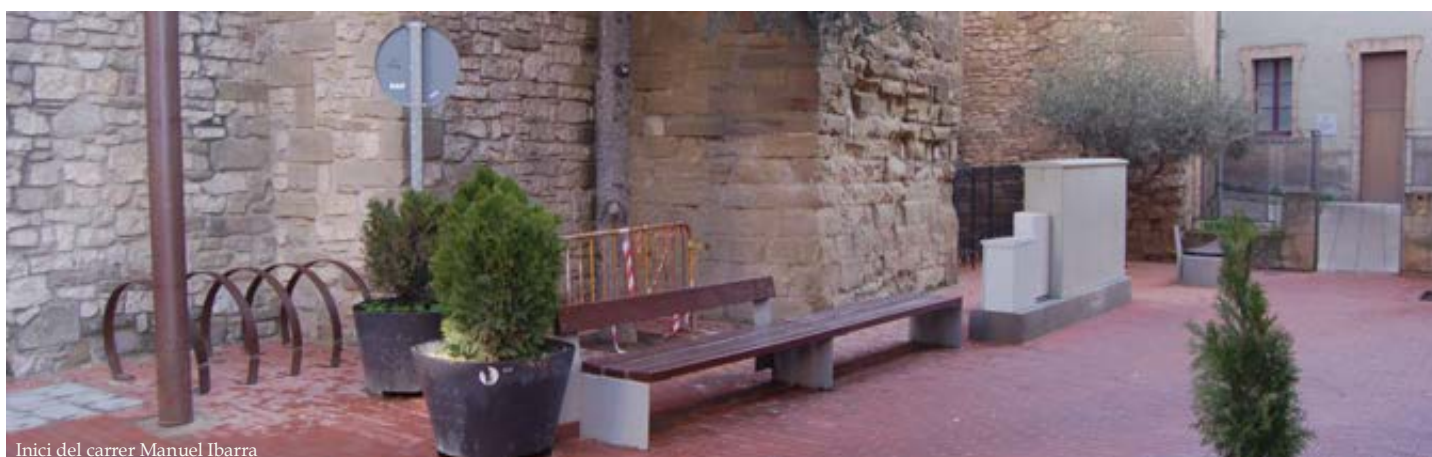
2.2. Els impactes en el paisatge

En aquest apartat es presenten aquells processos i factors que tenen un efecte negatiu sobre el paisatge.

S'han identificat, doncs, les dinàmiques que contribueixen a empobrir la qualitat dels paisatges, així com aquells elements que per la seva ubicació, dimensions i forma fragmenten el territori i, en alguns casos, també impedeixen o compliquen l'accés dels ciutadans al medi que els envolta, tot reduint la connectivitat

social del paisatge. Els impactes s'han detectat a través del procés de participació ciutadana amb els agents del paisatge, i s'han localitzat cartogràficament.

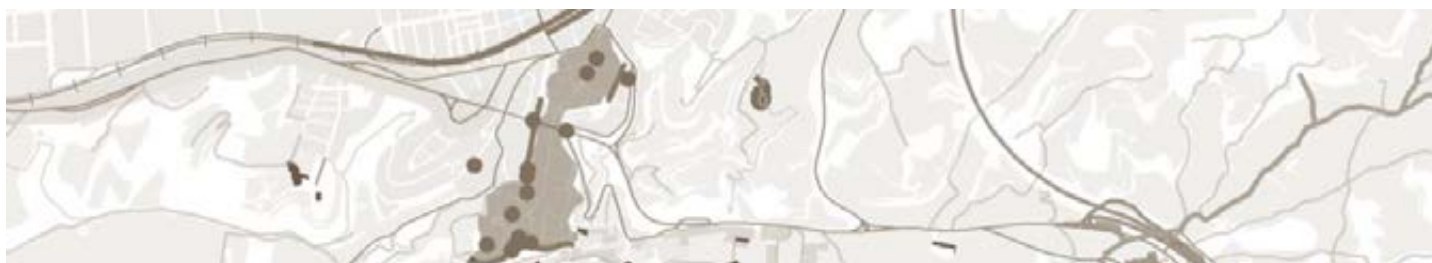
Així, s'han identificat un total de 54 impactes (Mapes 19 i 20). La majoria dels impactes concentrats en els nuclis urbans, amb 24 impactes, seguit d'aquells localitzats en els espais rurals, amb 16 impactes, i els localitzats en els espais periurbans, amb 14 impactes.

Impactes en els nuclis urbans

En el cas del municipi de Cervera, tot i que s'han fet importants actuacions de rehabilitació del seu destacat casc antic, hi ha una sèrie d'impactes que els agents han identificat durant la fase de diagnòsi. La majoria d'aquests impactes en el paisatge urbà es situen fora del casc antic, i, llevat d'alguns casos concrets, no es tracta d'impactes excessivament destacats i que es troben localitzats en punts o àrees molt concretes. Si que és cert, però que hi ha alguns impactes que s'han destacat, com per exemple el deteriorament d'algun tram del sector sud de la muralla i alguns espais adjacents, o l'entorn ferroviari que presenta un aspecte d'abandonament. També la zona del castell i el turó de Montserè.

Fora ja del nucli urbà de Cervera, s'han destacat els impactes existents en els nuclis rurals, especialment a Castellnou d'Oluges, La Cardosa i La Prenyanosa. En aquest sentit, els agents han considerat que hi ha un seguit d'impactes que afecten, en major o menor mesura, a tots els nuclis, com són l'existència de granges i coberts construïts amb materials impropis de l'entorn rural en què es troben, com ara formigó, totxo i uralita. En el cas de Castellnou d'Oluges, i en menor mesura a La Prenyanosa, s'ha destacat l'existència de diverses cases en estat de ruïna, algunes totalment.

Categoria	Element/Àrea	Descripció
Casc antic Cervera	Conjunt del casc antic: carrer Major, plaça de la Paeria i vies relacionades.	Abandonament o desús d'alguns edificis i espais. Aspecte de poc dinamisme comercial (C/ Major). Cablejat elèctric.
	Senyalització d'edificis històrics	Senyalètica millorable.
	Passeigs del C/ Estació i Jaume Balmes	Necessiten millores.
Elements nucli urbà Cervera	Entorn ferroviari dins del casc urbà	Abandonament dels antics magatzems i l'entorn de les vies, sobretot a l'àmbit de l'estació.
	Passeig del Portalet (ara Avinguda Duran i Sanpere) i plaça del Portalet	Blocs de pisos de l'Av. Duran i Sanpere poc atractius i que dificulten la visibilitat del nucli antic de Cervera (St. Domènec, castell, parròquia i barris del voltant).
	Muralla de Cervera, sector sud	Degradació d'algun tram de muralla i esfondrament parcial d'una de les vies d'accés al portal dels Pous.
	Cablejat elèctric	Pals elèctrics en algun punt que dificulta el pas. Cablejat aerí que genera aspecte de desordre.
	C. Estudi Vell. Patí antiga biblioteca	Manca d'un ús definit.
	Façana Casa Moxó.	Façana no prou dignificada.
	Plaça Fossar	Barana deteriorada. Sensació de deixadesa.
	C. Barcelona. Escales baixada al C. Muralla	Escales de la baixada al C/ de la Muralla en estat d'abandonament. Existència d'antics aljubs.
	Porta dels Pous	En estat d'abandonament.
	C. de la Muralla. Final de la part de Ponent	Perill d'accident per a vianants.
	Baranes damunt del pont i túnel de l'antiga N-II	Oxidació. Manca de manteniment.
	C. Manuel Ibarra. Inici	Espai fred per l'aparell de serveis (metàl·lic) que hi ha al mig.
	La zona del castell i del turó de Montserè	Descuidada. Castell parcialment reconstruït, però en estat d'abandonament perillós.
	Edifici de la Farinera	Desaprofitat (i ruïnós en alguns punts) per dins.
	Parcs urbans del Nord (Savines) i Mas Duran	Descuidats.
Nuclis rurals	Connexions camí dels Pagesos amb Plaça Jaume Balmes-Av. Igualada	Dificultat d'accés peatonal (escales). Mitgeres i aterrossaments sense vegetació i plens de deixalles. Evident manca de seguretat, escales massa "dretes".
	General dels nuclis del terme	Paviments dels carrers en mal estat i mal integrats. Edificis abandonats i en estat ruïnós.
	Granges i coberts	Granges i coberts construïts amb materials impropis de l'entorn en què es troben, com ara formigó, totxo i uralita. També granges abandonades i en estat ruïnós.
	Castellnou d'Oluges	Cases caigudes.
	La Cardosa	Façana de l'església degradada i porta metàl·lica impròpia.
	La Prenyanosa	Església, rectoria contigua i cementiri amb arrebossat/s impropis.
		Cases en mal estat. Elements del paisatge diversos: escola i centre social, cabanes dels pobres, la "sicla", camí ral, torre de l'aigua, etc.

Pla de Paisatge de Cervera

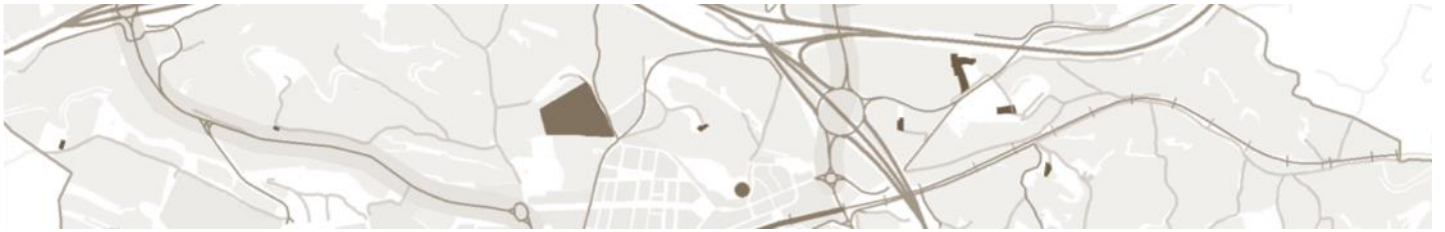
Impactes en els espais periurbans

Una altra de les característiques paisatgístiques contemporànies que s'identifica com a impacte, és la relacionada amb els accessos als nuclis urbans. En aquest sentit, a Cervera aquesta problemàtica, tot i no ser tan evident com en altres territoris més urbanitzats, també hi és present. En el cas del nucli urbà de Cervera s'identifiquen els trams viaris d'accés com aquells que presenten un número més alt d'impactes, tot i que de reduïda extensió. Hi destaca sobretot la presència de l'edifici de Mobel Linea, que irromp en el perfil paisatgístic del nucli urbà, sobretot des del nord. També destaca la manca d'integració paisatgística de la zona industrial de l'accés oest de Cervera.

En el cas dels nuclis rurals, els agents han destacat la presència entorn dels nuclis de granges i coberts amb acabats impropis.

Categoria	Element/Àrea	Descripció
Periurbà Cervera	Edifici de Mobel Linea	Deteriorament de l'skyline de Cervera, per la seva visibilitat a mitja i llarga distància.
	Zona industrial	Manca d'integració paisatgística.
Accessos nuclis urbans	Les Forques i els seus accessos	Mal cuidat. Motorització
	Entrada a Cervera des de l'antiga N-II per l'Esclat	Repassar les voreres. Manca d'endrec general. És una mala imatge per la ciutat.
	Tram inicial de la carretera d'Agramunt (fins la rotonda de l'A-2)	Presencia de munts de runa. Planta depuradora o similar amb aspecte d'abandonament.
	Tram inicial de la carretera de Sant Ramon (fins l'accés a la C-25)	Planta d'electricitat sense cap mena d'integració paisatgística.
	Senyalització rural	Deteriorament dels plafons indicatius i informatius
	Cablejat elèctric rural	Pals elèctrics en desús amb cablejat penjant. Cablejat aeri en els nuclis rurals que genera aspecte de desordre.
	Castellnou d'Oluges	Manteniment de parada de bus. Abocament de runes incontrolat.
	Prenyanosa Abocaments deixalles a les cunetes de les carreteres	Manteniment de parada de bus. Generen aspecte de brutícia, desordre,...
Entorn nuclis rurals	General dels nuclis del terme	Granges i coberts construïts amb materials impropis de l'entorn rural en que es troben, com formigó, totxo i uralita. També granges i edificis abandonades i en estat ruïnós. Contenidors de deixalles a l'entrada amb nul·la o insuficient integració paisatgística. Manca de manteniment dels accessos (camins, marges,...)
	La Cardosa	Balança municipal d'aspecte abandonat i sense integració.
	Castellnou d'Oluges	Horts amb tancaments metàl·lics irregulars i materials impropis. Nul·la integració paisatgística.

Pla de Paisatge de Cervera

Impactes en els espais rurals

En el cas dels impactes paisatgístics identificats pels agents en els espais rurals, estan sobretot relacionats amb els processos de transformació dels paisatges agraris quan aquests no mantenen l'estructura paisatgística preexistent. Aquesta dinàmica sovint comporta l'alteració o eliminació de les antigues estructures de marges, camins o construccions de pedra en sec, i tendeixen a generar una homogeneïtzació del paisatge.

També s'han identificat impactes de caràcter més puntual com el deteriorament d'elements del patrimoni històric-arquitectònic,

com en el cas del nucli de Queràs, l'ermita de Sant Miquel de Tudela, l'ermita de Sant Ermengol, o l'entorn de Sant Pere el Gros. Igualment, un impacte força destacat pels agents, ha estat el relacionat amb la degradació que pateixen els entorns fluvials per eliminació de la vegetació de ribera, l'ocupació de la llera, o l'alteració d'algun tram.

Les granges i coberts, tan pels seus acabats sovint amb materials impropis (totxo o ciment) com per la proliferació i volumetria, també s'han identificat com un impacte paisatgístic.

Coberts a la ribera de l'Ondara

Edificació abandonada a l'entorn de Sant Pere el Gros

Detall de la llera fluvial de l'Ondara

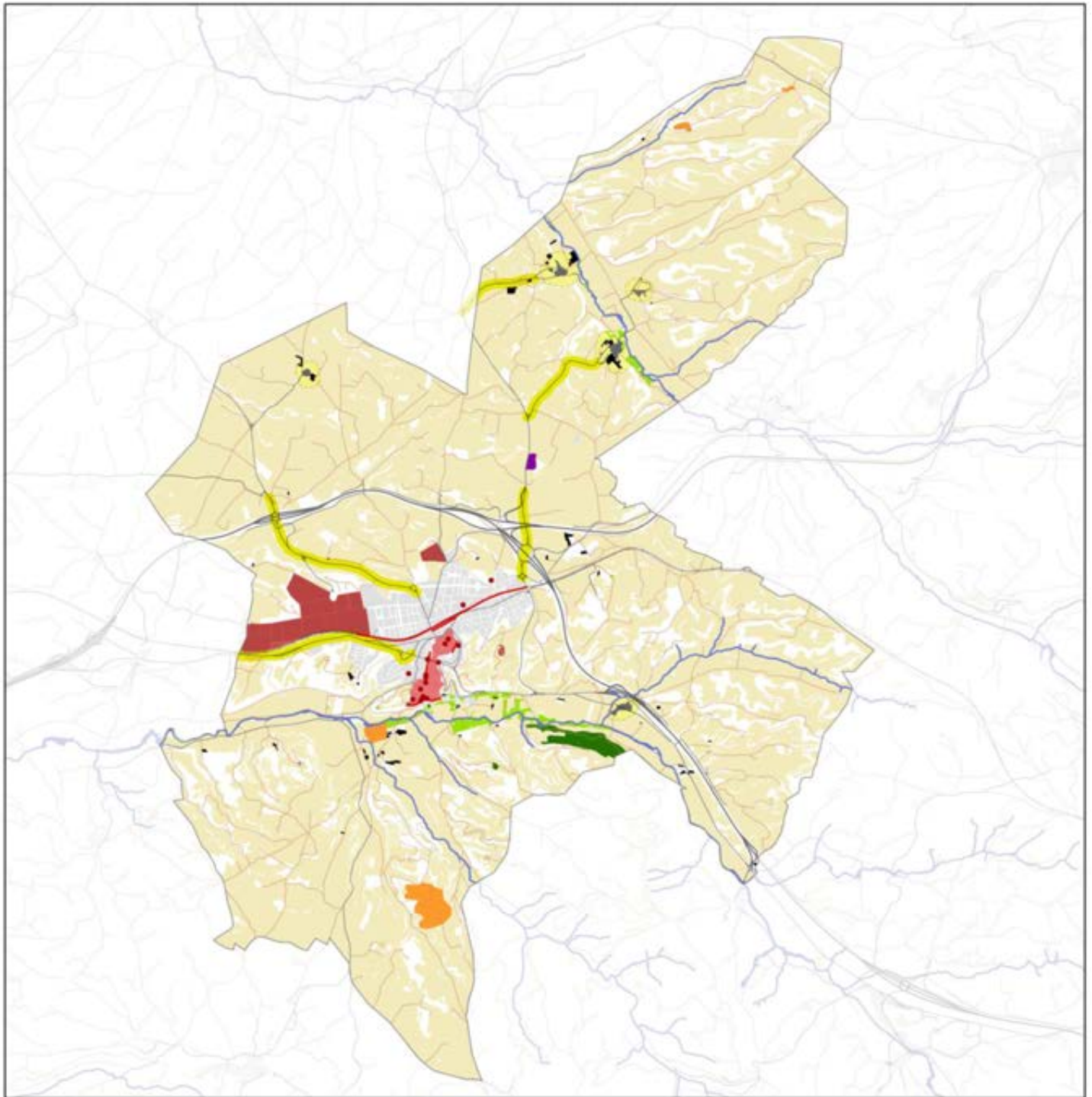
Camps de conreu a la vora de Malgrat

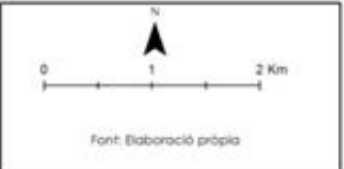
Categoria	Element/Àrea	Descripció
Estructura agrícola i pedra seca	Arquitectura rural de pedra seca: General del paisatge rural del terme municipal	Deixadesa i caiguda progressiva de les parets de marge i de cabanes de volta i altres.
	Estructura agrícola: General del paisatge rural del terme municipal	Sobretot fa referència a la degradació dels turons per acció mecànica.
Conjunt patrimonial històric-arquitectònic	Tudela – Sant Miquel de Tudela (Sant Pere de Tudela) i entorn	Estat d'abandonament, degradació i ruïna avançada. També l'ermita romànica.
	Nucli de Queràs	Estat ruïnós de la meitat de les 7 antigues cases del lloc.
	Ermita de Sant Ermengol i el seu entorn	Inaccessible i condemnat a la ruïna. Edifici de l'ermita en avançat procés de ruïna. Talús amb impacte visual.
	Entorn de Sant Pere el Gros	Diversos elements degradats o en procés de degradació. Elements vegetals degradats, excavacions arqueològiques inacabades, pou excavat,...
Granges i coberts	General del terme municipal	Granges i coberts construïts amb materials impropis de l'entorn rural en què es troben, com formigó, totxo i uralita. També granges i edificis abandonats i en estat ruïnós. Proliferació i dimensions d'algunes granges i coberts.
Camins	General del terme municipal	Degradació i/o destrucció d'alguns camins tradicionals. Afectacions realitzades molt sovint de manera agressiva i maldestra. Desaparició i degradació d'alguns trams de camins.
Gravera	Pla de les Franqueses	Degradació per les piles de runa i pedres que banalitzen i embruteixen un paisatge de gran qualitat.
Bosc i muntanyes	Comadalda	Freqüentació motoritzada. Soroll, erosió,...
	La muntanya de la Punxa	Un repetidor abandonat la malmet.
Rius i vegetació de ribera	Lleres de l'Ondara i del Sió i boscos de ribera, en general	Mal cuidades en molts trams. Ocupació "domini públic".
	Riu Sió ("el/lo torrent")	Alteració del curs en algun tram. Deteriorament del sistema de reguers, sèquies, fonts, peixeres i molins hidràulics.
	Torrent Salat	Circulació motoritzada per l'interior de la llera i abocaments incontrolats.
Horts	General del municipi	Ocupació de lleres dels rius i construcció de petits ponts. Tancaments no sempre adequats ni integrats.
Xarxa viària	En general a tot el municipi	Deixalles que es tiren a les cunetes de les carreteres, i que generen sensació de brufícia i deixadesa.

Assentaments	Conjunt patrimonial històric-arquitectònic
Casc antic	Granges i coberts
Elements del nucli urbà de Cervera	Camins
Periurbà	Gravera
Accessos nuclis urbans	Boscós i muntanyes
Nuclis rurals	Rius i vegetació de ribera
Entorn nuclis rurals	Horts
Espais oberts	Infraestructures de comunicació
Estructura agrícola i pedra seca	Xarxa viària (Deixalles cunetes)

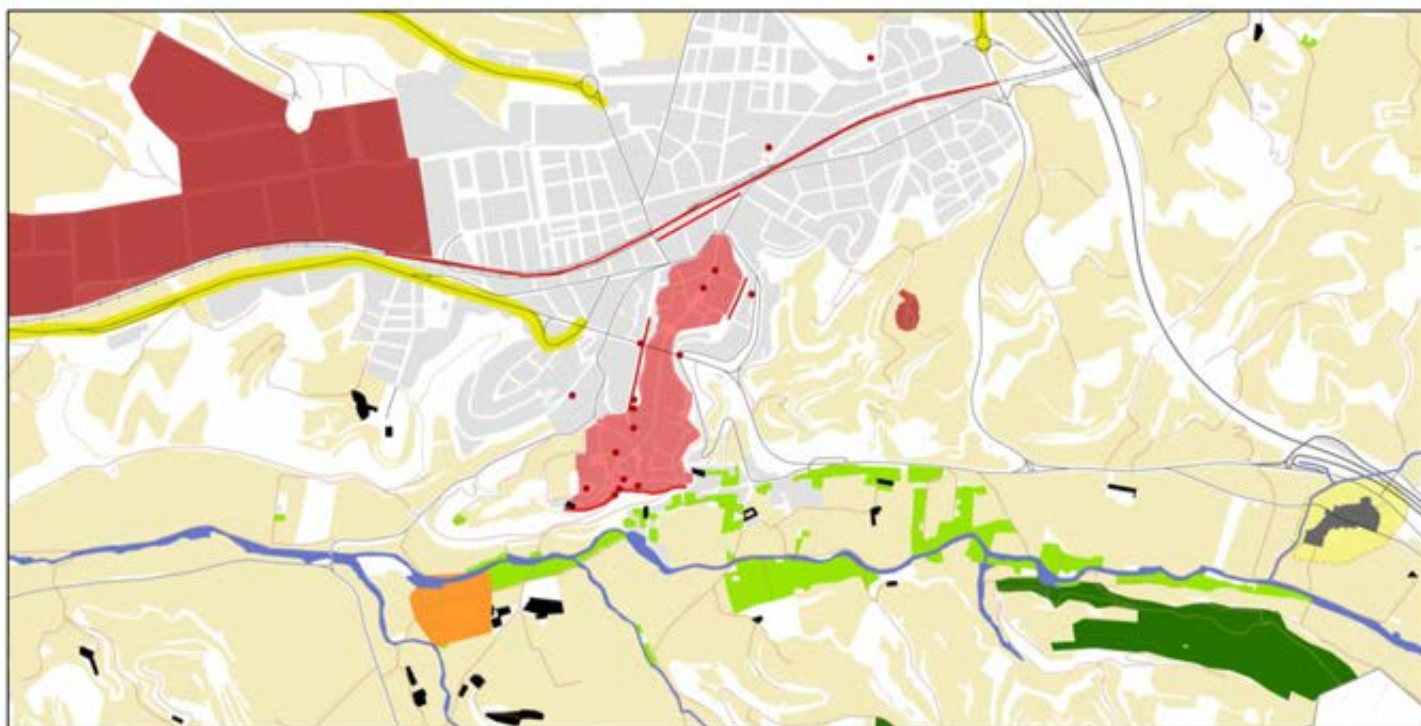
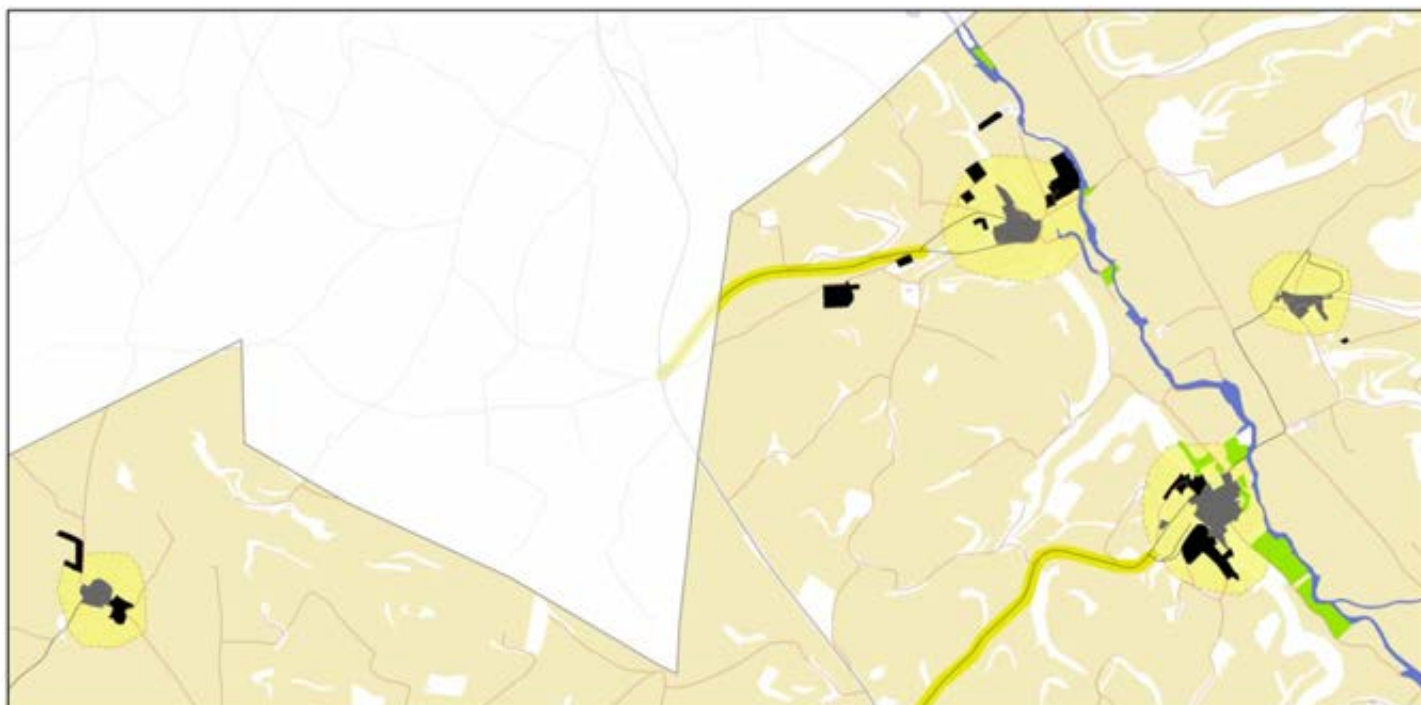

PLA DE PAISATGE DE CERVERA
 Mapa nº19. Impactes en el paisatge
 Març 2015

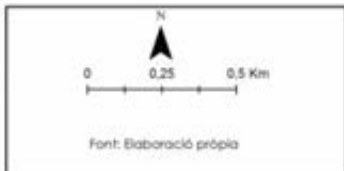
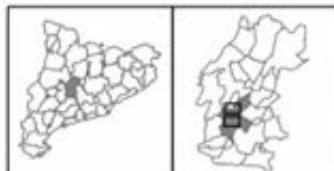
Promogut per: Assessorament:

Elaborat per: Sergi Saladié, geògraf, col·legiat núm. 0639 del Col·legi de Geògrafs; i l'assistència en pràctiques de Carla Bonfill, estudiant del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.

Assentaments	Conjunt patrimonial històric-arquitectònic
Casc antic	Granges i coberts
Elements del nucli urbà de Cervera	Camins
Periurbà	Gravera
Accessos nuclis urbans	Bosc i muntanyes
Nuclis rurals	Rius i vegetació de ribera
Entorn nuclis rurals	Horts
Espais oberts	Infraestructures de comunicació
Estructura agrícola i pedra seca	Xarxa viària (Deixalles cunetes)

PLA DE PAISATGE DE CERVERA
 Mapa nº20. Impactes en el paisatge. Detalls
 Març 2015

Promogut per: **Assessorament:** Observatori del Paisatge

Elaborat per: Sergi Saladié, geògraf, col·legiat núm. 0639 del Col·legi de Geògrafs i l'assistència en pràctiques de Carla Bonfill, estudiant del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.

3. OBJECTIUS I ACCIONS

El Conveni europeu del paisatge estableix que els Objectius de Qualitat Paisatgística (OQP) representen la plasmació de les aspiracions de la col·lectivitat pel que fa a les característiques paisatgístiques del seu entorn.

Els objectius de qualitat paisatgística consideren, per tant, les característiques del paisatge que la ciutadania desitja veure reconegudes i que el planejament territorial i urbanístic ha de prendre en consideració.

Els objectius de qualitat paisatgística responen a la pregunta “quin paisatge volem?”, i han de ser coherents amb les característiques i valors del paisatge identificats en la fase de diagnosi. Els objectius també han de possibilitar la superació dels impactes que actualment pateix el paisatge en diversos punts del municipi.

Així doncs, en aquesta fase d'elaboració del Pla de paisatge es van debatre i consensuar els Objectius de Qualitat

Paisatgística amb els agents de paisatge del municipi. A posteriori, per a cada OQP es van especificar, debatre i consensuar un seguit d'accions*, i que son les han de permetre assolir-los. Ja en una etapa final, els diversos agents es van comprometre amb un seguit d'accions per tal de dur-les a la pràctica.

En les pàgines següents es detallen els OQP i les accions referides a cadascun d'ells.

*Consultar a l'Annex les taules resum (Taules A1 i A2)

Zona natural al costat del col·legi de les Savines

Objectius de Qualitat Paisatgística

OQP 1. Uns paisatges urbans rehabilitats i valoritzats en la seva part històrica, endreçats i dissenyats per a la millora de la qualitat de vida dels ciutadans.

Aquest objectiu fa referència a la potenciació dels valors i la superació dels impactes dels nuclis urbans del municipi, i que fan referència als següents espais/aspectes: casc antic de Cervera, elements patrimonials històric-arquitectònics de Cervera, perfil emblemàtic de Cervera, nuclis rurals del municipi: La Cardosa, La Prenyanosa, Malgrat, Castellnou d'Oluges, i Vergós.

OQP 2. Uns accessos als nuclis urbans ordenats paisatgísticament que facilitin la transició entre els espais oberts i els paisatges urbans i que reforcin el caràcter i la identitat de les poblacions.

Aquest objectiu fa referència a la necessitat de dotar als nuclis urbans d'uns accessos endreçats, perquè en resultin uns paisatges nítids, còmodes i agradables en les transicions rural-urbà. Fa referència als següents aspectes: espais periurbans de Cervera, accessos als diversos nuclis urbans del municipi, entorn dels nuclis rurals.

OQP 3. Uns espais oberts endreçats, de base agrària que mantinguin l'estructura tradicional, l'arquitectura rural de pedra seca, i la diversitat i variabilitat paisatgística, i que posin de relleu els diversos valors que contenen.

Aquest objectiu fa referència a l'assoliment d'un paisatge rural que compatibilitzi el respecte dels seus valors com a bé paisatgístic d'interès públic i la seva funcionalitat agrària, per tal que mantingui els trets bàsics de la seva fisonomia. Fa referència als següents aspectes: conjunts patrimonials històric-arquitectònics, riberes fluvials del Sió i l'Ondara, rieres, torrents, vegetació de ribera, peixeres, camins, tossals, boscos i muntanyes, varietat paisatgística i canvis estacionals, horts, estructura agrícola, pedra seca, granges i coberts, oraveres, i xarxa viària.

ACCIONS TRANSVERSALS: Accions que abasten el conjunt d'Objectius de Qualitat paisatgística

Accions

- 1.1 Pla integral de dinamització del casc antic de Cervera
- 1.2 Elaboració d'un pla de senyalització integral del nucli urbà de Cervera
- 1.3 Rehabilitació de diversos espais i elements del conjunt del nucli urbà de Cervera
- 1.4 Manteniment de diversos espais i elements del conjunt del nucli urbà de Cervera
- 1.5 Manteniment del perfil emblemàtic del nucli urbà de Cervera
- 1.6 Manteniment dels valors del paisatge urbà dels nuclis agregats
- 1.7 Posada en valor del conjunt de miradors del paisatge del municipi

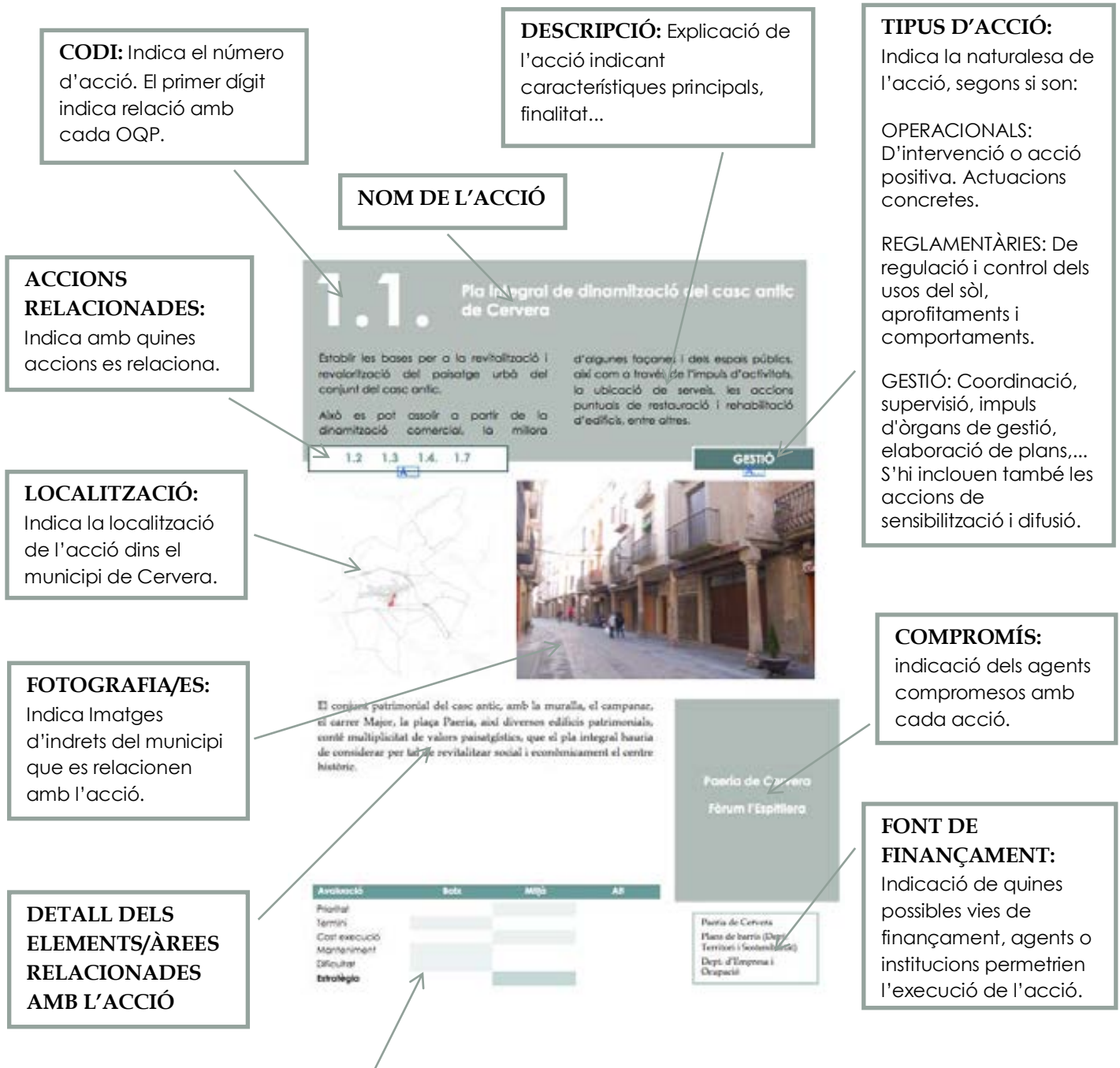
- 2.1. Restauració del tossal de Les Forques
- 2.2. Condicionament paisatgístic dels accessos a Cervera
- 2.3. Manteniment dels accessos als nuclis urbans
- 2.4. Retirada del cablejat elèctric obsolet
- 2.5. Integrar i/o revertir paisatgísticament granges i coberts
- 2.6. Elaborar una guia d'integració paisatgística de la zona industrial de l'accés oest de Cervera

- 3.1. Inventariar el patrimoni etnogràfic relacionat amb el paisatge de la pedra seca
- 3.2. Elaborar unes noves ordenances municipals de gestió del paisatge rural
- 3.3. Elaborar una guia de bones pràctiques agràries
- 3.4. Elaborar una guia d'integració paisatgística dels horts del municipi
- 3.5. Restauració i manteniment del patrimoni històric-arquitectònic rural
- 3.6. Elaboració d'un pla pilot de restauració del bosc de ribera
- 3.7. Elaboració d'un pla de senyalització integral del paisatge rural
- 3.8. Minimitzar impactes paisatgístics puntuals en l'entorn rural

- 4.1. Iniciar un programa de formació contínua, difusió, i seguiment del Pla de paisatge
- 4.2. Introduir la temàtica paisatgística del municipi en els currículums educatius

En les següents pàgines es detallen les accions, a partir d'una fitxa per a cadascuna. Cada

apartat de la fitxa fa referència a diversos aspectes segons el model següent:

OQP 1. *Uns paisatges urbans rehabilitats i valoritzats en la seva part històrica, endreçats i dissenyats per a la millora de la qualitat de vida dels ciutadans.*

Aquest objectiu fa referència a la potenciació dels valors i la superació dels impactes dels nuclis urbans del municipi, i que fan referència als següents espais/aspectes: casc antic de Cervera, elements patrimonials històric-arquitectònics de Cervera, perfil emblemàtic de Cervera, nuclis rurals del municipi: La Cardosa, La Prenyanosa, Malgrat, Castellnou d'Oluges, i Vergós.

Accions

- 1.1 Pla integral de dinamització del casc antic de Cervera
- 1.2 Elaboració d'un pla de senyalització integral del nucli urbà de Cervera
- 1.3 Rehabilitació de diversos espais i elements del conjunt del nucli urbà de Cervera
- 1.4 Manteniment de diversos espais i elements del conjunt del nucli urbà de Cervera
- 1.5 Manteniment del perfil emblemàtic del nucli urbà de Cervera
- 1.6 Manteniment dels valors del paisatge urbà dels nuclis agregats
- 1.7 Posada en valor del conjunt de miradors del paisatge del municipi

1.1.

Pla integral de dinamització del casc antic de Cervera

Establir les bases per a la revitalització i revalorització del paisatge urbà del conjunt del casc antic.

Això es pot assolir a partir de la dinamització comercial, la millora

d'algunes façanes i dels espais públics, així com a través de l'impuls d'activitats, la ubicació de serveis, les accions puntuals de restauració i rehabilitació d'edificis, entre altres.

1.2 1.3 1.4. 1.7

GESTIÓ

El conjunt patrimonial del casc antic, amb la muralla, el campanar, el carrer Major, la plaça Paeria, així diversos edificis patrimonials, conté multiplicat de valors paisatgístics, que el pla integral hauria de considerar per tal de revitalitzar social i econòmicament el centre històric.

Paeria de Cervera

Fòrum l'Espitllera

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			█
Termini	█		
Cost execució		█	
Manteniment	█		
Dificultat	█		
Estratègia		█	

Paeria de Cervera
Plans de barris (Dept. Territori i Sostenibilitat)
Dept. d'Empresa i Ocupació

1.2.

Elaboració d'un pla de senyalització integral del nucli urbà de Cervera

Establir els criteris per donar coherència i sentit al conjunt de la senyalització direccional i informativa de diversos espais i indrets del conjunt del nucli urbà de Cervera.

Això implica tenir en compte els serveis i equipaments públics, el patrimoni històric-arquitectònic, els miradors, entre altres.

1.1 1.3 1.4 1.7

GESTIÓ

L'actual disparitat de tipus de senyalització direccional i informativa, així com algunes localitzacions i diversos estats de manteniment, donen un cert aspecte de desordre i dificulten una lectura i orientació nítida en el conjunt del casc urbà de Cervera.

L'acció implica també l'execució del pla de senyalització.

Aquesta actuació afecta al conjunt del casc urbà de Cervera.

Paeria de Cervera

Fòrum l'Espitllera

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			
Termini			
Cost execució			
Manteniment			
Dificultat			
Estratègia			

Paeria de Cervera
Plans de barris (Dept. Territori i Sostenibilitat)
Dept. d'Empresa i Ocupació

1.3. Rehabilitació de diversos espais i elements del conjunt del nucli urbà de Cervera

Accions diverses encaminades a la rehabilitació de diversos espais i punts del nucli urbà, que actualment es troben en diversos estats de degradació.

En la majoria dels casos es tracta de

petites intervencions que afecten a qüestions com el tractament d'edificis, la restauració d'espais públics, tractament d'elements i espais patrimonials i incorporació a la trama urbana, o el tipus d'arbrat dels espais públics.

1.1 1.2 1.4 1.7

OPERACIONAL

Aquesta acció fa referència als següents aspectes:

- Tractament d'edificis de l'entorn ferroviari (previst en el POUM)
- Reparació i manteniment de punts degradats de la muralla
- Endreçar el pati de l'antiga biblioteca (C/ Estudi Vell) amb bancs, barana, enllumenat, papereres...
- Restauració de la Pl. Fossar (en execució) i de les escales baixada al C/ de la Muralla, porta dels Pous, sector de ponent del C/ de la Muralla.
- Incorporar gradualment a la trama urbana la zona del Castell i el turó de Montserè, millorant-ne l'accessibilitat.
- Definir tipus d'arbrat idoni per als passejos i carrers de la ciutat, i concretar un pla d'actuació per a la substitució gradual d'aquells sectors actualment més malmesos per desarrelament. Definir un protocol d'actuació per a la poda dels arbres que consideri l'aspecte paisatgístic.

Paeria de Cervera

Paeria de Cervera
Plans de barris (Dept. Territori i Sostenibilitat)

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			
Termini			
Cost execució			
Manteniment			
Dificultat			
Estratègia			

1.4. Manteniment de diversos espais i elements del conjunt del nucli urbà de Cervera

Accions diverses encaminades al manteniment de diversos espais i punts del nucli urbà, que actualment es troben en diversos estats de degradació.

En general, son manteniments menors de

poc cost, i fàcils de realitzar. Això afecta a qüestions com els enjardinaments dels passeigs, la neteja i manteniment dels patis buits, el cablejat elèctric, el manteniment de visuals, la gestió d'espais públics, entre altres.

1.1 1.2 1.3 1.7

OPERACIONAL

Aquesta acció fa referència als següents aspectes:

- Enjardinaments dels passeigs de Jaume Balmes i Estació.
- Neteja i manteniment dels patis buits de l'entorn ferroviari
- Mantenir visuals des de l'Avda. Portalet (previst en el POUM)
- Instar l'empresa elèctrica responsable a la retirada d'elements elèctrics obsoletes, i a homogeneïtzar el tipus de cablejat en tot el nucli urbà
- Manteniment de les baranes sobre el pont i túnel de l'antiga N-II
- Integrar la caixa elèctrica de l'inici del C/ Manuel Ibarra.
- Millorar els dos trams de les escales i endreçar zona d'aparcament del sector camí dels Pagesos-Pl. Jaume Balmes-Avda. Igualada
- Revitalització i manteniment del parc de Mas Duran i de la seva extensió cap al sud (a partir d'un procés popular per definir-ne els usos)
- Gestió mixta (associacions, escoles, Paeria, veïns) del parc de l'antic camí de Castellnou (col·legi Les Savines).

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			
Termini			
Cost execució			
Manteniment			
Dificultat			
Estratègia			

Paeria de Cervera
Grup per a la defensa del medi natural de la Segarra

* Participació en la promoció de les activitats que es facin per a la revitalització del Parc de Mas Duran. I participació en la gestió mixta del parc de l'antic camí de Castellnou, de la manera que s'acordi amb les altres entitats.

Paeria de Cervera
 Plans de barris (Dept. Territori i Sostenibilitat)

1.5.

Manteniment del perfil emblemàtic del nucli urbà de Cervera

El nucli urbà de Cervera manté un perfil emblemàtic, especialment vist des del sud i l'est, recognoscible tan per als habitants del municipi com pels que travessen el territori.

Aquest perfil posa en valor la particularitat, la bellesa, la història i el significat del nucli urbà de Cervera.

1.3 1.4 1.7

REGLAMENTÀRIA

És important mantenir i potenciar aquest valor com a referent visual i identitari del municipi, ja que constitueix un component clau de la imatge del territori.

Caldria evitar la seva desvirtuació, com ha passat amb l'edifici de Mobel Linea que va trencar el perfil del nucli, sobretot venint del nord i des de distàncies mitjanes.

Paeria de Cervera

F. l'Espitllera

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			
Termini			
Cost execució			
Manteniment			
Dificultat			
Estratègia			

Paeria de Cervera

1.6.

Manteniment dels valors del paisatge urbà dels nuclis agregats

Accions diverses encaminades al manteniment de diversos espais i punts dels nuclis urbans del municipi, que actualment es troben en diversos estats de degradació.

Aquesta acció afecta a qüestions com els espais públics, edificacions, solars, o elements del patrimoni històric-arquitectònic.

1.7 2.3 2.5 2.6

OPERACIONAL

Aquesta acció fa referència als següents aspectes:

- Reparació i manteniment dels paviments dels espais públics.
- Restauració de les edificacions amb acabats impropis (totxana vista, ciment), proposant als propietaris un tractament amb calç projectada.
- Desenrutar els solars amb edificis molt deteriorats, a Castellnou d'Oluges i La Prenyanosa. Instar als propietaris a fer un manteniment, com a mínim de seguretat (sempre amb materials propis de l'entorn)
- Instar al Bisbat de Solsona a l'arranjament de la façana de l'església de La Prenyanosa, i al Bisbat d'Urgell a l'arranjament de la façana i la portal de l'església de La Cardosa.
- Manteniment del caràcter rural dels nuclis agregats, afavorint la rehabilitació d'edificis existents i evitant que els nous puguin distorsionar el caràcter i valors d'aquests nuclis.

Paeria de Cervera
F. l'Espitllera
AV Ribera del Sió-Malgrat

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			
Termini			
Cost execució			
Manteniment			
Dificultat			
Estratègia			

Paeria de Cervera
Bisbats d'Urgell i de Solsona

1.7.

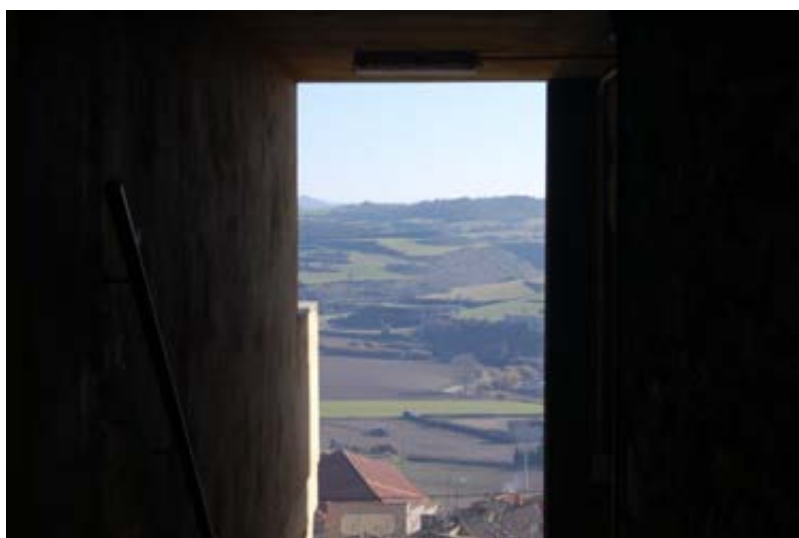
Posada en valor del conjunt de miradors del paisatge del municipi

El municipi de Cervera té una extensa llista de miradors del paisatge. Adequar-la i potenciar-la permetrà posar en valor les panoràmiques més rellevants i interactuar amb la diversitat i els matisos dels diferents paisatges.

Aquesta acció pretén establir uns criteris per a la correcta adequació i posada en valor del conjunt de miradors paisatgístics del municipi.

1.1 1.2 1.3 1.4 1.5

OPERACIONAL

Aquesta acció fa referència als següents indrets:

C/ Ginesta	Mas Duran
La Pèrgola	Castell
Av. Duran i Sanpere	Pati Corell
Urbanització Ondara	Campanar
Barri Ametllers	Malgrat
Plaça del Fossar	Castellnou d'Oluges
Les Forques	La Prenyanosa
Entorn Ondara	Sant Miquel de Tudela
Ctra. N-II - Corba Creu Roja	Queràs
Camí dels Pagesos - Llar infants	La Cardosa
Av. Pare Claret	
Sant Ermengol	

Paeria de Cervera

F. l'Espitllera

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			
Termini			
Cost execució			
Manteniment			
Dificultat			
Estratègia			

Paeria de Cervera

OQP 2. Uns accessos als nuclis urbans ordenats paisatgísticament que facilitin la transició entre els espais oberts i els paisatges urbans i que reforcin el caràcter i la identitat de les poblacions.

Aquest objectiu fa referència a la necessitat de dotar als nuclis urbans d'uns accessos endreçats, perquè en resultin uns paisatges nítids, còmodes i agradables en les transicions rural-urbà. Fa referència als següents aspectes: espais periurbans de Cervera, accessos als diversos nuclis urbans del municipi, entorn dels nuclis rurals.

Accions

- 2.1. Restauració del tossal de Les Forques
- 2.2. Condicionament paisatgístic dels accessos a Cervera
- 2.3. Manteniment dels accessos als nuclis urbans
- 2.4. Retirada del cablejat elèctric obsolet
- 2.5. Integrar i/o revertir paisatgísticament granges i coberts
- 2.6. Elaborar una guia d'integració paisatgística de la zona industrial de l'accés oest de Cervera

2.1. Restauració del tossal de Les Forques

El tossal de les Forques conté diversos valors paisatgístics, i alhora pateix una sèrie d'impactes que cal corregir.

L'acció pretén gestionar amb els propietaris dels terrenys la possibilitat de crear un accés públic i peatonal, així com una actuació integral mínima de condicionament de l'espai.

1.7 3.1. 3.2 3.7

OPERACIONAL

Aquesta acció fa referència a l'àmbit del tossal de les Forques i els seus accessos.

Paeria de Cervera
 Grup per a la defensa del medi natural de la Segarra*

* Seguiment de les accions específiques que s'hi realitzin.

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			
Termini			
Cost execució			
Manteniment			
Dificultat			
Estratègia			

Paeria de Cervera

2.2.

Condicionament paisatgístic dels accessos a Cervera

Les entrades als nuclis urbans, com espais de transició rural-urbà, sovint estan descuidades. Cal condicionar els accessos per tal de dignificar-los i dotar-los de contingut, i així revaloritzar-los.

En tots els trams d'accés al nucli urbà de Cervera, en major o menor mesura, hi ha aspectes que requereixen d'intervenció.

1.2 1.3 1.4 2.3

OPERACIONAL

Aquesta acció fa referència als següents aspectes:

- Condicionar l'accés a Cervera des de l'antiga N-II a la zona de l'Esclat.
- Condicionar una antiga depuradora privada situada a la carretera d'Agramunt, seguint una estratègia de camuflatge, i vinculat a un nou pla de gestió d'aigües residuals del nucli de Cervera.
- Instar a la propietat a la retirada dels munts de runa situats a tocar de la rotonda de l'A-2 a la carretera d'Agramunt.
- Instar l'empresa propietària de la subestació elèctrica situada a l'inici de la carretera de Sant Ramon, a fer-ne un manteniment mínim adequat, que transmeti seguretat, neteja...

Paeria de Cervera

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			█
Termini		█	
Cost execució			█
Manteniment	█		
Dificultat		█	
Estratègia		█	

Paeria de Cervera

2.3.

Manteniment dels accessos als nuclis urbans

Més enllà del condicionament dels accessos indicat a l'acció 2.2., cal netejar i mantenir les cunetes d'accés als nuclis urbans del municipi, i per extensió del conjunt de la xarxa viària del municipi.

Aquesta acció també implica el manteniment d'elements associats a aquestes vies d'accés, com les parades d'autobús.

1.2 1.3 1.4 2.2

OPERACIONAL

En els trams competència de la Generalitat de Catalunya, instar al Servei de Carreteres a fer-ne una neteja i manteniment adequats. Aquesta acció també implica estudiar nous usos a trams de carreteres en desús, partir de dues opcions: habilitar-les com a espais de parada i descans, o bé anul·lar-los. Aquesta actuació també implica el manteniment de les parades d'autobús dels nuclis agregats de Castellnou d'Oluges i La Prenyanosa.

En els trams urbans executar-ho des de la Paeria. Aquesta actuació també implica el condicionament de la bàscula de La Cardosa, amb desbrossament de la vegetació dos cops l'any, i condicionament dels tancaments.

Es podria estudiar la possibilitat que la brigada comarcal actuï en la solució d'aquesta problemàtica.

Paeria de Cervera

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			
Termini			
Cost execució			
Manteniment			
Dificultat			
Estratègia			

Paeria de Cervera

Dir. Gral. Carreteres
(Dept. Territori i Sostenibilitat)

2.4.

Retirada del cablejat elèctric obsolet

Per tal de complementar les accions 2.2. i 2.4. es necessari instar l'empresa elèctrica responsable, a la retirada d'elements i

instal·lacions elèctriques obsoletes que donen sensació de deixadesa i abandonament.

2.3

OPERACIONAL

Aquesta acció fa referència al conjunt del cablejat elèctric i instal·lacions elèctriques diverses localitzades arreu del municipi, però especialment als accessos als nuclis rurals és on es fa més evident aquesta problemàtica.

Paeria de Cervera

Companyia elèctrica

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			
Termini			
Cost execució			
Manteniment			
Dificultat			
Estratègia			

2.5.

Integrar i/o revertir paisatgísticament granges i coberts

Sovint les granges i coberts estan acabats amb materials impropis (totxana vista, ciment...), fet que es contraposa amb els valors paisatgístics que contenen els nuclis rurals.

L'acció consisteix a proposar als propietaris un tractament amb calç projectada, molt econòmic i eficaç per integrar edificacions d'aquest tipus. Igualment, es prestarà especial atenció a les cobertes, per tal d'integrar-les paisatgísticament.

1.6 2.3

OPERACIONAL

Aquesta acció fa referència a les diverses granges i coberts del conjunt del municipi, però especialment a les que es localitzen en els accessos als nuclis rurals, o al seu interior, pel fet de ser les més visibles.

A més de la proposta de tractament amb calç projectada, també es promourà la plantació de barreres arbòries, així com la retirada de brossa, runam i resta d'elements impropis que sovint envolten aquestes edificacions. Igualment, s'instarà, quan s'escaigui, a la substitució de tancaments impropis.

En el cas de les granges, coberts o altres edificis abandonats i/o en desús, i situats en qualsevol part del municipi, instar als seus propietaris a enderrocar-los, revertint el paisatge a la situació precedent.

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			
Termini			
Cost execució			
Manteniment			
Dificultat			
Estratègia			

Paeria de Cervera
 AV Ribera del Sió-Malgrat
 Fòrum l'Espitllera

Paeria de Cervera
 Particulars

2.6.

Elaborar una guia d'integració paisatgística de la zona industrial de l'accés oest de Cervera

El municipi de Cervera no destaca per la seva activitat industrial. Malgrat tot, la zona industrial situada a l'accés oest del nucli urbà, presenta alguns aspectes paisatgísticament millorables.

L'acció pretén establir uns criteris i unes pautes d'integració paisatgística, per tal de contribuir a la regeneració d'aquest espai i integrar-lo en l'accés urbà.

1.5 2.2

GESTIÓ

Seria d'utilitat la consideració de les recomanacions plantejades en la *Guia d'integració paisatgística 1. Polígons industrials i sectors d'activitat econòmica*, 2007, Departament de Territori i Sostenibilitat.

També és interessant el cas del programa d'integració paisatgística de polígons industrials que des de l'any 2006 s'està implementant a l'Alt Penedès, a través del seu Consell Comarcal.

<http://www.ccapenedes.com/serveis/integracio-paisatgistica>

Paeria de Cervera
Fòrum l'Espitllera

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			
Termini			
Cost execució			
Manteniment			
Dificultat			
Estratègia			

Paeria de Cervera
Consell Comarcal
Dept. Territori i Sostenibilitat

OQP 3. *Uns espais oberts endreçats, de base agrària que mantinguin l'estructura tradicional, l'arquitectura rural de pedra seca, i la diversitat i variabilitat paisatgística, i que posin de relleu els diversos valors que contenen.*

Aquest objectiu fa referència a l'assoliment d'un paisatge rural que compatibilitzi el respecte dels seus valors com a bé paisatgístic d'interès públic i la seva funcionalitat agrària, per tal que mantingui els trets bàsics de la seva fisonomia. Fa referència als següents aspectes: conjunts patrimonials històric-arquitectònics, riberes fluvials del Sió i l'Ondara, rieres, torrents, vegetació de ribera, peixeres, camins, tossals, boscos i muntanyes, varietat paisatgística i canvis estacionals, horts, estructura agrícola, pedra seca, granges i coberts, graveres, i xarxa viària.

Accions

- 3.1.** Inventariar el patrimoni etnogràfic relacionat amb el paisatge de la pedra seca
- 3.2.** Elaborar unes noves ordenances municipals de gestió del paisatge rural
- 3.3.** Elaborar una guia de bones pràctiques agràries
- 3.4.** Elaborar una guia d'integració paisatgística dels horts del municipi
- 3.5.** Restauració i manteniment del patrimoni històric-arquitectònic rural
- 3.6.** Elaboració d'un pla pilot de restauració del bosc de ribera
- 3.7.** Elaboració d'un pla de senyalització integral del paisatge rural
- 3.8.** Minimitzar impactes paisatgístics puntuals en l'entorn rural

3.1.

Inventariar el patrimoni etnogràfic relacionat amb el paisatge de la pedra seca

El conjunt de l'arquitectura rural de la pedra seca, amb marges, cabanes, i altres tipus de construccions, és un dels trets definitoris i més valorats del paisatge rural del municipi de Cervera.

L'acció proposa estendre a tot el municipi l'inventari del patrimoni etnogràfic de la pedra seca realitzat a la vall de l'Ondara

3.2 3.3

GESTIÓ

Aquesta acció fa referència al conjunt de l'arquitectura rural de la pedra seca del municipi.

Caldrà tenir en compte diversos punts d'interès, com la font de Malgrat, la font de Castellnou, el mas de Majà, el molí i peixera de Fiol/Vergós, la resta de peixeres, les pedreres tradicionals, les cabanes, entre altres.

Un cop completat l'inventari, afegir les barraques i cabanes de pedra seca al Wikipedra (wikipedra.catpaisatge.net), portal web de l'Observatori del Paisatge.

Paeria de Cervera
 Museu Comarcal
 AV Ribera del Sió-Malgrat
 Consell Comarcal*
 Fòrum l'Espitllera

*Assessorament i assistència tècnica. Per assistència tècnica, si es requereix d'estudis tècnics i elaboració de documentació tècnica, la col·laboració amb l'ajuntament de Cervera vindrà regulada per un conveni d'assistència i col·laboració.

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			■
Termini		■	
Cost execució		■	
Manteniment	■		
Dificultat	■		
Estratègia			■

Paeria de Cervera
 Consell Comarcal
 Departament de Cultura

3.2.

Elaborar unes noves ordenances municipals de gestió del paisatge rural

Les dinàmiques en els paisatges rurals fan necessària l'elaboració d'un es de ordenances municipals de gestió d'aquests paisatges.

Aquestes ordenances han de regular diversos aspectes, com els moviments de terres, el manteniment de les estructures

agrícoles de major interès, l'agricultura rural de pedra seca, a xarxa de camins, el tractament i gestió de les lleres fluvials, la circulació motoritzada, la conservació de les bosquines, la integració de les granges i coberts i/o reversió entre altres aspectes.

3.1 3.3 3.4 3.5 3.6

REGLAMENTÀRIA

Aquesta acció fa referència al conjunt del sòl no urbanitzable del municipi.

Com a pas previ a l'elaboració de les ordenances, caldrà elaborar els estudis d'anàlisi pertinents, tenint en compte l'acció 3.1., però també l'inventari de la xarxa de camins i de les construccions en sòl no urbanitzable (granges, coberts, i altres edificacions), l'estat de les lleres fluvials, entre d'altres aspectes.

Com a referència poden seguir-se els exemples següents:

Guia-model d'ordenança del paisatge de l'Alt Penedès. Proposta de regulació municipal del paisatge rural i periurbà, 2010 (vinculat a la Carta de paisatge de l'Alt Penedès, 2004).

Ordenança municipal reguladora de les condicions d'integració paisatgística en el sòl no urbanitzable del terme municipal d'Espolla (2012).

Paeria de Cervera
 Fòrum l'Espitllera
 Grup Defensa Medi Natural*1
 Antics membres Centre Municipal de Cultura
 Consell Comarcal*2

*1 Participació en el procés d'elaboració i redacció de les ordenances.
 *2 Assessorament i assistència tècnica. Per assistència tècnica, si es requereix d'estudis tècnics i elaboració de documentació tècnica, la col·laboració amb l'ajuntament de Cervera vindrà regulada per un conveni d'assistència i col·laboració.

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			██████████
Termini		██████████	██████████
Cost execució		██████████	██████████
Manteniment	██████████	██████████	██████████
Dificultat	██████████	██████████	██████████
Estratègia			██████████

Paeria de Cervera

3.3.

Elaborar una guia de bones pràctiques agràries

Les dinàmiques agràries contemporànies, més mecanitzades, sovint no contemplen el manteniment del caràcter del paisatge.

Aquesta acció planteja l'elaboració d'una guia de bones pràctiques agràries,

amb la participació del sector agrari, per tal de compatibilitzar aquesta activitat econòmica amb el manteniment dels valors del paisatge rural del municipi que ella mateixa ha creat.

3.1 3.2 3.4 3.6

GESTIÓ

Aquesta acció fa referència al conjunt dels espais agraris del municipi. Tan en relació als moviments de terres, com a les granges i coberts, així com també a la xarxa de camins, el manteniment de bosquines i de la vegetació de ribera, l'arquitectura rural de pedra seca, entre d'altres aspectes propis de l'activitat agrària.

Com a referència poden seguir-se els exemples següents:

Guia d'integració paisatgística. Construccions agràries (Generalitat de Catalunya)

Fitxes de bones pràctiques en el paisatge vitivinícola del Penedès (Generalitat de Catalunya)

Reglament de Moviments de terres, abancalaments i altres actuacions en el territori de la D.O.Q. Priorat

Paeria de Cervera
Fòrum l'Espitllera
Grup Defensa Medi Natural
Antics membres Centre Municipal de Cultura

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			██████████
Termini	██████████		
Cost execució		██████████	
Manteniment	██████████		
Dificultat		██████████	
Estratègia			██████████

Paeria de Cervera
Unió de Pagesos
Departament de Territori i Sostenibilitat

3.4. Elaborar una guia d'integració paisatgística dels horts del municipi

Els horts del municipi, sobretot localitzats a la vall del Sió i l'Ondara, son paisatges valorats socialment.

Aquesta acció planteja l'elaboració d'una guia d'integració paisatgística dels horts del municipi, amb la participació

dels propietaris i usuaris, per tal de millorar-ne l'aspecte i reforçar-ne els valors paisatgístics que contenen.

3.1 3.2 3.3 3.6

GESTIÓ

Aquesta acció fa referència al conjunt d'horts del municipi, però especialment a aquells que es troben més a prop dels nuclis urbans.

Es pot fer una adaptació del document *Guia d'integració paisatgística 2. Horts urbans i periurbans*, elaborat per la Generalitat de Catalunya.

Aquesta acció es pot complementar amb una actuació pilot en algun indret emblemàtic del municipi, per tal que actuï com a espai exemplificador, i pugui ser replicat en altres punts del municipi.

Paeria de Cervera
 Fòrum l'Espitllera
 Antics membres Centre Municipal de Cultura
 Comunitats de regants (Recs Major i Nou)
 Consell Comarcal*

*Assessorament i assistència tècnica. Per assistència tècnica, si es requereix d'estudis tècnics i elaboració de documentació tècnica, la col·laboració amb l'ajuntament de Cervera vindrà regulada per un conveni d'assistència i col·laboració.

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			
Termini			
Cost execució			
Manteniment			
Dificultat			
Estratègia			

Paeria de Cervera

3.5. Restauració i manteniment del patrimoni històric-arquitectònic rural

L'espai rural del municipi de Cervera conté diversos elements patrimonials que doten al paisatge d'un potent valor històric i simbòlic-identitari.

Aquesta acció està encaminada a dignificar-los i integrar-los en el conjunt paisatgístic, incrementant-ne el valor.

3.2 3.3 3.7

OPERACIONAL

Aquesta acció fa referència a diversos indrets i elements amb valor patrimonial històric-arquitectònic, i es concreta en els següents aspectes:

- Restaurar l'ermita de Sant Miquel de Tudela i el seu entorn, facilitar-ne l'accés i efectuar una actuació arqueològica.
- Desenrutar els solars amb edificis molt deteriorats del nucli de Queràs. En aquells casos que no estiguin tan deteriorats, instar als propietaris a fer-ne un manteniment, com a mínim de seguretat i sempre amb materials propis de l'entorn paisatgístic.
- Intentar acordar amb el propietari la gestió de l'ermita de Sant Ermengol i el seu entorn, tot establint unes mínimes accions de millora: recuperació dels talussos i dels accessos, dignificació de l'ermita i l'entorn,...
- Adquisició pública de la finca de Sant Pere el Gros, per rehabilitar-ne i revaloritzar-ne tot el conjunt: ermita, restes arqueològiques, font, vegetació natural, restes arquitectòniques, horts, església de Sta. Magdalena...

Paeria de Cervera
Grup Defensa Medi Natural*1

*1 Col·laboració i seguiment en les actuacions realitzades a l'ermita de Sant Ermengol.

Paeria de Cervera
Departament de Cultura

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			
Termini			
Cost execució			
Manteniment			
Dificultat			
Estratègia			

3.6.

Elaboració d'un pla pilot de restauració del bosc de ribera

Els espais fluvials i els boscos de ribera son paisatges rars en els entorns de secà com Cervera. Aporten un seguit de valors naturals, estètics, simbòlics-identitaris i d'ús social.

Per preservar i potenciar aquests espais, es proposa l'elaboració d'un pla pilot en dos sectors estratègics del Sió i l'Ondara, per a la recuperació integral de tots els elements característics d'aquests espais fluvials.

3.2 3.3 3.4

OPERACIONAL

Es tracta d'escollir dos indrets, un a la riba del Sió i l'altre a la de l'Ondara i desenvolupar aquest pla pilot, amb l'objectiu d'anar-lo estenent gradualment al conjunt de les riberes fluvials del municipi.

En la implementació del pla pilot es prioritzarà la utilització de tècniques de bioenginyeria (seguint l'exemple d'un tram fluvial recuperat al municipi de Tarroja de Segarra).

El pla pilot haurà de tenir en compte diversos aspectes, com: el tractament de la vegetació de ribera autòctona i l'ordenació de les diferents espècies, entre les quals les canyes (*Arundo donax*), l'ocupació de la llera pública, el respecte per la dinàmica fluvial, el passos, les infraestructures hidràuliques (peixeres, molins, sèquies,...), entre altres aspectes.

Aquesta acció es pot acompanyar d'actuacions de voluntariat per a la neteja de les lleres fluvials, i es podria estendre a altres barrancs i torrents, com el torrent Salat o la riera de Monells.

Paeria de Cervera
 Grup Defensa Medi Natural*1
 Fòrum l'Espitllera
 Antics membres Centre Municipal de Cultura
 Consell Comarcal*2

*1 Col·laboració en l'elaboració del pla. Seguiment del manteniment de les actuacions fetes, com es fa en el tram recuperat de la riera de Monells. Col·laboració en la promoció de les actuacions de voluntariat per a la neteja.
 *2 Assessorament i assistència tècnica. Per assistència tècnica, si es requereix d'estudis tècnics i elaboració de documentació tècnica, la col·laboració amb l'ajuntament de Cervera vindrà regulada per un conveni d'assistència i col·laboració.

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			█
Termini		█	
Cost execució		█	
Manteniment	█		
Dificultat		█	
Estratègia		█	

Paeria de Cervera
 Departament de Territori i Sostenibilitat

3.7.

Elaboració d'un pla de senyalització integral del paisatge rural

Vinculat al pla de senyalització urbana de Cervera, cal elaborar un pla de senyalització del paisatge rural, que doni un tractament integral a la senyalització informativa i direccional.

Mentre no existeixi aquest pla, cal fer un manteniment adequat de la senyalització rural existent en l'actualitat.

1.2 3.2 3.5

GESTIÓ

Aquesta acció fa referència al conjunt del paisatge rural del municipi.

Paeria de Cervera
Fòrum l'Espitllera
Consell Comarcal*

*Assessorament i assistència tècnica. Per assistència tècnica, si es requereix d'estudis tècnics i elaboració de documentació tècnica, la col·laboració amb l'ajuntament de Cervera vindrà regulada per un conveni d'assistència i col·laboració.

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			
Termini			
Cost execució			
Manteniment			
Dificultat			
Estratègia			

Paeria de Cervera
Departament d'Empresa i Ocupació

3.8.

Minimitzar impactes paisatgístics puntuals en l'entorn rural

El conjunt del paisatge rural de Cervera no presenta, en general, grans impactes paisatgístics. No obstant hi ha alguns espais que presenten algun nivell de deteriorament que cal revertir.

Es tracta, sobretot, d'impactes puntuals, que precisen de petites actuacions de millora.

3.2

OPERACIONAL

Aquesta acció fa referència a diversos tipus d'intervencions:

- Instar a la propietat de la gravera situada al Pla de les Franqueses a minimitzar l'impacte paisatgístic de l'espai, sobretot en direcció a Cervera.
- Vetllar per la gestió respectuosa amb els recursos paleontològics de les pedreres de la zona de Sant Pere dels Arquells.
- Acordar amb la propietat de la finca de la Comadalda la senyalització de prohibició d'accés al medi natural, i/o acordar també el tancament físic de l'accés. Aquesta acció també implica estudiar la possibilitat de crear un camp municipal d'enduro i/o motocròs, previ consens amb els implicats.
- Retirar l'edifici on hi havia el repetidor de la muntanya de la Punxa.
- Instar als propietaris de granges i coberts abandonats i en desús a enderrocar-los, revertint el paisatge a la situació precedent.

Paeria de Cervera
Antics membres del Centre Municipal de Cultura*1
Grup Defensa Medi Natural*2

*1 Amb l'acció "que fa referència als recursos paleontològics de la zona de Sant Pere dels Arquells"

*2 Seguiment de l'acció relacionada amb la Comadalda. En l'establiment d'un camp alternatiu: participació en la cerca del lloc adequat. I seguiment de l'acció relacionada amb la retirada de l'edifici de la muntanya de la Punxa.

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			
Termini			
Cost execució			
Manteniment			
Dificultat			
Estratègia			

Paeria de Cervera

ACCIONS TRANSVERSALS

Accions que abasten el conjunt d'Objectius de Qualitat paisatgística.

- 4.1.** Iniciar un programa de formació contínua, difusió, i seguiment del Pla de paisatge
- 4.2.** Introduir la temàtica paisatgística del municipi en els currículums educatius

4.1.

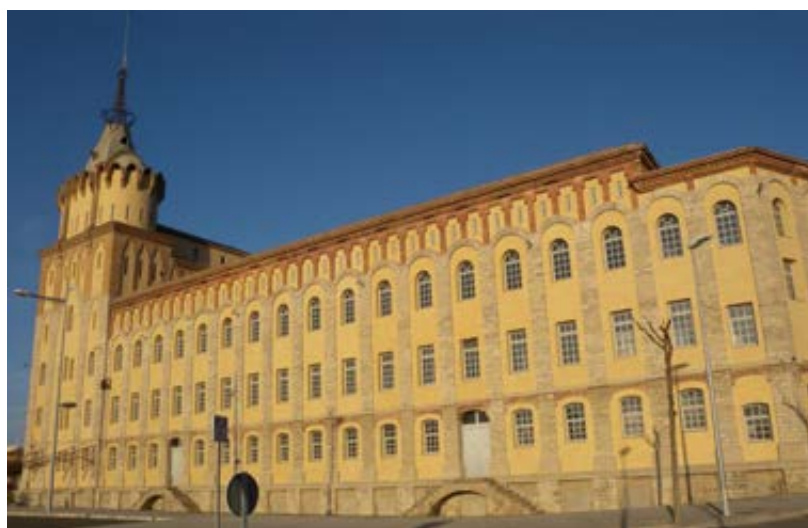
Iniciar un programa de formació contínua, difusió, i seguiment del Pla de paisatge

Establir un programa de formació contínua, per adults i públic en general, en matèria de paisatge, a través de l'organització de cursos, jornades i actes que tractin d'alguna temàtica paisatgística del municipi.

Introduir els valors paisatgístics en els materials de difusió de la imatge del municipi.

Totes les accions

GESTIÓ

Aquesta acció implica la creació d'un òrgan de paisatge municipal, format pels agents de paisatge, i que permeti fer un seguiment i actualització del Pla de paisatge.

Paeria de Cervera
Fòrum l'Espitllera

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			█
Termini	█		
Cost execució	█		
Manteniment	█		
Dificultat			█
Estratègia			█

Paeria de Cervera

4.2.

Introduir la temàtica paisatgística del municipi en els currículums educatius

Introduir en els currículums escolars la matèria paisatgística, per tal que els alumnes s'iniciïn en el coneixement i comprensió del paisatge municipal.

Implica desenvolupar tan activitats a l'aula com treball de camp, ja sigui de forma permanent o bé esporàdica.

Totes les accions

GESTIÓ

Seria interessant també d'introduir als centres escolars del municipis el projecte *Ciutat, Territori, Paisatge*, resultat de la col·laboració entre els departaments d'Ensenyament i Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya i l'Observatori del Paisatge. Aquest projecte s'adreça a l'alumnat i al professorat dels centres d'educació secundària de Catalunya, amb la finalitat de potenciar el coneixement del patrimoni paisatgístic català i sensibilitzar els estudiants envers la necessitat de la preservació dels valors paisatgístics i la presa de consciència de la incidència de l'acció humana sobre el medi. http://www.catpaisatge.net/cat/materials_ctp.php

Paeria de Cervera

Centres educatius
(Departament d'Educació)

Avaluació	Baix	Mitjà	Alt
Prioritat			
Termini			
Cost execució			
Manteniment			
Dificultat			
Estratègia			

ANNEX

Taula A1. Matriu d'accions segons la seva tipologia – pàg 108

Taula A2. Matriu d'accions segons la seva prioritat – pàg 109

Mapa A1. Valors naturals i ecològics – pàg 110

Mapa A2a. Valors estètics. Patrons, elements morfològics i singularitats – pàg 111

Mapa A2b. Valors estètics. Elements vegetals i predominants – pàg 112

Mapa A2c. Valors estètics. Transformació periòdica i canvis estacionals – pàg 113

Mapa A3. Valors històrics i simbòlics – pàg 114

Mapa A4. Valors religiosos i espirituals – pàg 115

Mapa A5. Impactes – pàg 116

Mapa A6. Riscos – pàg 117

Taula A1. Matriu d'accions segons la seva tipologia

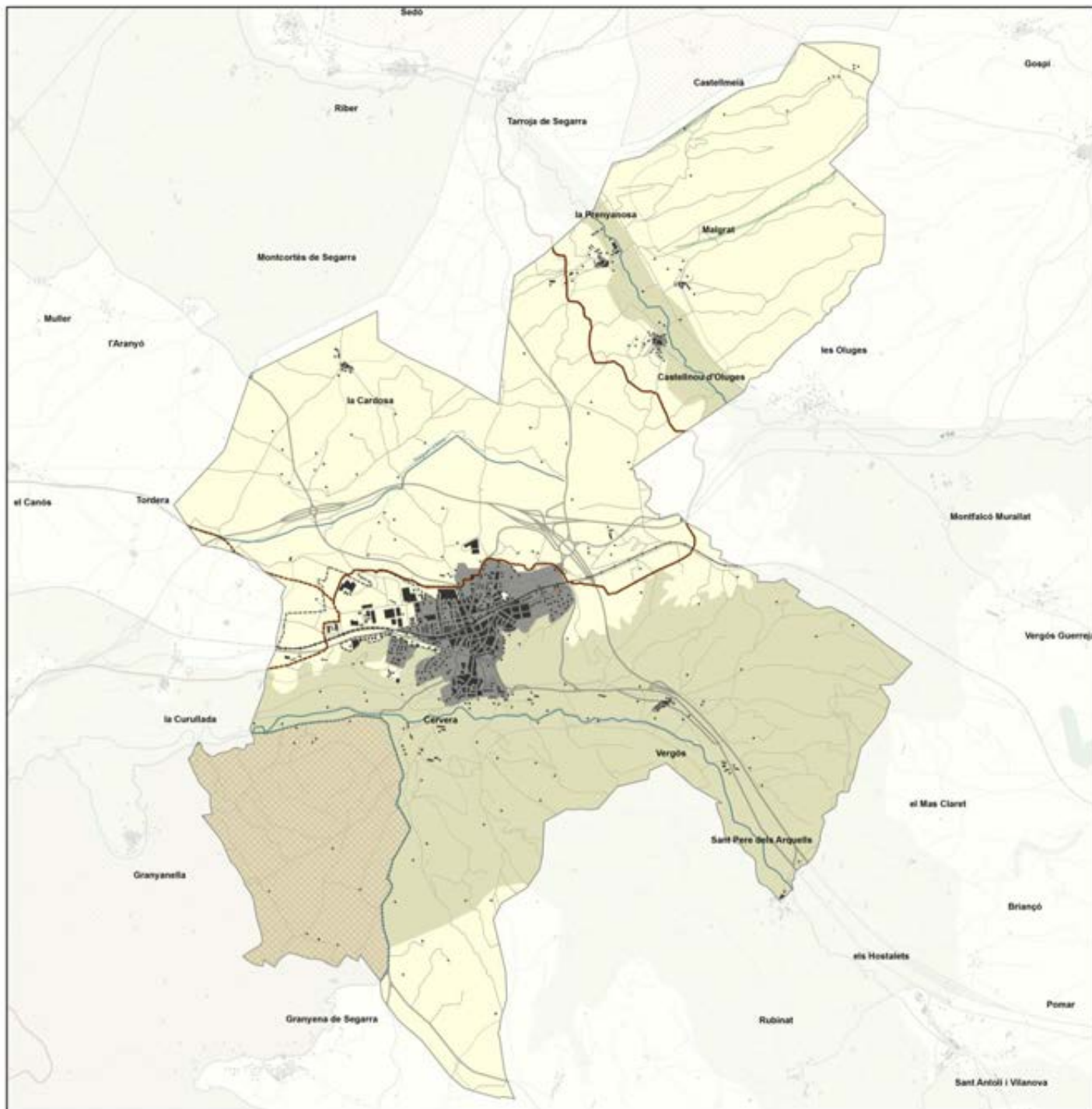
Sent O (operacionals), R (reglamentaries) i G (gestió).

	O	R	G
1.1 Pla integral de dinamització del casc antic de Cervera			
1.2 Elaboració d'un pla de senyalització integral del nucli urbà de Cervera			
1.3 Rehabilitació de diversos espais i elements del conjunt del nucli urbà de Cervera			
1.4 Manteniment de diversos espais i elements del conjunt del nucli urbà de Cervera			
1.5 Manteniment del perfil emblemàtic del nucli urbà de Cervera			
1.6 Manteniment dels valors del paisatge urbà dels nuclis agregats			
1.7 Posada en valor del conjunt de miradors del paisatge del municipi			
<hr/>			
2.1. Restauració del tossal de Les Forques			
2.2. Condicionament paisatgístic dels accessos a Cervera			
2.3. Manteniment dels accessos als nuclis urbans			
2.4. Retirada del cablejat elèctric obsolet			
2.5. Integrar paisatgísticament granges i coberts			
2.6. Elaborar una guia d'integració paisatgística de la zona industrial de l'accés oest de Cervera			
<hr/>			
3.1. Inventariar el patrimoni etnogràfic relacionat amb el paisatge de la pedra seca			
3.2. Elaborar unes noves ordenances municipals de gestió del paisatge rural			
3.3. Elaborar una guia de bones pràctiques agràries			
3.4. Elaborar una guia d'integració paisatgística dels horts del municipi			
3.5. Restauració i manteniment del patrimoni històric-arquitectònic rural			
3.6. Elaboració d'un pla pilot de restauració del bosc de ribera			
3.7. Elaboració d'un pla de senyalització integral del paisatge rural			
3.8. Minimitzar impactes paisatgístics puntuals en l'entorn rural			
<hr/>			
4.1. Iniciar un programa de formació contínua, difusió, i seguiment del Pla de paisatge			
4.2. Introduir la temàtica paisatgística del municipi en els currículums educatius			
<hr/>			
	Total	12	2
	%	52,2	8,7
			9
			39,1

Taula A2. Matriu d'accions segons la seva prioritat

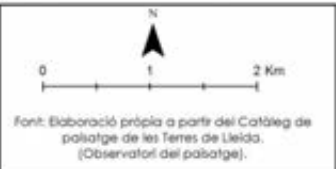
	Baixa	Mitja	Alta
1.1 Pla integral de dinamització del casc antic de Cervera			
1.2 Elaboració d'un pla de senyalització integral del nucli urbà de Cervera			
1.3 Rehabilitació de diversos espais i elements del conjunt del nucli urbà de Cervera			
1.4 Manteniment de diversos espais i elements del conjunt del nucli urbà de Cervera			
1.5 Manteniment del perfil emblemàtic del nucli urbà de Cervera			
1.6 Manteniment dels valors del paisatge urbà dels nuclis agregats			
1.7 Posada en valor del conjunt de miradors del paisatge del municipi			
<hr/>			
2.1. Restauració del tossal de Les Forques			
2.2. Condicionament paisatgístic dels accessos a Cervera			
2.3. Manteniment dels accessos als nuclis urbans			
2.4. Retirada del cablejat elèctric obsolet			
2.5. Integrar paisatgísticament granges i coberts			
2.6. Elaborar una guia d'integració paisatgística de la zona industrial de l'accés oest de Cervera			
<hr/>			
3.1. Inventariar el patrimoni etnogràfic relacionat amb el paisatge de la pedra seca			
3.2. Elaborar unes noves ordenances municipals de gestió del paisatge rural			
3.3. Elaborar una guia de bones pràctiques agràries			
3.4. Elaborar una guia d'integració paisatgística dels horts del municipi			
3.5. Restauració i manteniment del patrimoni històricarquitectònic rural			
3.6. Elaboració d'un pla pilot de restauració del bosc de ribera			
3.7. Elaboració d'un pla de senyalització integral del paisatge rural			
3.8. Minimitzar impactes paisatgístics puntuals en l'entorn rural			
<hr/>			
4.1. Iniciar un programa de formació contínua, difusió, i seguiment del Pla de paisatge			
4.2. Introduir la temàtica paisatgística del municipi en els currículums educatius			
<hr/>			
	Total	3	11
	%	13,0	47,8
			9
			39,1

PLA DE PAISATGE DE CERVERA
 Mapa nºA1. Valors naturals i ecològics
 Març 2015

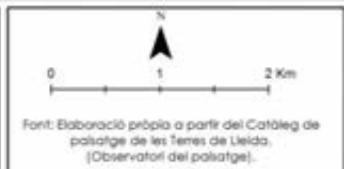
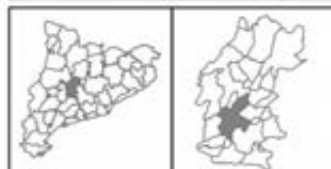
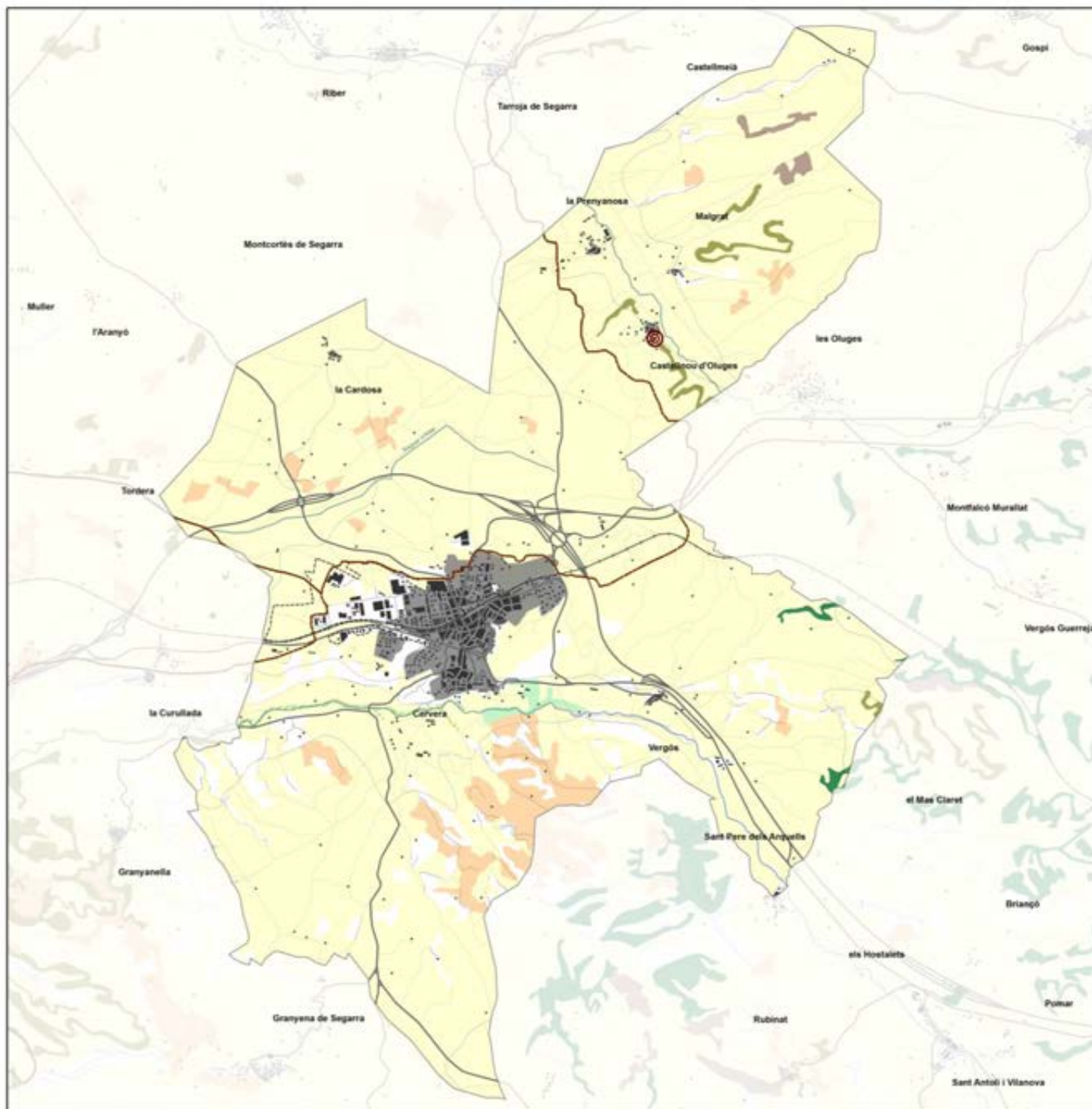
Promogut per: Assessorament:

Elaborat per: Sergi Saladié, geògraf, col·legiat núm. 0639 del Col·legi de Geògrafs; i l'assistència en pràctiques de Carla Bonfill, estudiant del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.

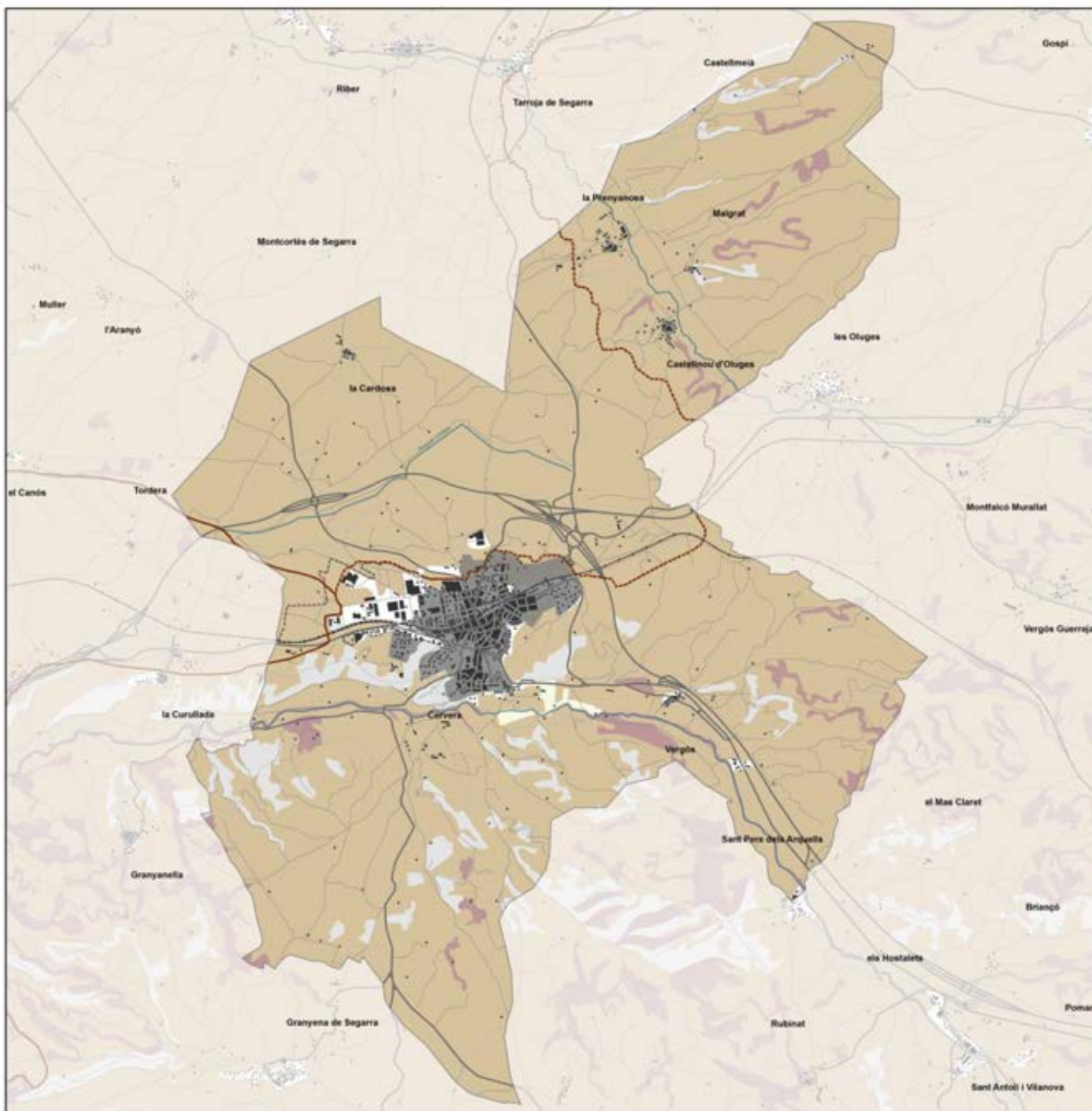
PLA DE PAISATGE DE CERVERA
 Mapa n°A2b. Valors estètics. Elements vegetals i predominants
 Març 2015

Promogut per:

Assessorament:

Elaborat per: Sergi Saladié, geògraf, col·legiat núm. 0639 del Col·legi de Geògrafs; i l'assistència en pràctiques de Carla Bonfill, estudiant del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.

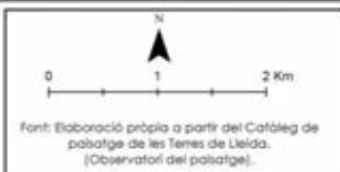
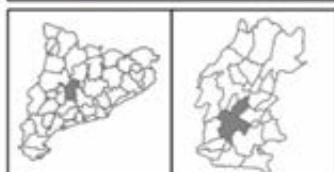
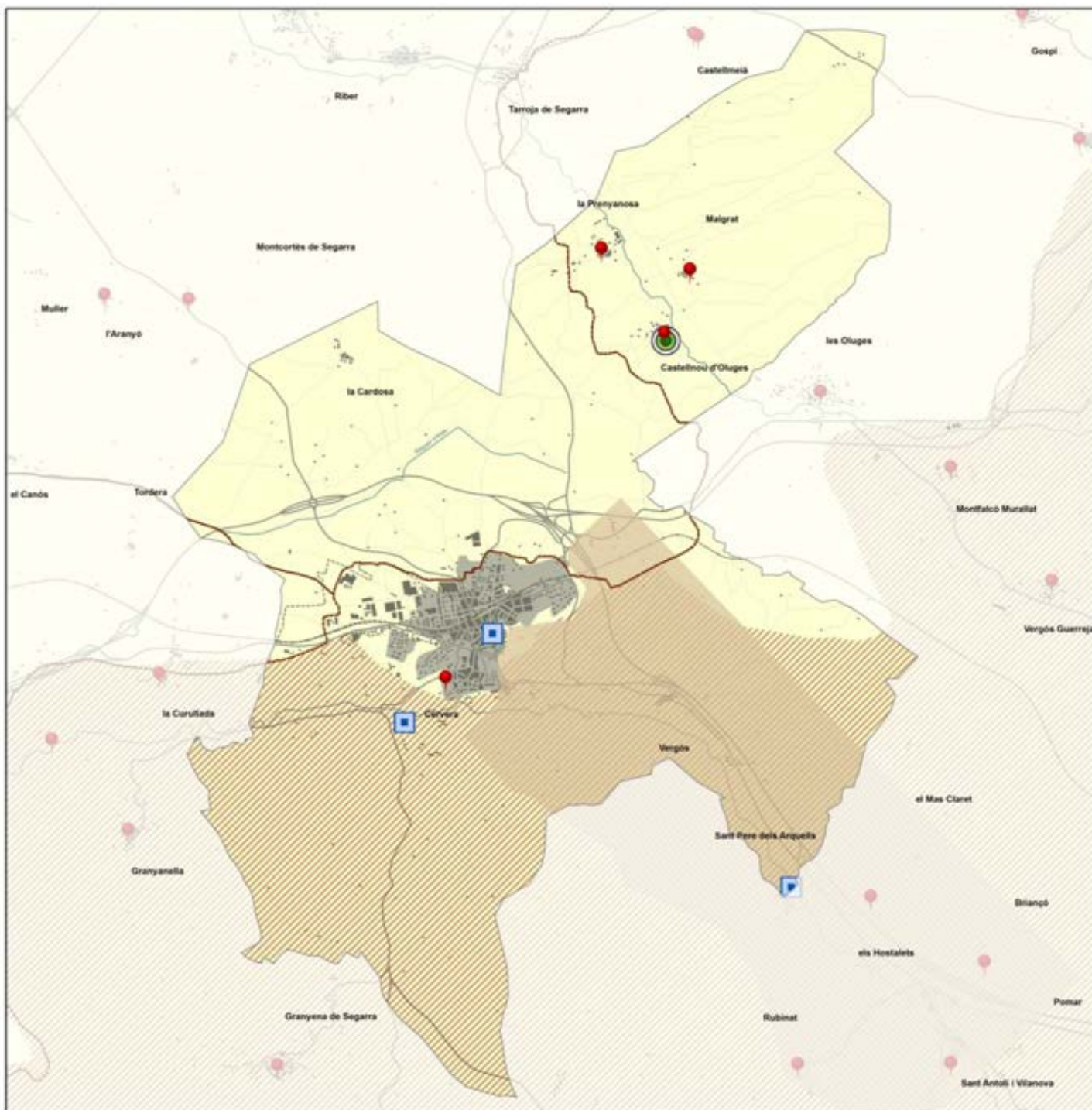

PLA DE PAISATGE DE CERVERA
 Mapa n°A2c. Valors estètics. Transformació periòdica de forma i color del paisatge
 Març 2015

Promogut per: Assessorament:

Elaborat per: Sergi Saladié, geògraf, col·legiat núm. 0639 del Col·legi de Geògrafs i l'assistència en pràctiques de Carla Bonfill, estudiant del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.

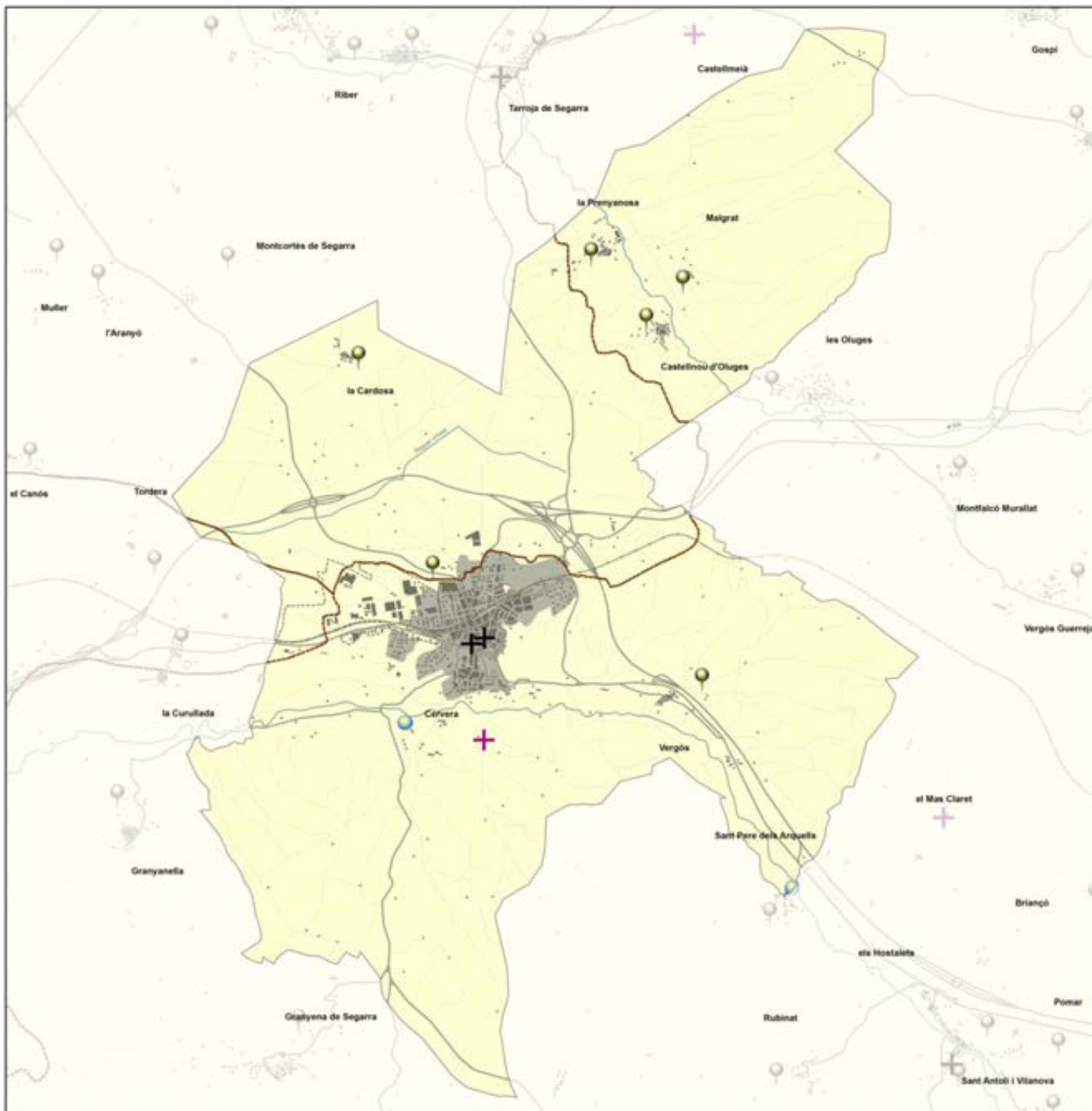
PLA DE PAISATGE DE CERVERA
 Mapa nºA3. Valors històrics i simbòlics
 Març 2015

Promogut per:

Assessorament:

Elaborat per: Sergi Saladié, geògraf, col·legiat núm. 0639 del Col·legi de Geògrafs; i l'assistència en pràctiques de Carla Bonfill, estudiant del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.

PLA DE PAISATGE DE CERVERA
 Mapa nºA4. Valors religiosos i espirituals
 Març 2015

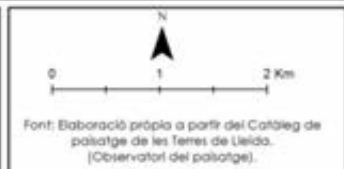
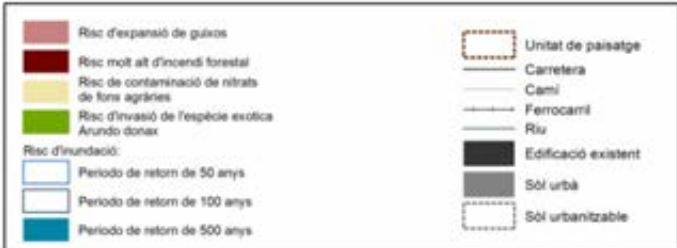
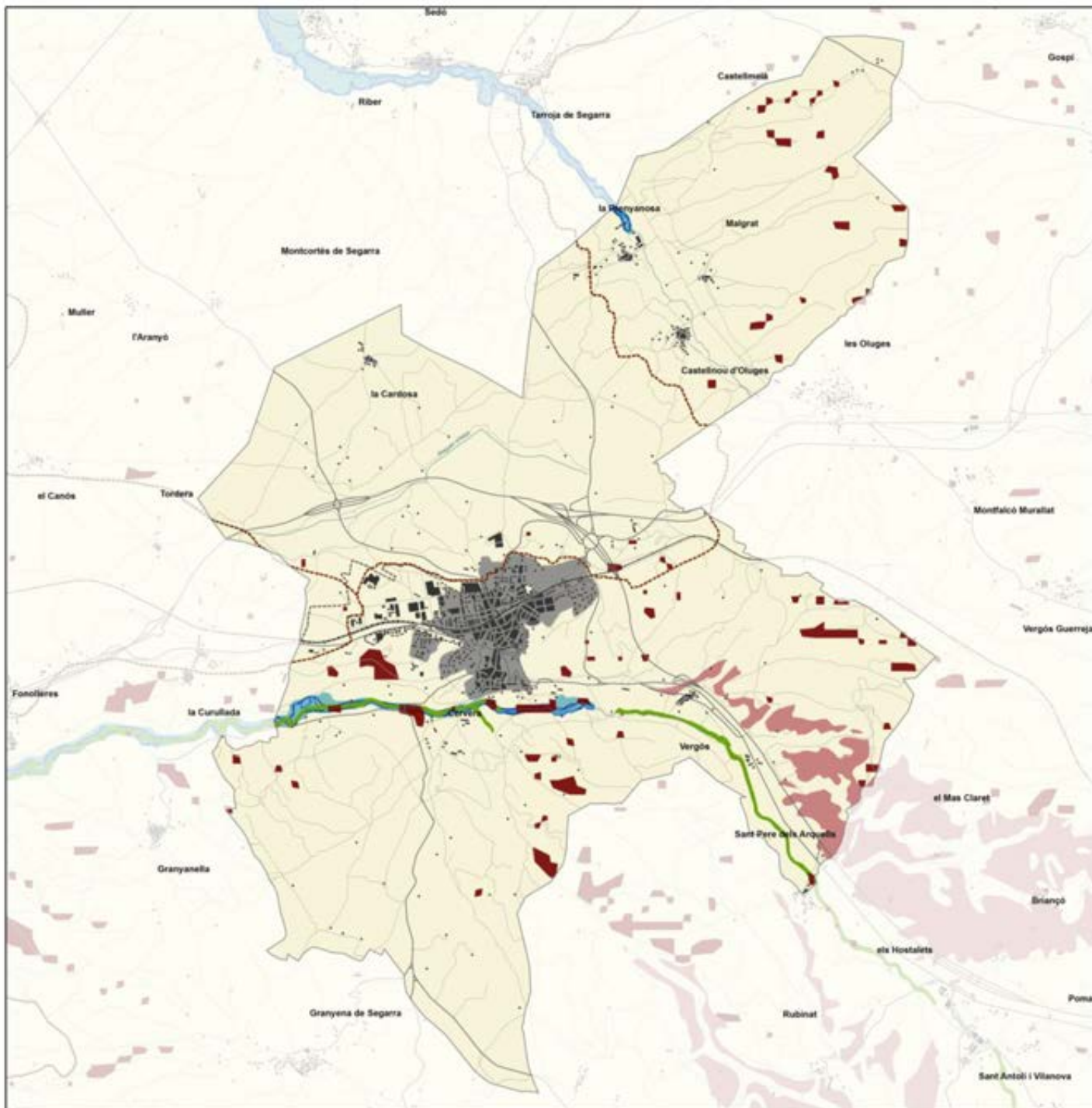
Promogut per: **MUNICIPI DE CERVERA**

Assessorament: **Observatori del Paisatge**

Elaborat per: Sergi Saladié, geògraf, col·legiat n.º 0639 del Col·legi de Geògrafs i l'assistència en pràctiques de Carla Bonfill, estudiant del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.

PLA DE PAISATGE DE CERVERA
 Mapa n°A6. Riscos
 Març 2015

Promogut per:

Assessorament:

Elaborat per: Sèrgi Saladié, geògraf, col·legiat núm. 0639 del Col·legi de Geògrafs; i l'assistència en pràctiques de Carla Bonfill, estudiant del Grau de Geografia i Ordenació del Territori de la Universitat Rovira i Virgili.